

[illegible]

༡༡། ཁྱིཾ་ནོར་ལ་ཞོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
སྤུལ་བའི་བཀའ་བྲིད་ཚད་བྱུང་ཡིག་ས་བཤད་
ཕྱིར་བ་བཟུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། ལ་ཞོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་སྤྲིན་ཁང་།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་ཆེན་པོ་ཡང་།

SJRB-0152

ནུམ་རྒྱལ་གྱི་ཚང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོག་གི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ལྷ་ ༥ པར་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས།

༢༠༢༠ ལྷ་ ༩ པར་བསྐྱར་སྤྲིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསལ་བཤད།

འཁོར་ས་ཤྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་ཚུལ་དང་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་དེབ་ཁག །རང་རིགས་
སྤུན་ཁྲི་ཀུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྟོང་ཐུབ་ཆེད་རྒྱལ་འགྲེལ་བསྐྱར་དང་། དེབ་གཟུགས་གསར་བསྤྲིགས་བྱས་
པ་མ་གཏོགས་མ་ཕྱི་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། ལྷ་སྤྲིག་པ་སོགས་ཕྱག་དེབ་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

༡༡། །སྤྱི་ལོ་ལྔ་པོ་ལྔ་པ་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱུལ་བའི་
བཀའ་བློན་མཛད་སྤྱད་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་བ་
བཞུགས་སོ།།

ཡིག་ཐོག་པ་བཤུ་བ། རྣམ་གྲུ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།
སྤྱི་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་ཆེད་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་
དཔར་འགྲེམས་ཞུས།

མཎ་ཕྱོད་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་བ།

སྐྱེ་བཅར་ནས་བར་རྒྱལ་བ་བན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་གྲུ་ཚང་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ནས་
དབར་བསྐྱེད་དང་འགྲེམས་སྤྲེལ་ཞུས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༩ གྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལོར་བར་ཐངས་དང་པོར་དེབ་གངས་ ༥༠༠ དབར།

འབྲེལ་ཡུལ་ནས་བྱང་།

GADEN PHODRANG TRUST

Office of His Holiness the Dalai Lama

Thekchen Choeling P.O. Mcleod Ganj,

Dharmasala, 176219, Distt Kangra, (H.P) India

Tel:+91-1892-221343-221210 Fax +91-1892-221813

E-mail: ohhdl@dalailama.com/www.dalailama.com

དཀར་ཆག

ཐོག་མའི་གསལ་བཤད།	ཏ
༄། །རྒྱལ་སྤྱིམ་ལག་ལེན་གྱི་བཀའ་བྲིད།	༡
༄། །དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་མའི་བཀའ་བྲིད།	༧༧
གཤེན་ལས་མི་འདུ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡན་ལག་	༡༠༡
ཁ་ཤུག་འཆལ་བའི་ཡན་ལག་	༡༠༩
གཤེན་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་	༡༠༩
ང་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་	༡༡༠
ཅ་ཤེས་སྤྱི་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་	༡༡༡
ཆ་ཤེས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་	༡༡༢
ང་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་	༡༡༤
གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དམིགས་བརྩེ་མ།	༡༡༧
གསོལ་བ་འདེབས་པ།	༡༡༧
གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དངོས་གྲུབ་ལྷ་བ།	༡༡༧
ཤེས་རབ་རྒྱལ་བའི་དམིགས་སྐྱོར་བཞི།	༡༡༩
སྤྱི་ཆེན་དམ་པའི་ཐུན་མིན་ཐུགས་བརྩེད་སྤོན་ལམ།	༡༢༥
ཆོགས་ཁིང་བསྐྱེད་པ།	༡༢༧

ཐོག་མའི་གསལ་བཤད།

སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་བས་འཁོར་བའི་ཅ་བ་བཅད། །

བྱམས་དང་བཅེ་བས་འགོ་ཀུན་བྱ་ལྟར་བསྐྱངས། །

སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེས་བྱགས་ཀྱི་བྱམ་བཟང་གཏམས། །

མིད་ཞིའི་སྐྱབས་གཅིག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོར་འདུད། །

ཅས་བསྟོད་ཕྱག་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་
རྣམས་ཀྱི་མེ་ཉོག་གང་ལ་འཕྲོག་བའི་ལྟ་སྐལ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཡགོང་
ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་འཛམ་གླིང་གི་ཤར་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཉུང་ཉུང་བཟང་གསལ་
གསུང་གི་བདུན་ཅི་གངས་ལས་འདས་པ་སྦུལ་བའི་ཁྲིད་ནས་ད་ལན་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རྒྱལ་སྐུལ་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་དང་། དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་བཀའ་ཁྲིད་སྦུལ་བ་ཡིག་ཐོག་ལ་བ་བཤུ་དང་བཅས་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཞུས་པ། མདྲ་བྱང་
ལེགས་བཤད་སྟེང་བ། ཞེས་བ་འདི་ཉིད་བདག་བདེ་ལེགས་སུ་འདོད་ཅིང་། དམ་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅི་
དོན་གཉེར་ཅན་དག་ལ་བསམ་བའི་འཆོ་བཟུང་དང་། སེམས་ཀྱི་ཟས་མཆོག་ལྟ་བུར་འབྱུང་རྒྱུའི་
གོ་སྐབས་ཐོབ་པར་དགའ་བ་བཏྲས།

དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ལོར་སྦུལ་བའི་དདུལ་རྒྱ་རྒྱལ་སྐུལ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་
སྐུལ་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཀའ་ཁྲིད་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་སྐགས་རིམ་ཆེན་མོའི་གསུང་
ཆོས་སྐབས་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྩེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་བཀའ་ཁྲིད་སྦུལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ལེགས་བསྐྱེགས་ཞུས་ཏེ་
མཆོན་ལ་མདྲ་བྱང་ལེགས་བཤད་སྟེང་བ་ཞེས་གསོལ་བ་ལགས།

འདི་ཡང་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་གསེར་སྤྱང་བཙོ་མ་ལྟ་བུའི་
ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཉིང་བཅུད་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་ཁ་གསལ་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་། དཀའ་བའི་གནད་
རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པ། གཞན་འབྲན་མ་མཆིས་པའི་དབྱེད་ཞིབ་ཀྱིས་སྟག་བསྟེན་སེལ་ཐབས་
དང་། བདེ་བ་སྦྱབ་ཐབས། གཞན་གཅིས་པར་འཛིན་ཅིང་། རང་ཉིད་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བདག་
པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ཆེགས་དང་། མྱོང་ཐོག་
ནས་གཏན་ལ་པབ་བ་མ་ཟད། བཤོན་སོ་གང་གིས་བྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལས་འབྲངས་པའི་
མདྲ་བྱང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་ཤྱོད་ཚུལ་དུ་སྦྱལ་བ་རྣམས་དམ་
ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། བཤོན་སོ་གང་གི་གསུང་བཟང་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པར་
འདོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་སྟོག་པ་སོ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་ལྷན་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་གདོན་
མི་ཟ།

མཤོན་སོ་གང་ཉིད་ནས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཆན་རིག་དང་། རང་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བུ། རང་ཆོས་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་བཅས་སྡེ་ཆན་གསུམ་དུ་སྡེ་སྟོལ་གཏོད་པ་ལས། རང་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐད་
དམིགས་བཀར་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཞིང་མཐུན་
རྒྱུ་སྦྱབ་ཐབས། ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་གོ་རིམ་སོགས་ཉམས་ལེན་
ཀྱི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ལེགས་བཤད་མདྲ་བྱང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

བཀའ་སློབ་བྱུག་དེབ་འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་ཡིག་ཐོག་པམ་བཤུ་
ཁུས་ཀྱང་བར་ལམ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་སྒྲ་མང་བྱ་བེལ་རྒྱ་གཉིར་ལྟར་གཅིག་ཐོག་གཉིས་བབ་
དང་། རོ་བོ་དུས་གཏུགས་རང་བཞིན་གྱི་བྱུག་དེབ་འདོན་སྟེལ་གྱི་ལས་གཞི། གཞན་ཡང་དེབ་
རིགས་གཞན་འབྲི་ཆོས་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཁུ་དགོས་བྱུང་བ། ལྷག་པར་དེབ་རིགས་འབྲི་ཆོས་དང་
ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་སྟོ་རྣམས་ལས་ཞོར་ཞོར་ལས་གཞི་ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་འགལ་རྒྱུན་
མང་ཁྱོད་བྱུག་དེབ་འདི་ཉིད་ལོ་གས་ནར་འབྱངས་སུ་གྱུར་པ་ཉེ་ལམ་དངོས་གཞིའི་ཁུ་སྟོ་སྟོན་ལ་
བབས་པས་གཞི་ནས་ལས་མཐུག་བསྐྱེལ་བའི་གོ་སྐབས་སྟོན་པ་ལྟར་འདོན་སྟེལ་ཁུས་པ་ཞིག་

ཀྱང་ཡིན།

དེར་སྐབས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོད་དུ་ཡམགོན་པོ་གང་གི་བཀའ་སློབ་དང་།
གསུང་ཆོས་སོགས་མཛད་པ་ཀུན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུང་གི་མཛད་པའམ། གསུང་རྗེས་
བསྟན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་འདི་དག་རིན་ཐུལ་གྱི་ཞོར་བུར་ངོས་འཛིན་གནང་མཁན་དགོན་ལ། ངོས་
འཛིན་སྐབ་ཀྱང་གཞུང་སླེར་གང་ཐད་ནས་དེ་དོན་བདག་གཅེས་གནང་མཁན་དགོན་པ། ལྷག་པར་
བཀའ་གསུང་ཅི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལག་བསྟར་དོན་འབྲེལ་གྱིས་བཀའ་བཞེན་སྒྲིབ་པའི་
མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱེད་མཁན་དེ་བས་དགོན། དེས་ན་ང་ཚོའི་འཕྱུས་ཤོར་དང་། རྗེས་ལྷན་
པམ་ཉེས་སོགས་རྒྱད་པའི་རྩ་བ་མཐའ་དག་མགོན་པོ་གང་གི་བཀའ་སློབ་དགོངས་དོན་ལ་སློབ་
སྦྱོར་དང་། ཉམས་ལེན་མ་བྱས་པ་ཁོ་ནར་སྤྲུག་པས། འབྱུང་འགྱུར་ང་ཚོས་ཞོར་བུའི་ཞོར་ཉམས་
ཆོད་པའི་སློན་ས་མགོན་པོ་གང་གི་བཀའ་དགོངས་ཉམས་བཞེས་མཛད་ཆུ་ཕིན་ཏུ་གཤམ་གནད་ཆེ་
བ་དེ་དོན་ཆང་མས་སྤར་ལྷག་འབད་པར་འཆལ་ཞེས་རེ་སློན་ཞུ་རྒྱ་བཅས། གྲུས་རྣམ་གྱའི་དྲུང་ཆེ་
སྐབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་བས་བྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༦ ཆེས་ ༡༠ དགེ་བར་བཞུགས་སྐར་ཆོས་ཀྱི་
མགོན་ས་ནས།

༣༡། རྒྱལ་སྤྱི་ལ་གཤམ་མེད་གྱི་བཀའ་ཁྲིད།

རྒྱལ་སྤྱི་ལ་གཤམ་མེད་སོ་བདུན་མའི་གཞུང་བཟང་འདི་ཉིད། བོད་གངས་ཅན་བོད་གྱི་
མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྡན་དདུལ་ཚུ་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་མེད་བཟང་པོས་མཛད་ཅིང་།
དུས་སྐབས་དེར་ཁོང་ཉིད་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ལ་ངོས་
འཛིན་དང་། མཚན་གཞིར་བཟུང་བས་མཚན་ལའང་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་མེད་ཅེས་
དང་། ཁོང་གི་བཞུགས་གནས་དདུལ་ཚུ་ཞེས་བར་བཞུགས་པས་དདུལ་ཚུ་ཞེས་
མཚན་ཐོག་པ་ཡིན།

རྒྱལ་སྤྱི་ཞེས་པ་ནི། རིགས་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་མིན་ན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་བཙུང་མིན་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཤིང་། ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་རིང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཛད་པ་མཐའ་དག་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་ལ། ཡོངས་
གྲགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
རྒྱལ་སྤྱི་ཞེས་ཞུ་བ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱི་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་
ཞིང་། ཐོག་མེད་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཁོང་གི་མཚན་དངོས་ཡིན།

དདུལ་ཚུ་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་མེད་བཟང་པོ་མཆོག་ནི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁོང་གིས་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་
འགྲེལ་བ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མའི་འགྲེལ་བ་མང་པོ་མཛད་ཡོད་ལ། མཁས་པ་ཆེན་
པོ་ཁོང་ནི་ཉ་ལས་པའི་ཉམས་ལེན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་སྤྱི་ལ་གཤམ་

ལེན་སོ་བདུན་མ་འདི་ཉིད་ཁོང་གིས་མཛད་པ་ཡིན།

ཀླུ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཛྲོད་བྱ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུ་དང་། སྡོད་
འཇུག་སོགས་ཀྱི་རྫོང་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་འོས་གཙོ་འདོན་
བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ལ། ཤེས་རབ་གི་ཉམས་ལེན་སྐོར་ལའང་
མདོར་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་གིས་བསྟན་འདུག་ཅིང་། གཙོ་བོ་ནི་ཀྱན་རྫོང་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་གི་སྐོར་ཉམས་ལེན་ཉིན་རེ་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་རྩི་ལྟར་བསྟར་དགོས་མིན་དེ་
དག་གསུངས་ཡོད། རོན་ཆེན་ནམ་ཤོ་ལོ་ཀ་སོ་བདུན་ཡོད་པས་ན་ཀླུ་སྤྲུལ་ལག་
ལེན་སོ་བདུན་ཞེས་བཛྲོད་པ་ཡིན།

ད་ལྟ་འུ་རྒྱུ་ཀླུ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་སོ་བདུན་ནི། རོས་ནས་ཁུ་བྱ་མ་རིན་པོ་
ཆེ་བསྟན་འདྲིན་རྒྱུ་མཆོད་གི་བྱང་ནས་འུ་ས་པ་ཡིན་པས་བརྒྱུད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན།
ལྷག་དཔེའི་མཆོད་ལའང་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་ཞེས་གསུངས་པར་བརྟེན། ཤེས་
བྱའི་རྣམ་གྲངས་གཏན་ལ་དབབ་རྒྱུ་འོས་ཆ་ཙམ་མིན་པར་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་རྒྱ་
ཞིག་ཡིན། ཀླུ་སྤྲུལ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་རང་ཉིད་གིས་ཀྱང་མཇུག་མཐར།

རང་གི་འབྲུལ་པ་རང་གིས་མ་བརྟགས་ན། །

ཆོས་པའི་གཟུགས་གིས་ཆོས་མིན་བྱེད་སྲིད་པས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཏ་ཅང་གི་གཤམ་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། རྩི་རིན་པོ་
ཆེས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་
པའང་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོས་པའི་དོན་ལ་བྱས་པ་དང་བསྟན་པའི་ལག་ལེན་རེ་
གནད་དུ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀླུ་རབས་དང་། སྤྱིར་བཏང་གི་ཆེན་རིག་

ཉུ་བྱ་ཞིག་བསྐབ་ན། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་ཤེས་
ཅམ་བྱུང་ན་འགྲིགས་མོད། ཉན་དོན་རིག་པར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི།
ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་དོན་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། དེ་ལས་གཞན་དུ་དགོས་
པ་གང་ཡང་མེད། ཅུང་ཟད་ཤེས་ཤིང་ཤེས་པ་དེས་གཞན་ལ་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་
དདུལ་ཡོང་བའི་བསམ་སློབ་བྱང་ན། དེ་ནི་ཤེས་ཀྱིས་ཁེ་འཆོལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཆགས་
ཀྱི་ཡོད་ལ། ཅུང་ཅམ་ཤེས་པའི་ཤེས་ཡོན་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་བཟང་བཅའ་བ་ནི།
ཤེས་ཀྱིས་ཁེ་འཆོལ་བ་ཞེས་ཏ་ཅང་ཐ་ཞན་དུ་བརྩི་བ་ཡིན།

དེས་ན་ཉན་དོན་རིག་པའི་དཔེ་ཆ་བལྟས་པའི་དགོས་དོན་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན་པས་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་འདྲ་བ་
ཡིན་པས། ཞེས་ཉན་དོན་རིག་པའི་གཞུང་དེ་དག་ཐོས་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཐོས་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྦྱེས། དེ་ནས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྦྱེས་ཏེ་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་
དོན་དེ་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་དགོས་པ་རེད་ཅེས་དང་། ངེས་པར་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་
རབ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
འདྲེན་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན། ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་ས་
མེད་བཟང་པོས་གཞུང་འདིར་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་བལྟ་། ཉམས་ལེན་
བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད།

ན་མོ་ལོ་གེ་ཤར་ཡ།

གང་གིས་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་འོང་མེད་གཟིགས་ནས། །

འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅོཅ་མཛད་པའི།

ཟླ་མ་མཆོག་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་ལ།

རྟག་ཏུ་སྒོ་གསུམ་གྲུས་པས་བྱག་འཆལ་ལོ།

ཞེས་ཐོག་མར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐབས་
འདིར་ཟླ་མ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་བྱག་འཆལ་
བ་ཡིན་ཞིང་། བྱག་འཆལ་བའི་ཡུལ་ཟླ་མ་དང་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དེ་རི་
འང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཟླ་མ་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གི་སྤྱགས་སམ་ཡེ་ཤེས་
གང་གིས་ཞེས། དཔེར་ན། མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་རི་ལྗང་རི་སྟེང་མཁུན་
པའི་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་མངོན་སུམ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་མཁན་ཞིག་ཡིན་
པས་ན། མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ། རི་ལྗང་བ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་རི་ལྗང་བ་
གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དེས་རི་སྟེང་པའི་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཆ་
ནས་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་སོ་སོར་
བྱས་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྣ་ཆོག་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་རོ་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་
གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ལ་གཟིགས་པའི་མཁུན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཁུན་པ་གཅིག་བྱ་
དེས་གཞལ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་བརྟོས་ཏེ་རི་ལྗང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རི་སྟེང་
བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ལྟོག་ཆས་འདི་ལྟར་འཛོག་གི་ཡོད།

དེས་ན་ཟླ་མ་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གང་གིས་སམ། ཡང་ན། ཟླ་མ་
མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གི་རི་ལྗང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས། ལྷང་ཞིང་
སྟེང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། གནས་པ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ་

སྟེ། སྤང་ཞིང་སྤིང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་བདས་བཞག་ཅམ་དང་། རང་རང་གི་
གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་བདས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ལས། རོན་གྱི་ངོས་ནས་
བྱུང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པས་ན། རོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། གནས་པ་འདྲ་མེད་ལ། འགག་པ་མེད་པས་འགྲོ་
འོང་ཀྱན་བྲལ་ཞིང་། མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབྱ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
མཆོད་བརྗོད་ལས།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །

ཞེས་གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ན། རང་རང་ཆོའི་སྤང་ཆོད་ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་མ་བཏགས་མ་དབྱུང་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ངོར་ཡོད་ཅམ་ཞིག་ལས། རྟེན་འབྱུང་
གི་ཆོས་དེ་དང་དེའི་གཤིས་སུ་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། གནས་པ་དང་།
གཅིག་དང་། ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། གང་གིས་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་
འོང་མེད་གཟིགས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་མཐུན་པ་དེས་སྤང་ཞིང་སྤིང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཤོད་
མ་ཉིད་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དབྱིངས་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལ་རྫོངས་
ཤིང་། རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བུའི་སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་
བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། རྫོ་བུར་རྣམ་དག་བཅས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་
དབྱིངས་དེ་ལས་རྣམ་ཡང་ལྡང་བ་མེད་པ་སྟེ། འགྲོ་འོང་མེད་གཟིགས་ཀྱང་ཞེས་སོ།།

འགྲོ་བའི་རོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་མཛད་པའི། །ཞེས་པ་ནི། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་

པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་མིང་བརྟམས་བཞག་ཅམ་གྱི་འཁོར་འདས་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བདེན་
བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བ་དེ་
དག་ཆ་ཆང་གཟིགས་པ་ཞིག་དང་། བདེ་སྤྱག་བཟང་ངན་དང་། བདག་གཞན་ཐམས་
ཅད་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་གྱི་པན་གཞི་དངོས་སུ་འདྲན་མཁན་གྱི་ཆོས་
ཅན་སྣ་ཆོག་པ་བ་དེ་དག་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཅན་རང་རང་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཞིག་
ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན།

ཆད་མ་ཞེས་བ་ནི། ཆོས་ཅན་དེ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྤང་བ་ལ་བཟོས་
ཏེ་མི་བསྐྱུ་བར་མི་འཛོག་པར། འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་རང་མཆོན་སྤང་བ་ལ་བཟོས་ཏེ་
འཁྲུལ་པའི་སློལ་ས་འགོ་ས་མེད་ཀྱང་། སློ་དེའི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ཅན་དེ་
དང་། དེས་ངེ་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་པས། མི་ལམ་
གྱི་མི་དང་མི་ངོ་མ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། མི་ལམ་གྱི་མི་དང་མི་ངོ་མ་
གཉིས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་འདྲ་མཚུངས་ཡིན་ལ། ཐ་
སྟད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་ལམ་གྱི་མི་དང་མི་ངོ་མ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་ཞིག་བྱེ་
དགོས། མི་ལམ་གྱི་མིའམ་ཐོ་ཡོར་གྱི་མི་དེ་མིར་འཛིན་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། མི་ཡི་
ཡུང་བོ་ལྟ་ལ་བཞེན་ནས་བཏགས་ཅམ་གྱི་མི་དེ་མིར་འཛིན་པ་ནི་སློ་ཡང་དག་པ་
ཡིན། འདིར་ཡང་དག་པ་ཞེས་བ་ནི། རང་མཆོན་སྤང་བ་ལ་བཞེན་ནས་ཡང་དག་པ་
ཞེས་བརྗོད་གྱི་མེད། དེ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནའང་། སློ་དེའི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་མི་དེ་
མིར་འཛིན་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན།

མདོར་ན། ཐ་སྟད་དུ་བཟང་ངན་དང་། བདག་གཞན། པན་གཞི་དང་ཐམས་ཅད་

སྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཅི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད།
དེ་གཟིགས་པའི་ཐོག་ནས་ནམ་མཁའི་མཐུས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་ཅིང་། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ལ་སྒོངས་པའི་
དབང་གིས་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པས་ན། རང་བློ་རང་ལ་རྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་།
རང་རང་སོ་སོས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཁུང་བུའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
ང་རང་ཆོས་མ་དེག་པ་དང་རང་གཅེས་འཛིན་དང་དུ་ལེན་ཞིང་། རང་གཅེས་འཛིན་
གྱི་སྟོན་སྐུས་ཀྱང་མཐོང་གི་མེད།

བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཞེས་པ་ནི། མིག་ཕྱེ་ཅམ་ཉིད་ནས་གང་སྤང་
བདེན་བྱུང་ཏུ་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་དེ་དང་དེར་རེད་སྟུང་པའི་སྟོ་བྱགས་བྲག་པོ་
ཞིག་སྐྱེས་སྐྱབས། བདེན་འཛིན་སྟེབས་ཡོང་གི་ཡོད། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་ལྟར་
དུ་ཕྱིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདིས་སྤང་གི་ཡོད་པ་དེ་ང་ཆོས་མི་ཤེས་པར་འདི་འཆར་
ཅན་ཞིག་ལ་མཐོང་གི་འདུག ད་དུང་དེ་ལས་ཆ་བ་ཆེ་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ཆགས་སྤང་གི་ཉོན་
མོངས་དེ་དག་ང་ཆོས་འཆར་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེ་ཡི་ཡོད། དེས་རྒྱུན་པས་རྟོག་བྱ་དེ་
དག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ང་ཆོས་སྤང་མེད་དུ་བཏང་ནས།
རྒྱ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོང་སྐྱབས། སྤང་རན་ལུང་པ་
གང་རྒྱག་པ་ནི་སྐྱུགས་པ་ཡིན། དངོས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་དག་མི་འདོད་ན། སྐྱུག་
བསྐྱེལ་དེ་གང་གིས་ལན་མིན་རྩད་གཅོད་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱས་གཞོད་པ་སྐྱེལ་གྱི་
འདུག་ན། རྒྱ་དེའི་རྒྱ་རྒྱས་འགོག་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། སྐྱུག་

བསྐྱེད་ཀྱིས་མཉམ་ནས་མི་བཅོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་གང་ཞིག་
ཡིན་ཅད་གཅོད་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་འགོག་ཐབས་བྱེད་
དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཆང་རག་འཕྱང་བ་དང་། སྦྱོན་པ་འཁྲབ་ནས་བསྐྱེད་ན་
དེར་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅད་བཅད་ནས་རྒྱ་དེ་སྤོང་བྱས་པ་
ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཁྲི་མ་དང་མགོན་པོ་སྤྱུན་རས་གཟིགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དེས། རི་སྤྱིང་
པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གཟིགས་སྐྱབས། ཉམ་མཁའའི་མཐས་གཏུགས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
དང་དུ་ལེན་པ་དེ་དག་གཟིགས་སྐྱབས། སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ཐབས་ཡོད་བཞིན་དུ་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་མི་ཐར་བ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་བཞིན་པས་ན། དེར་སྤྱུག་པར་
དུ་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིང་བ་ཞིག་དང་། གང་དག་ཅི་དག་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་ཡོད།

དེས་ན། འཁྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅོཅ་མཛད་པ། ཞེས་པ་དེས་བརྟེ་བའི་
ཡོན་ཏན་དེ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཐའ་མེད་པ་
དང་། དེ་ཡང་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། ཉིན་ཞིག་ལ་སྤྱོད་དུ་འཁྱུངས་པའི་སྐྱད་
ཆ་མིན་པར། བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོར་རིམ་པར་
གོམས་ཤིང་། གོམས་པ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་མཐར་སྤྱུག་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཞེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབས་ནས། གཅིག་ཏུ་གཞན་པན་ཁོ་ན་མཛད་ཡོད།

དེ་ཡང་སྟོང་འབྲུག་ལས།

རི་སྒྲིབ་ནས་མཁའ་གནས་པ་དང་། །

འགོ་བདེ་སྒྲིབ་གནས་གྲུང་བ། །

དེ་སྒྲིབ་བདག་ནི་གནས་གྲུང་ནས། །

འགོ་བའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག །

ཅེས་སྐྱགས་སྟོན་མཛད་པ་ལྟར། བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་ལེན་དུ་
བསྟར་གནང་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་འོག་ནས་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐྱབས་སུའང་སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གོམས་པ་མཐར་
སྐྱབས་པ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཅ་ཆེ་ཤོས་དང་། རིན་ཐང་ཆེ་ཤོས་སྒྲན་
མེད་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེར་གོམས་པར་
མཛད་ནས། གོམས་པ་མཐར་སྐྱབས་པའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་
ཡིན་པས་ན། འགོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་དུ་བཅོཅ་མཛད་པའི། །ཞེས་པ་འདི་གསུངས་
སོ།།

མདོར་བསྐྱུས་ན། རྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་གཅིག་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས། དེ་གཉིས་ལ་ཉམས་བཞེས་གནང་བའི་ལག་རྗེས་
མཐར་སྐྱབས་པ་སྟོན་ཀུན་ཐད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་
གཟིགས་པའི་སྐྱགས་མངའ་བའི་སྒྲ་མ་དང་མགོན་པོ་སྐྱབས་རས་གཟིགས་ལ་སྟོ་
གསུམ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །

དམ་ཚུལ་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་སྟེ་དེ་ཡང་ནི། །

དེ་ཡི་ལག་ལེན་ཤེས་ལ་རག་ལས་བས། །

ཀླུ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཤད་བར་བྱ། །

ཞེས་བ་ནི་བརྩམ་བར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན། ཚུལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་བ་ལ་ཉམས་
ལེན་བྱེད་ལུགས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་
ན། ང་རང་ཚོའི་བསྐྱབས་བྱ་མཐར་ཐུག་སྟོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་ནས་བྱུང་ཞིང་། ང་རང་ཚོར་ཁམས་བདེ་
གཤེགས་སྟོང་པོ་ཞེས་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་ལུགས་ནས་གཉུག་མའི་
སེམས་སམ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་སྟེང་ནས་དགོངས་བ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
ཡང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་མཁན་དེའི་ཐོག་ནས་དགོངས་བ་བཞེས་
ཀྱི་ཡོད། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་རྒྱུད་སྤྲུལ་མ་དང་། དེ་བཞིན་མགོན་པོ་སྤྲུལ་གྱི་
ཚུལ་དབྱིངས་བསྟོན་བ་ལས།

ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །

དེ་བཞིན་ངི་མ་མེད་བར་གནས། །

ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་མདོ་སྟོགས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ཡང་། དེའི་དགོངས་བ་དབྱིས་
ཕྱིན་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ང་རང་ཚོའི་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་འཇུག་གི་བཙུན་འགྲུས་ལེ་འུའི་སྐབས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་རིགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར། རྣམ་
མཁུན་བསྐྱབས་རྒྱུའི་གཞི་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོང་བའི་ངི་མས་བགོས་བ་དེ་

དག་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་རིམ་བཞིན།

གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག་ལས།

བྱང་ཆུབ་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་མ་ཡིན། །

ཞེས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བ་དེ། གཞན་གྱིས་སྤྱི་མ་ཡི་སྒོ་
ནས་འཛོལ་རྒྱ་ཞིག་མིན་ཞེས་གསུངས། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་ཉིད་ལས།

སྤྱི་ཡུལ་གྱི་འབྱུང་མ་ཡིན། །

ཞེས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་རྒྱུ་འཕྲུལ་ཐུག་ནི་གཞན་གྱི་ལག་ཏུ་མེད་ཅིང་།
གཞན་གྱིས་བཟུང་དུ་མེད་པར་ང་རང་ཆོའི་ལག་ཏུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཞེས་བ་དེ་
གང་ཞེ་ན།

དེ་ཉིད་ལས།

རང་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས། །

དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་བརྗོད། །

ཅེས་རང་གི་ཆོས་སམ། རང་ལ་རང་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་
དེའི་སྟེང་གི་སྒོ་བྱང་བའི་བྱི་མ་མཐའ་དག་བཅོམ་ཞིང་སེལ་ནས། གཉུག་མའི་ཤེས་
པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱུ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད།
དེ་ཉིད་སྒོ་བྱང་བའི་བྱི་མས་བརྒྱུ་མས་སུ་འང་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད།
བྱི་མའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་ནི་བྱི་མས་བསྐྱེད་པའམ་བྱི་མས་བསྐྱེད་པ་ལས་
གཉུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་བྱི་མའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་རྒྱུ་གཏན་ནས་མེད། དེས་ན། དེ་ལྟ་

བྱའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེའི་སྟེང་དུ་སློབ་བའི་ཁྱིམ་ས་གཡོགས་པའི་སློན་དེ་
དག་གཉེན་པོ་སྤྱེས་པའི་སློན་ས་སེལ་ན། གཉུག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱས་པ་ཆ་ཆང་
གསལ་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན།

རང་ཚོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས། །

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་ཡུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུང་གི་ཡོད། ང་
རང་ཚོར་རང་ཆས་སུ་རྣམ་མཐེན་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཐར་ཐུག་ནི་ད་ལྟའི་གསལ་རིག་གི་
ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་དེའི་ནང་དུ་སློབ་བའི་ཤེས་པའང་
མང་པོ་ཞིག་ཡོད། སློབ་བའི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྦྱེ་བ་དེ་ཉིད་གཉུག་
མའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སྤྱེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་
མཐེན་བསྐྱབ་རྒྱའི་རྒྱ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན།

དེས་ན་སློན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟ་
རང་ཚོའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དང་ཡོད་བཞིན་པའི་གཉུག་མའི་ཤེས་པ་འདིའི་སྟེང་གི་ཁྱིམ་
རིམ་གྱིས་སེལ་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་ལྡན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱས་
པ་ཆ་ཆང་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་
གཉུག་མའི་ཤེས་པའི་སྟེང་གི་སློབ་བའི་ཁྱིམ་ས་སེལ་བའི་ཐབས་དེར་སངས་རྒྱས་
པའི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། གཙོ་བོ་ནི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ལ། རྣམ་མཐེན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་
ཤུགས་བྲག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དེའི་དགོས་པ་དེ་ཡང་། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་
མཁེན་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཏ་ཅང་གི་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། སེམས་
ཐག་ཆོད་པའི་སྒོ་དེ་ནི་རྣམ་མཁེན་བསྐྱབ་པའི་ཀུན་སྒོང་དང་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ལ།
རྣམ་མཁེན་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒོ་ཤུགས་དག་དེ་ཉིད་མེད་ན། རྣམ་མཁེན་བསྐྱབ་རྒྱའི་
འབད་བཙོན་མི་བྱེད་པས། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཁོངས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་རྣམ་མཁེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཆང་བ་དེ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་ཀྱི་འདུན་པ་དང་། གཞན་
དོན་དོན་གཉེར་ཀྱི་འདུན་པ་བཅས་འདུན་པ་གཉིས་ལྡན་ཞིག་བཤམ་ཀྱི་ཡོད། དེས་
ན་འདུན་པ་གཉིས་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། འདུན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་བྱང་
ཆུབ་དོན་གཉེར་ཀྱི་འདུན་པ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ངོ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་
ངོ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་ན་དགེ་མཆོན་གང་
ཞིག་ཡོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་མ་ཐོབ་ན་གྲོང་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤེས་པའི་སྒོ་
ནས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་དགོས་པས་ན། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མེད་
ན་ཡོང་ཐབས་མེད།

མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྒྱུར་པའི་རིང་ལ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ལས་མེད་ཅིང་།
བདེ་བ་ཞིག་འདོད་ཀྱང་བདེ་བ་མི་ཡོང་བ་དང་། སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྐྱབ་
བསྐྱལ་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་མཛར་བ་ནི། ཅ་བ་གཏི་སྐྱབ་བདེན་འཛིན་གྱིས་
བྱས་པ་དེ་ཤེས་ན། གཏི་སྐྱབ་བདེན་འཛིན་ལས་རྒྱལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།
གཏི་སྐྱབ་བདེན་འཛིན་ལས་རྒྱལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒོ་ངོ་མ་དེ་

ཆགས་ཡོད། དེ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ལེགས་པོ་ཞིག་ངོ་མི་ཤེས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ཡོང་ཐབས་མེད། སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་དེ་མེད་མཁན་ཞིག་ལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ཡོང་རྒྱ་ཏ་ཅང་གི་དཀའ་བ་ཡིན།

གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ཡོང་བ་ལ། ཉམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་སྒོ་སྤྲེས་དགོས་ལ། གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་སྒོ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་བ་མེད་ན། དེ་སྤྲུག་བསྐལ་ལས་བྲལ་འདོད་དང་། བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཁ་ཅམ་ཆིག་ཅམ་ཞིག་སྟེ། སྤྱི་པོ་ཞིག་བྱང་ན་དེ་ལྟར་བྲན་ལ། སྤྱི་པོ་དེ་ཅམ་མ་བྱུང་ཆེ་སྤང་མེད་ལྟ་བུར་བཞག་ན་བསམ་བ་བྲན་ཉན་ཡོད།

དེས་ན་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་དངོས་ཡོང་བ་ལ། གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་སྒོ་ཞིག་སྤྲེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྤྱོད་འཇུག་གི་ལེའུ་གོང་མ་དག་གི་ནང་དུ་གསུངས་བ་ལྟར། བདག་གཞན་མཉམ་བཟེའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤྲེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་སྒོ་སྤྲེས་ཡོང་གི་ཡོད། གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་སྒོ་རྒྱུ་ཅམ་གྱིས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིང་རྒྱུ་ཅམ་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོང་བ་དང་། སྤྱིང་རྒྱུ་ཅམ་པ་དེའི་དབང་གིས་བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པའི་སྒོ་དེ་ཡང་ཡོང་བ་ཡིན།

དེས་ན་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ནས་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སྤྱིང་རྒྱུ་ཅམ་གྱིས་སྤྲེས་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོང་བ་ཡིན། སྤྱིང་རྒྱུ་ཅམ་གྱིས་སྤྲེས་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོང་བ་ལ། གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་

སྒོ་དེ་སྒྲེས་དགོས། གང་སྐྱབ་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་གཅེས་ཤིང་
འཕངས་པའི་སྒོ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། སྐྱབ་བསྐྱེད་གང་གིས་མནར་བའི་སྐྱབ་
བསྐྱེད་འོ་འཕྲོད་པ་ལ། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་གྱི་གཏི་ཕྱག་བདེན་འཛིན་གྱི་གཞན་
དབང་དུ་སོང་ན། དུས་ནམ་ཡང་ཕྱགས་ནས་བདེ་བ་ཞིག་མེད་པ་ཤེས་དགོས།

དེར་བརྟེན་དེ་དག་ལ་སྒོ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་ཡོང་དགོས་ལ། དེ་དག་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་གཉུག་མའི་ཤེས་པའི་སྤྲང་གི་སྒོ་
བྱང་བའི་བྱི་མ་མཐའ་དག་བྲལ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་པ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་དང་། དེ་དག་གྱང་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་མ་འཛོལ་བའི་སྤྲང་ནས་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་བྲས་ཏེ་
སེམས་ལ་བཟོ་ལྷ་ཞིག་འདི་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན་ན།

ནམ་འབྲེལ་ལས།

མ་ཆང་མི་རྒྱ་དེ་ལ་ནི།

འབྲས་བྱ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་བྱེད།

ཅེས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་
ཆང་ན་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་བཞིན་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཞེས་པ་ནི། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་ད་ལྟར་རང་ཆོའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་
བཞིན་པ་འདི་ཉིད་མཐར་ཐུག་རིམ་ལྟར་སྤྲང་གྱི་ནམ་མཐེན་ཞེས་པ་དེར་འགྲོ་སྐྱབ་པ་
ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་མཐེན་སྐྱབ་དགོས་པ་
ཡིན། རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་མཐེན་ཡོང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྷ་པའི་གནད་འགག་དེ་ཆགས་ཀྱི་

ཡོད།

སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།
གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱ་
ཡོད་པ་དང་། འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ནི་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།
འགྱུར་བ་བཏང་སྟེ་འགྱུར་བ་ཆ་ཆང་ཐེབས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་གྲོལ་བ་འབྲས་བུ་
ཞེས་པ་དེ་ཡིན། འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་སྟེང་
ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱ་ཞིག་མེད་ན། འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཀྱང་དོན་
མེད་ཡིན་ཞིང་། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་མེད་ནི།
གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་
མིན་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲེབས་གྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བདེན་པ་བཞི་གསུང་སྐབས།
གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་དག་གི་ཐོག་མར་མི་རྟག་པ་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། ང་རང་ཆོས་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་
བྱས་པའི་འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོར་བཤད་དགོས་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པའི་ཆོས་
གང་དང་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་གང་ཞེ་ན། སྐད་
ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་ཞིང་འགག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐལ་བ། སྟོང་བ། བདག་མེད་པ་བཅས་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པའི་བྱང་ཆོས་བཞི་
གསུངས་ཡོད་ལ། གཞི་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་གསུངས་ཡོད།

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་རང་བཞིན་

གྲིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། འབད་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། གཉིས་ནས་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་
འགལ་སྒྲུབ་ཡོད་ལ། བྱེད་དོས་པོ་ལའང་འགལ་སྒྲུབ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། འགལ་སྒྲུབ་ཡོད་ན་
འགྱུར་བ་གཏོང་ཐུབ་ཅིང་། འགལ་སྒྲུབ་མེད་ན་འགྱུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་
ན་བྱེད་དོས་པོར་འགལ་སྒྲུབ་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པས་ན། དཔེར་ན། འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱ་
ཡོད་པའི་གནས་གཤེས་ཆ་གང་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། གནས་གཤེས་ཆ་གང་གཉིས་
པོ་འགལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱན་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱན་གཅིག་ཏུ་དུས་
གཅིག་ལ་རྒྱན་དེ་ཉིད་ཡུན་དུ་མཉམ་གནས་མི་ཐུབ། ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ཆེན་ཅིག་
ཤོས་དེ་ཤུགས་རྩེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དཔེར་ན། ཆ་བའི་རེག་པའི་རྒྱན་གནས་ནས་དེ་
ཉིད་ཤུགས་རྩེད་ཆེར་བྲིན་ན། གང་རེག་གི་རྒྱན་དེ་འགག་འགྲོ་བ་དང་། གང་རེག་གི་
རྒྱན་དེ་ཤུགས་ཆེན་བྲིན་ན། ཆ་རེག་གི་རྒྱན་དེ་འགག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་སྤང་བ་དང་སྤུན་པ་གཉིས་ཀྱང་། སྤང་བ་ཡོད་ན་སྤུན་པ་མེད་པ་དང་།
སྤུན་པ་ཡོད་སར་སྤང་བ་མེད་པ་བཅས་སྤང་སྤུན་གཉིས་པོ་རྒྱན་ཙམ་མིན་པར་དུས་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་དུ་གནས་མི་ཐུབ། དེ་བཞིན་ནང་གི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་དུའང་། རོན་བྱེ་
བྲག་པ་ཞིག་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་ན། ཤེས་པ་དེ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཆེ་མི་ཤེས་
པ་དེ་འགག་འགྲོ་ཡི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོས་ཡི་གེ་ཐོག་མར་སྤྲོལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་
དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་མ་བསྐྱབ་བར་མི་ཤེས་ཤིང་། དབྱངས་
གསལ་གྱི་ཡི་གེ་འདི་ལྟར་རེད་ཅེས་ངོ་སྤྲད་ནས་ཤེས་མ་ཐག་ཏུ་མི་ཤེས་པ་དེ་འགག་
འགྲོ་ཡི་ཡོད། རིགས་གཅིག་ནི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། དཔེར་ན། བཅེ་བ་

དང་ཞེ་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཡུལ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་དུ་དམིགས་ནས་ཞེ་
སྒྲུབ་དང་བཅེ་བ་མཉམ་དུ་ཡོང་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཡུལ་དེར་དམིགས་ནས་བཅེ་བ་དེ་
རིམ་བཞིན་རྗེ་གོམས་སུ་གྱུར་ན། ཡུལ་དེར་དམིགས་ནས་ཁོ་བ་སྦྱེ་བ་དེ་ཤུགས་རྗེ་
ཚུང་དུ་འགོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།

ཡང་ཡུལ་དེར་དམིགས་ནས་རྒྱ་མཚན་མཐའ་སྐྱོར་རི་སྐྱོར་གྱིས་བསམ་སྒོ་
བཟང་སྟེ་ཁོང་ཁོ་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་བྱིན་ན། ཡུལ་དེར་དམིགས་པའི་བཅེ་བ་ཤུགས་རྗེ་
ཚུང་དུ་འགོ་བ་ཡིན། དེ་ནི་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱུག་བསམ་མི་འདོད་པ་རང་ཉིད་དང་
མཚུངས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་། སེམས་ནང་ཁོང་ཁོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། ཁོའི་
ཆོད་དེ་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྲན་གྱི་ཡོད། ཡང་ཁོང་ཁོ་ཚུང་ཟད་ཤུགས་ཚུང་དུ་བྱིན་
ན། ཨ་ཅི་སྟེང་རྗེ་ཁོ་ཡང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྤྱུག་བསམ་མི་འདོད་པ་གཅིག་པ་རེད་
བསམ་པ་ཞིག་བྲན་གྱི་ཡོད།

དེས་ན་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འགོ་བ་ཡིན། བཅེ་བའི་སྒོ་རི་ཅམ་གྱིས་ཤུགས་རྗེ་
ཆེར་བྱིན་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེར་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱབ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་དེ་ཤུགས་
རྗེ་ཚུང་དུ་འགོ་བ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། སྒོ་འམ་ཤེས་པའི་ནང་དུ་
ཤེས་པ་འདྲ་མིན་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། འཛིན་སྟངས་འདྲ་མིན་གྱི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཞིག་
ཡོད་ལ། སྒོ་དེ་དག་ཀྱང་པན་ཚུན་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཡིན། སྒོའི་འགལ་རྒྱ་ཅིས་
སྐབས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཅིས་དགོས་ཤིང་། ཡུལ་དེར་གཅིས་ཤིང་
འཕངས་པའི་སྒོ་དེ་དང་། ཡུལ་དེར་དམིགས་ནས་མི་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་
དང་དུ་ལེན་པའི་སྒོ་དེ་དང་། ཡུལ་དེར་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱབ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྒོ་

གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཐ་དད་ཡིན། གཅིག་དེས་ཡུལ་དེ་དང་དུ་སྐྱངས་ཤིང་། ཡུལ་
དེར་མོས། ཡུལ་དེར་འདུན་པ་ཞིག་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་ཡུལ་དེར་མི་དགའ་ཞིང་།
རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འཛིན་སྐྱངས་འགའ་བ་ཡིན།

དེས་ན་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སློ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་།
འཛིན་སྐྱངས་འགའ་བའི་སློ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། སློ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་
བ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་འོག་ནས་བསམ་སློ་རིམ་པར་བཏང་ན།
སློ་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཐོག་མར་གཞི་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་མེད་ན། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཡོང་
ཐབས་མེད་ཅིང་། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཡོང་རྒྱ་མེད་ན། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་དེ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེ་ལྟར་བཟོད་དགོས་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་
པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཡིན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། བྱེད་དངོས་པོར་ཆ་བཞག་ན་
ཡང་། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

བྱེ་སྟོན་གྱི་བཀོད་པར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ལ། རང་བཟུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན། རང་བཟུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དེར་ཆ་བཞག་ན་
ཡང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དང་། བཟུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སློ་
དེར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན།

དེས་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
རང་བཞིན་དེའི་སྟེང་ནས་ཡོང་བས་ན། བན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱུ་རྩམས། །དམ་ཚེས་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་སྟེ། །ཞེས་སངས་རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་སྟོན་
ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་དེ། སྟོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡོང་དགོས་ཤིང། སྟོན་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་དེར་ཚེས་ཞེས་བྱ་
ལ། བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ཚེས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད།

རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་འཛིན་པ་སྟེ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དེ་དག་སེལ་ཞིང། དེ་ལས་སྟོབ་
པ་དང། དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ན། སུན་བདེའི་འབྱུང་གནས་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྩམས། །དམ་ཚེས་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས།
སངས་རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་ཞེས་པ་ནི། ཚེས་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་སངས་རྒྱུ་གི་གོ་
འཕང་ཡོད་ལ། ཚེས་ཉམས་ལེན་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་ཐབས་
མེད། ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ན་ག་ལེར་སེམས་ལ་འབྱུར་བ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་
ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་ཚེས་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་དེ་ཆོད་དཔག་སྐྱབ་པར་དཀའ་ལ།
སྟོམ་ལམ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ཆོད་དཔག་བྱ་རྒྱ་ཏ་ཅང་གི་ཁག་པོ་ཡིན། སྟོམ་ལམ་ཞེས་པ་
ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟངས་བསམ་སྟོབ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཆོད་དཔག་བྱ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་
ཁག་པོ་ཡིན། སྟོར་ལམ་དང། ཆོགས་ལམ་བཅས་ལ་འདི་ལྟར་བསམ་སྟོབ་ཞིག་བཏང་
ན། ཆོགས་སྟོར་གྱི་ལས་དང་པོ་བ་སོ་སྟེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་དེ་འདྲར་ཅུང་ཅི་བསམ་སྟོབ་ཞིག་བཏང་ན། ཆོར་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་ཐོ་བ་ཅུང་ཟད་
ཁ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད།

དེས་ན། ཆོད་དཔག་བྱས་ཏེ་དེ་གོམས་ན་ཉམས་སྟོང་རིམ་པར་ཐེ་ཆེར་ཕྱིན་ཏེ་

སྒྲིབ་ལམ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་ས་རེད་བསམ་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་ཉིད་
ལ་གཉིས་སྒྲིབ་རྒྱུ་བའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཡོང་ས་རེད་བསམ་པ་ཞིག་སྟེ། ཐོག་མར་ཟབ་
མོ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དེར་གོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཤིང་། ཟབ་མོ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་
བཏང་ན། སྒྲོ་དེ་ཡུལ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་ཞིག་ད་ལྟ་ཡོང་གི་མེད་ཀྱང་།
ལད་སྒྲོས་ལྟ་བུ་ཅུད་ཟད་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། འདི་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན། འདི་
གོམས་ན་གང་འཆོམས་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ཞིག་
ཡོང་ས་རེད་སྒྲིབ་པ་ཞིག་སྒྲོར་ཤར་གྱི་འདུག་ཅིང་། དེ་བཞིན་བདག་པས་གཞན་
གཅེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་།

སྒྲིབ་འདུག་ལས།

གོམས་ན་སྒྲིབ་བར་མི་འགྱུར་བའི།

དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གོམས་ན་ཐོག་མར་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཉ་ཅང་གི་
ཡག་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། ངས་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་སྒྲིབ་བསམ་པ་ཞིག་སྒྲོར་ཤར་བ་དེ་རིམ་
བཞིན་གོམས་སྒྲིབ་ས། གང་འཆོམས་གྱི་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་
ཡོད། འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་པས། ལོ་བརྒྱར་མི་སྐྱེས་སྐྱུ་ལྟར་ཞིག་གྱང་
ད་གཞིན་སྐྱེ་ཡོང་བ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་སྒྲོས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་
དངོས་གནས་ཡིན། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོད་དབག་ཤེད་སྒྲིབ་ས།

དེ་སྐྱེས་མི་རྟོགས་སྒྲོ་འབྲས་ཅན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ག་ལེར་རྟོག་པ་གོམས་ནས་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོར་འབྲེ་ཡི་

ཡོད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་སྒོ་དེ་ག་ལེར་དོན་དེ་མཛོན་ཏུ་གྱུར་པའི་མཛོན་སྤྱི་
ཚད་མ་ཡོང་བྱུང་པ་ཞིག་སྒོར་སྤེལ་སྐབས། རྣམ་མཁུན་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་པ་རེད་
བསམ་པ་སྒོར་ཤར་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་
བའི་ཆོག་པ་བཅད་དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

དམ་ཚཱ་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གོང་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར།
སྒོར་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མར་རགས་པ་ཞིག་ནས་བསྐྱར་བཅོས་
གཏོང་རྒྱ་འགོ་བཙུགས་ཏེ། དེ་ནས་བསྐྱར་བཅོས་དེ་རྗེས་དང་སྟོབས་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་
བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་གཉེན་སོ་རྒྱུད་རིམ་དང་། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གཉེན་སོའི་ཕྱོགས་དེ་དག་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་སྐབས་ནས་གོ་མས་རྒྱ་ལས་ར་རང་ཚཱ་
ཁག་སོ་ཡིན། གཉེན་སོའམ་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་དེ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་ནས་ག་ལེར་
ཤུགས་རྗེ་ཆེར་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་དང་། སྤང་བྱའི་ཕྱོགས་དེ་དག་ནི། དཔེར་ན།
སོག་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་རགས་པ་དེ་དག་སྒྲིམ་ཞིང་། མི་དགོ་བཙུ་སྒོར་
བའི་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་སྒྲིམ། དེ་ནས་རག་གི་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་
ནས་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་རྒྱུད་ཟད་སྤང་བྱ་འགོ་ཡི་ཡོད།

དེས་ན་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་ཞེས་རགས་རིམ་ནས་དང་། དེའི་གཉེན་སོའི་
ཕྱོགས་ནི་ད་ལྟ་སྒོ་ལས་དང་སོ་བ་ཡིན་པས། ལས་སྒྲིམ་པ་ཞིག་ནས་འདི་ལྟར་འགོ་རྒྱ་
ཞིག་ཡིན།

དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་སོར་བརྗོད། །

ཅེས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
པའི་ལས་སམ། སྤྱག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་དག་སྡོམ་རྒྱ་ནི་རིམ་བ་དང་པོ་དང་། དེ་
གང་ལགས་ཤེ་ན། སྤྱག་གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ལས་
གསུམ་དང་། རྩལ་དང་། སྤྱ་མ། ཆོག་རྩལ། དག་ཀྱལ་བཅས་དག་གི་ལས་བཞི།
བརྒྱུ་མེད་པ་དང་། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྟ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་བཅས་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོད་
སྡོམ་རྒྱ་ནི་རིམ་བ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལུས་དང་དག་གི་ཉེས་སྦྱོད་
སྡོམ་རྒྱ་དེ་གསུངས་ཡོད། དེ་མིན་བརྒྱུ་མེད་པ་དང་། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྟ་ཞེས་
བ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤང་དུ་སྦྱེབས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་ཅུང་ཟད་སྤྱི་བཤེད་པ་ཡིན།
དེ་ནས་ཡང་སྦྱེབས་སྐབས།

དེ་ཉིད་ལས།

བར་དུ་བདག་ནི་བསྐྱོག་པ་དང་། །

ཞེས་བར་དུ་རང་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དང་། དེ་ཡང་འཛིན་ལྟར་སྤྱ་རགས་མ་བྱེད་
བར་བཤེད་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྤྱུ་བའི་རྩས་ཡོད་དུ་ལྟ་བའི་འཛིན་ལྟ་རགས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་བར་འཛིན་པ་དང་། རའོ་སྤྱུ་མ་པའི་སྐྱོ་གང་ལ་
སྐྱེས་སའི་ར་དེ་ཉིད་རང་རྒྱ་སྤྱུ་བའི་རྩས་ཡོད་དུ་བྱུ་བ་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་
འཛིན་ལྟ་རགས་པ་དང་། དེ་ནས་འཛིན་ལྟ་སྤྱ་བ་ནི། རའོ་སྤྱུ་མ་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེས་སའི་ར་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་འཛིན་ལྟ་སྤྱ་བ་
བཅས་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་རང་འཛིན་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་དེའི་འཁོར་ཡུག་
ལག་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལྷགས་ཅུང་དུ་གཏོང་རྒྱ་ཞིག་དང་།

རིམ་བཞིན་སྒྲོང་བ་ཞིག་ཡིན།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

མཐའ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བརྒྱུག་པ། །

ཞེས་པ་འདིར་འགྲེལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། འདི་ལྟར་དུ་བཀའ་པ་
ཡང་བཀའ་ཚིག་གི་མེད་དམ་སྟུན། མཐའ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བརྒྱུག་པ། །ཞེས་པ་
བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒྲོང་བ་ལ་སྦྱར་ན། དེ་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་
གཞུང་དུ་སྦྲེས་བྱ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། སྦྲེས་བྱ་ཆུང་དུ་འེལ་མ་རིམ་
དང་། སྦྲེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་རིམ། སྦྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་བཅས་གསུམ་ཡོད།
དབྱུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པར། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱུག་པ་དང་གཅིག་བར་དུ་
བདག་ནི་བརྒྱུག་པར་བྱེད་པ་དང་གཉིས། མཐའ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བརྒྱུག་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་སྦྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་དེ་ཡིན།

ཡང་ན། བཀའ་ལུགས་གཞན་ཞིག་ལ། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱུག་
།ཅེས་པ་ནི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའ་བསམ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་བསམ་པ།
སྦྱབས་འགྲོ་བསམ་པ། ལས་འབྲས་བསམ་པ་བཅས་བཞི་པོ་འདིས་བསོད་ནམས་
མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱུག་པ་དེ་ཡིན།

ཅ་བར།

དལ་འབྱོར་གྱ་ཆེན་ཆེད་དཀའ་ཐོབ་དུས་འདིར། །

ཞེས་པ་འདིས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་ཆེད་དཀའ་བ་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་གང་ཞེ་
ན། དེ་ནི་ཆོས་སྦྱབ་པའི་རྟེན་འདི་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་ཉམས་

ལེན་བྱེད་སྐབས། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉ་ཅང་གི་ཐེད་སྦྱོང་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གི་
གཤམ་འགངས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གཏན་ལ་པབ་ནས་
བཤད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གཤམ་ཆེན་
པོ་ཡིན། དེ་ནི་ང་རང་ཆོ་མིའི་ཁྲད་པར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཡོང་
གི་ཡོད་པ་ལས། དུད་འགྲོ་དག་ལ་སྒྲུབ་ཆོག་པ་འཕྲོད་ན་ལས། དེ་མིན་ཉ་ཅང་ཁག་
པོ་ཡིན།

མདོར་ན། མིའི་ཁྲད་པ་དེ་བསམ་སྒྲོའི་རྒྱས་པ་འབྱུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པས་ན། མི་
ལུས་དེ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། མི་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་
ཅོ་མ་མ་ཟད། ནང་གི་རྒྱུན་མིའི་ཁྲད་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ། ཁྲད་པ་དེ་
ཐེད་སྦྱོང་བྱེད་སའི་ལུས་ཆེ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་གཞག་གཅིག་ལྟ་མིན་པར། རང་
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་རྒྱ་ཞིག་དང་། བསམ་ཞག་གཏན་ཀྱི་
མདུན་མ་བསྐྱབ་རྒྱའི་སྒོ་བ་སྦྱོང་བྱེད་ས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ས་ཡོད་
པའི་རྒྱུན་ཞིག་འཛོམས་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་དལ་བ་དང་འབྱོར་པ་ཞེས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་
སྐྱབ་པ་ལ་ཡོང་ཁོམ་ཡོད་པ་དང་། ཡོང་ཁོམ་མི་ཡོང་བའི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་
བའི་ཆ་ནས་དལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་དབྱུང་བ་བྱེད་སའི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ཏུ་

ཆོས་སྤྱོད་པའི་མཐུན་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་འབྱོར་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འབྱོར་བ་དེ་
དག་ཆང་བ་ཞིག་ལ་དལ་བ་དང་འབྱོར་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། བྱ་ཆེན་ཞེས་བ་ནི།

སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

མི་ཡི་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཀྱི།

སྤྱོད་བསྐྱེད་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྤྱོད་ཀྱི།

ཞེས་གསུངས་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་སྤྱོད་དག་གི་སྒྲིབ་ཆ་ལྟར་བྱས་ཏེ། དལ་འབྱོར་
ཀྱི་ལུས་འདི་བྱ་ལ་སྤྱོད་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དལ་འབྱོར་ཀྱི་བྱ་ཆེན་ལུས་རྟེན་འདི་ཡང་ཡང་
རྟེན་དཀའ་ཞིང་། དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་ཆོག་པ་པའི་སྤྱོད་ནས་ཡོང་དགོས་པས་ན།
སྤྱོད་དལ་འབྱོར་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་། མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱིས་གཞི་བཟུང་། དེའི་ཐོག་ལ་ཆེ་རིང་བ་དང་། རྟ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་
མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས། དེ་ནས་
འཆེ་ཁར་རང་གིས་དགེ་བ་བསགས་པ་དེ་དག་དལ་འབྱོར་ཀྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་
རྒྱུར་འབྱུར་བར་ཞོག་བསམ་པའི་བསྐྱེད་དང་སྤྱོད་ལས་ལྷགས་དྲག་པོས་མཆོམས་
སྤྱོད་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་མའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་རང་རང་ཆོར་ཐོག་མར་གཞི་མ་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
པར་དག་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། དེའི་ཐོག་དུ་ཆེ་འདིའི་བསྐྱེད་བཀྲུང་དང་སྤྱོད་
གྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མིན་པར་ཆེ་ཕྱི་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་དང་། གཞན་ལ་འཆེ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་འཆེ་བ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས། བཟོད་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་

གཤམ། དེ་བཞིན་སྒོན་ལམ་རྩི་མ་མེད་པས་མཆོམས་སྦྱར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་། འཆི་
ཁར་ཆེ་འདིའི་གཉེན་ཉེ་དྲར་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་རང་གི་དགྲ་པོར་ཁོང་ཁོ་
བས་ཉེ། ངས་དགྲ་དེ་ཐུབ་མ་སོང་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྣང་དག་པོའི་སྒོ་སྒྲེ་
བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྣམ་ཤེས་རགས་པ་བསྐྱུས་འགོ་བ་པལ་མོ་ཆེ་འདི་ལྟར་ཡོང་གི་
མེད་དམ་སྙམ། གཙོ་ཆེ་ཤོས་དངངས་སྒྲག་དང་། འདིགས་སྣང་གི་འོག་ནས་འགོ་
མཁན་པལ་ཆེར་མང་བ་ཡོད། ཐད་ཀར་ཆེ་བྱི་མའི་ཆེད་དུ་དགོ་བ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་
བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསྔོ་བ་བྱེད་བ་དེ་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དལ་
འབྱོར་ལུས་རྟེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བསྐྱབ་རྒྱུའི་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་
ན། དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་བ་མིན་ནའང་། རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་གདེང་འཁེལ་བ་
ཞིག་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་རྒྱ་བྲགས་ཆེན་པོ་བསགས་ཡོད་ཀྱང་། སྒོ་བྱར་སྒོ་བྱར་དུ་
ཁོང་ཁོ་བྲགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་དེས་ཀྱང་། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡོང་བའི་དགོ་ཅ་
དེའི་རྒྱས་པ་བཅོམ་གྱི་ཡོད།

དེ་ཡང་སྒྲོད་འབྲུག་ལས།

བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །

སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །

ལེགས་སྦྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །

ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོང་ཁོས་དགོ་ཅ་འཛོམས་ཞེས་བཤད་གྱི་ཡོད། དེ་
བཞིན་ལོག་ལྟ་སྟེ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་། ཞི་ཞིང་དུལ་བ་

ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དབྱེད་པ་རིམ་བར་བྱས་མཐར་གང་འཆམས་ནས་ཤེས་
རབ་འཆལ་ཏེ་ལོག་ལྟ་འབྲེན་པའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
ནས་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་རེ་ལོག་ལྟ་རྗེས་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་བྲལ་ས་བྱེད་ཀྱི་འདུག
དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་ན།

ལོག་པར་ལྟ་བས་རྩ་བ་གཙོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་རྩ་ཡོངས་རྫོགས་གཙོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་།
ལོག་ལྟས་དགོ་རྩ་འདྲོམས་པའི་རྩས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་དགོ་བའི་ཕྱོགས་
ལ་སྐྱབ་དཀའ་ཞིང་། དེར་འགལ་རྒྱུན་མང་བའི་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་ལོག་ནས་དལ་
འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་གསུངས་པ་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱུ་ཆེན་རྟེན་དཀའ་ཐོབ་དུས་
འདིར། །ཞེས་དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ངོས་བཟུང་སྐྱབས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་
བ་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་བྲལ་ཞིང་། མཐུན་རྒྱུན་འདྲོམས་སྐྱབས་འདི་ཕྱི་གཏན་
མདུན་སྐྱབ་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་དོན་ཆེ་བ་དང་། དེ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་
བཅས་དེ་ལྟར་བསམས་པའི་སྟོན་ས། དགོས་པ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་རྩ་བར་བཞག་པའི་སྟོན་འགྲོ་དང་། བསྐྱབ་བྱ། བཏོར་ན་
དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་དངོས་གཞི་དང་། དེའི་སྟོན་འགྲོ། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་སྟོབ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཉན་དགོས་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་ཉན་ཏེ་ཤེས་པའི་དོན་དེར་

ཡང་ནས་ཡང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ།

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ཐོག་མཐའ་མ་ལས།

རྗེ་ལྷ་རྩོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས། །

ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། །

ཞེས་པ་ལྷ་རྩོས་པའི་དོན་དེར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། བལྟོས་
པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། འཐད་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པ་བཅས་རིགས་པ་
བཞིས་དབྱད་པ་བྱས་ཏེ་སེམས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཞིག་དང་།

ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བརྟགས་ནས། །

ཞེས་དུས་ཆོད་ག་དུས་ཡོད་ཀྱང་། བསམ་སྒོ་རིམ་བཞིན་བཏང་སྟེ་ཉིན་མོར་
དབྱད་པ་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒོ་གང་འཚམས་བཏང་ན། མཚན་མོ་མི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུའང་བྲན་པ་གསོས་ཏེ་དབྱད་པ་བྱེད་པ་དེ་འབྲེལ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་རེ་
མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་དེ་གསལ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དབྱད་པ་
གང་འཚམས་བྱེད་ཐུབ་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གོ་རྟོགས་གསར་པ་དེ་འབྲེལ་
སྐབས་རེ་ཡོང་གི་འདུག དེས་ན། ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་བརྟགས་
ནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །

ནམ་དཔྱོད་སྒོ་ཡིས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པར་ཤོག །

ཅེས་བསམ་པར་བྱ་བའི་དོན་དེར་ནམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཐེ་ཆོམ་

ཆོད་པར་ཤོག་ཅེས་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པའི་རྗེས་སུ་དོན་དེར་སྤར་མ་ཤེས་པ་ཞིག་གསར་དུ་ཤེས་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། སྤོང་བ་མ་སྦྱེས་པ་ཞིག་སྤོང་བ་སྦྱེས་པའི་དོན་དུ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཐོག་མར་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྦྱེས། དེ་ནས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྦྱེས། དེ་ནས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྦྱེས་དགོས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་ལ་ཉིན་དང་མཚན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། འཁྲུག་ཅམ་རེ་བྲན་པ་ལས་དེ་མིན་གྱི་དུས་ཆོད་པལ་མོ་ཆེ་རྣམ་གཤེད་གི་གཞན་དབང་དུ་བྱིན་ན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱ་རྩ་བ་ནས་མེད། བོད་གངས་ཅན་སྤྲོངས་གྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཙུག་དུ་བཀྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་མི་ལ་བཞད་པའི་དོ་རྗེས་སྦྱ་ལས་བསྒྲོན་པ་ལྟར་ང་ཆོས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་སོ་ཡིན་ནའང་། དེར་དམིགས་དཔེ་བལྟས་ཏེ་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་དཀའ་ལས་རྒྱག་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན།

རྩ་བར།

བདག་གཞན་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་བསྐྱལ་བའི་བྱིར། །

ཉིན་དང་མཚན་དུ་གཤེལ་བ་མེད་པར་ནི། །

ཉན་སེམས་བསྒྲོམ་པ་རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །

གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་རྒྱ་ལྟར་གཤོ། །

དག་ཡི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྤང་མེ་ལྟར་འབར། །

ལྷང་དོར་བརྗེད་པའི་གཉི་ལྷག་སྤྲན་ནག་ཅན། །

པ་ཡུལ་སྔོང་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པ་ཡུལ་སྔོང་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་དུ་གསུངས་འདུག་ཅིང། ང་ཆོ་བོད་
པ་བཅོན་བྱོལ་བ་རྣམས་དང་དུ་སྦྲང་སྟེ་པ་ཡུལ་སྤངས་པ་མིན་ནའང་། འོན་ཏེ་པ་ཡུལ་
སྤངས་པ་ཆགས་ཡོད། སྤྱིར་ཆགས་སྤང་སྟེ་སའི་ཡུལ་ནི། རོ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་
ཆགས་སྤང་སྟེ་བ་ལས། རོ་མི་ཤེས་པ་དག་ལ་ཆགས་སྤང་སྟེ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད།
དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རོ་ཤེས་མང་པོ་ཞིག་རང་གི་ལུང་བར་ཡོད་སྟབས་གཙོ་བོ་པ་
ཡུལ་སྔོང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ཆགས་སྤང་སྟེ་སའི་ཡུལ་དེ་ལས་ཐག་སྤིང་
དགོས་པས། པ་ཡུལ་སྔོང་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྤང་སྟེ་སའི་ཡུལ་ངན་སྤངས་ཆེ་དགོ་མཆོན་གང་ཞིག་
ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བར།

ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིག། །

རྣམ་གཤེད་མེད་པས་དགོ་སྟོར་ངང་གིས་འཕེལ། །

རིག་པ་དྲངས་པས་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་སྟེས། །

དབེན་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པས་པན་ཡོན་དེ་དག་གསུངས་ཤིང་། རྟོག་མཐའ་མ་ལས།

གང་ཆེ་ཤིན་ཏུ་ཐབ་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ། །

བསམ་བློ་སྒྲོ་ཡིས་ངེས་ཤེས་རྟེན་པའི་ཆོ། །

ཆེ་འདིའི་འཁྲི་བ་ཆོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་གྱིས། །

དཔེན་པ་བསྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། མདོར་ན། རོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་
བཅད་ནས། དེས་པ་ཉིད་ནས་ཐོབ་པའི་དོན་དེར་སྒྲོ་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
དེ་ཡང་ཉིན་མཆན་མེད་ནས་སྤུང་དང་སྤུང་མཆོམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐོག་ནས། ཉིན་
དང་མཆན་དུ་གང་བསྒྲོམ་རྒྱའི་དོན་དེར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམས་ཤིང་གོམས་
པར་བྱས་པ་དང་། འདིས་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་འགྲོ་རྒྱུ་ལྟར་གཤེད་གི་གཞན་དབང་
དུ་ཕྱིན་ན། དཔེར་ན། མེ་སྤྱེའི་བྱོད་དེ་དག་ཡལ་ཁིང་། གཞི་ནས་མེ་གསར་པ་ཞིག་
འགོ་ཚུགས་པ་ལྟར་བྱས་པ་དེ་ཅི་མི་ཐོན་པས་ན། སྤྱེ་མེ་སྤྱེའི་བྱོད་མ་ཡལ་བའི་
གོང་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་བྱོད་གསར་པ་སྤྱེ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ན། བྱོད་དེ་ལྷགས་
རེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ལྟར། ང་རང་ཆོས་རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཅི་ལྟ་བུ་
མ་ཡལ་བའི་ཐོག་ནས་དམིགས་ཀྱིས་སྒྲོང་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

སྤུང་དང་སྤུང་མཆོམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་རྒྱུ་དེ་ཡང་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡོད། སྤུང་གི་ཀུལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་སྐབས། དམིགས་སུ་བཀའ་ནས་སྒྲོམ་རྒྱུ་
རྒྱའི་དུས་ཚོད་དེ་ཡིན་ལ། སྤུང་མཆོམས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་རེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚོད་ལྟ་བུ་
དེ་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེ་འཆོ་དགོས་པས་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་
ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་གོས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཡང་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཡོངས་རྩིགས་ཀྱིས་ཆེ་སྒྲོས་བཏང་སྟེ་
བསྐྱེད་ན་ཡོང་ཐབས་ཅ་བ་ནས་མེད། དེ་ནི་སྤྱི་བ་ཐབས་མེད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་
སྤང་གིས་ཆེ་སྒྲོས་བཏང་སྟེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤང་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེ་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ནས་པོ་སྟེ་ཆགས་
སྤང་དང་། གཡོ་སྐྱེད་དང་། བྱ་ལུས། སྐྱུ་རྩུབ། ཉམ་པ་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་མི་ཆེ་
སྐྱེལ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་ཐོག་ནས་མི་ཆེ་སྐྱེལ་བ་ཞིག་དང་།
ཡ་རབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟོ་གོས་ཀྱི་ལས་ཀ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ་
དགོས་པ་ཡིན། སྤྱོད་གོང་དང་། དེ་མིན་རང་ཉིད་ལ་གྲུང་གསེང་ཡོད་པའི་དུས་ཆོད་
ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་གཡེང་འདྲུ་འཇིའི་གཞན་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར། དཔེ་ཆ་སྟོན་
ནས་ཅུང་ཟད་བསམ་སྟོབ་བཏང་བ་དང་། དམིགས་རྣམ་སྦྱོང་བ། སྟོན་ཅུང་ཟད་རེ་རྒྱག་
པ་བཅས་བྱས་ན་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད།

ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་སྟོབ་གང་ཞིག་གཏོང་གི་
ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཅི་ལྟ་བུ་མ་ཡལ་བའི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་དག་གསུངས་ཡོད།
ཡང་ན། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུ་བ་སྤྲེལ་ཀྱི་སྟོར་དེ་དག་སྐྱུ་མཆོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་
མང་པོ་མཉམ་དུ་གཤིབས་འདྲིས་བྱེད་སྐབས། བདེ་སྐྱུ་སྤྱོད་གས་མཐོང་སྐབས་
ངེས་པ་རྟེན་པ་ལའང་པན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད།

དཔེར་ན། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སོགས་གོང་
དུ་བཏོད་པ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་བཞི་ཞེས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ཞེན་
པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཞེན་པ། སྐྱུ་བ་སྤྲེལ་བ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ། བདག་
མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་བཅས་སྐྱུ་ཀྱི་སྐབས་སུ་གང་འཆོམས་ཤིག་བསམ་སྟོབ་
བཏང་སྟེ། སེམས་ལ་བཟོ་ལྟ་ཞིག་ཡོད་ན། སྐྱུ་མཆོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྤང་འདྲ་
མིན་འཕྲད་སྐབས། ཨ་ཙེ་མི་གཙང་བར་གཙང་བར་ཞེན་པས་མགོ་སྟོར་འདི་ལྟར་

ཐེབས་ཀྱི་འདུག མགོ་ལོག་འདི་འདྲ་ཅིད་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་དང་། གང་དག་ཅི་དག་
བསམ་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ལ་སླེབས་རྒྱ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་མི་ཉག་པ་ལ་ཉག་པར་ཞེན་
ནས། རང་ཉིད་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ཡིན་ན་ཡང་། ཆགས་སྒྲུབ་གི་ལས་ཀར་ལོ་བརྒྱ་
ཕྱག་དང་སྟོང་ཕྱག་གི་འཆར་གཞི་སྒྲིག་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་དག་ཉག་འཛིན་གྱི་
གཞན་དབང་དུ་བྱིན་པའི་ཉེས་སྒྲོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་བསམ་ཤེས་ན་སྒྲུབ་སྤྱད་
གདམས་དག་ཏུ་ཤར་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་དུ་ཡོད།

དེས་ན་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསམ་སྒོ་བཏང་བའི་དོན་གནད་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབ་
མཆམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ར་འཕྲོད་བོགས་འདོན་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། སྐྱབ་མཆམས་ཀྱི་
སྐྱབས་སུ་བོགས་འདོན་གྱི་ཉམས་སྤོང་གསར་བའམ། སྒྲུབ་སྤྱད་གདམས་དག་ཏུ་
ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཕྱག་དུ་ཡོང་བ་དེ་དག་སྒྲུབ་ཡང་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བསམ་སྒོ་བསྐྱར་དུ་
བཏང་ན་ངེས་པ་སྒྲུབ་ཡང་ཅིད་པ་བཅས་འདི་ལྟར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན།

སྐྱབ་དང་སྐྱབ་མཆམས་མེད་ནས་འདི་ལྟར་དུ་བདུན་ཕྱག་དང་། ལོ་ཁྲི་དང་། ལོ་
དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་གསུམ་ངེས་བཞིན་འདི་ལྟར་དུ་བྱིན་ན། སེམས་ཞེས་པ་
ནི། འདུས་བྱས་སོན་མི་གནས་པ་ཡིན་པས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་
གཏན་འཁེལ་ཞིང་། འགྱུར་བ་ཐེབས་པའི་འབྲས་བུར་རང་ཉིད་སེམས་སྦྱིད་པ་དང་།
སེམས་སྦྱིད་པའི་ཆ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་ཆང་ཡང་སྦྱིད་པ། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་དེ་
ཡང་སྦྱིད་པ། གཞན་ཡང་ལུས་བདེ་ཞིང་དེའི་ཐོག་ནས་ཆེ་རིང་བ་དང་། ཇི་ཅུ་གྱིས་
ཆེ་རིང་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགོ་སྟོར་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་མ་བུ་དུ་ནས་སྒྲུབ་པ་བཅས་བྱུང་ན།
ཆེ་འདིར་ཡང་གང་འཆམས་ཀྱི་གདེང་ཐོབ་པ་དང་། ས་ཐེན་པ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་

ལྷར་བྱང་ན་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་། ཆེ་འདིར་དགེ་སྦྱོར་སྟོབས་ཆེན་པོ་
བསྐྱབས་པ་དང་། འཆི་བ་ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྟོ་བ་ཡག་པོ་
ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཕྱིན་ན། སྦྱི་བ་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་བཟང་པོ་ཐོབ་
ཐུབ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱིད་པའི་རྒྱུན་འབྲུད་པ་བཅས་བྱུང་ན།

སྦྱོར་འཇུག་ལས།

དེ་བས་སྦྱོར་ལ་ཀུན་སེལ་བའི།

བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་ནས།

བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བ་ལ།

སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལུག་འབྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ལན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་འདིའི་སྦྱང་ནས་
རྣམ་མཐུན་རྒྱལ་བའི་སར་འགོ་བའི་འཆར་གཞི་མ་འབྲུག་པའི་གོ་རིམ་ཞིག་བསྐྱིག་
ཐུབ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ།།དེ་ནས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་
སྟོམ་པ་ལ།

ཅ་བར།

ལུན་རིང་འགོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་སོ་སོར་འབྲལ།

འབད་བས་བསྐྱབས་པའི་ནོར་རྩས་ལྷུ་དུ་ལུས།

ལུས་ཀྱི་འགོན་ཁང་རྣམ་ཤེས་འགོན་པོས་བོར།

ཆེ་འདི་སྟོས་བཏང་རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་ང་རང་ཆོ་ཆེ་འདིར་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མི་གཙང་བར་གཙང་བར་འཛིན་

པ་དེ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཞེན་པ་གཉིས་གཙོ་མོ་བཤད་ཅིང་། དཔེར་ན། མི་
གཙང་བར་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་
དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། གཉེན་ཉེ་དུ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ང་ཚོས་ཞེན་ཆགས་སྦྱེ་
སྐབས། དེ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་སྒྲོར་སྦྱེ་བས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ལུས་དང་
གཉེན་ཉེ་དུ་ལྟ་བུར་བཅིས་ཀྱང་། སྤྱོགས་གཅིག་ནས་ལུས་དེ་མི་གཙང་བའི་འཕྲུལ་
འཁོར་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཞེན་ཅིང་ཆགས་ཏེ། མི་གཙང་བར་གཙང་བར་ཞེན་པའི་
གཙང་ཞེན་དེའི་དབང་གིས་ཆགས་པ་སྦྱེས་པ་དེ་དག་ལ་མི་གཙང་བའི་རྣམས་སོ་དུག་
གིས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཡིན་པའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཉེན་ཉེ་དུ་
ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ལུས་ཀྱི་ངོས་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
བ་དང་། བརྗོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ལྟར་མི་གཙང་བའི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་པན་ཐོགས་ཡོད།

དེ་བཞིན་སེམས་ལ་ཆ་བཞག་ན། སེམས་ལ་བྱི་དངོས་པོའི་གཙང་བཙོག་ལྟར་
བརྗོད་རྒྱ་མེད། འོན་ཀྱང་མི་ཆགས་སྤང་དང་སྤག་དོག་ཆ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་སེར་སྤ་
ཆ་པོ་དེ་རིགས་ལ་དེའི་སེམས་གཙང་མ་དེ་ཅ་མ་མེད་ཅེས་དང་། ལྷག་བསམ་ཡག་
པོ་མེད་ཅིང་མགོ་བདེ་བླ་འཕྲུལ་བྱེད་མཁན་དེ་དག་ལ་འཕང་། མི་དེ་སེམས་གཙང་མ་
མེད་ཅེས་ང་ཚོས་བརྗོད་སྟབས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ང་རང་ཚོའི་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་
ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས། ཏ་ལམ་རྒྱ་ཚོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞེད་ནང་དུ་ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་བ་སྦྱེས་པའི་གོ་སྐབས་ཏ་ཅང་མང་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་

ཞིག་བཏང་ན། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་གཙང་མ་ཡིན་ན་ཡང་། མྱོ་
བྱར་བའི་བྱི་མས་གཡོགས་བས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་གཙང་ཞེན་གྱི་འདུ་ཤེས་སེལ་བ་
ལ་ཕན་གྱི་ཡོད།

མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་བ་ཞེས་བ་ནི་ངེས་པར་དུ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་གྱི་
གཉེན་ཉེ་དུ་དང་། རྟོར་འོངས་སྒྲིང་། རང་ལུས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་སྐད་
ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡིན་པ་ལ། དེ་ཡང་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་དེའི་
དབང་གིས་ཆགས་སྤང་དེ་དག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་སྤྱག་བསྐལ་བ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནི། གཙོ་བོ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་
སྤྱག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་མཁན་དེ་ཙམ་མེད་ལ། དེས་སྤང་བ་དེ་ཙམ་ཡོད་མེད་
མི་ཤེས་ཀྱང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པ་དེར་
བདེ་བར་ཞེན་ནས་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་མང་པོ་ཞིག་སྦྱེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་འགྱུར་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་ཚུལ་བསམས་ནས། མཐར་གྱུད་པས་བསྐྱས་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་བ་
རང་མཚན་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ། སྤྱག་བསྐལ་བ་ལ་བདེ་བར་ལྟ་
བའི་སྒོ་རན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དེས་སྤང་བ་དེ་དག་སེལ་ཞིང་། དེ་ནི་སྦྱེས་བུ་འབྲིང་
གི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་སྦྱེབས་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱག་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ། དེས་སྤང་ནས་ལས་
ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ། མི་གཙང་བ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་
ཞིག་ཡིན་པ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་ངེས་པ་རྟོག་ཐུབ་པའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་བྱ་དེ་

ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་རྩ་བ་ནི། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཆགས་སྒྲུབ་གི་གཞི་བཙུག་སྟེ།
ང་ལ་ཡིད་དུ་ཡོང་བ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་དེར་ཆགས་ཤིང་། ང་ལ་ཡིད་དུ་མི་ཡོང་བ་སྤང་
བའི་ཆ་ནས་དེར་སྤང་བ་བཅས་ཡིད་དུ་ཡོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་ཡོང་བ་སྤང་སའི་ང་དེ་
ཉིད་མེད་ན། ལག་པ་ཡ་གཅིག་གི་བསྐྱོག་པ་ལྟར་དུ་གྱུར་ཞིང་། སྤྱིར་ང་དེ་ཉིད་མེད་
པ་མིན་ཞིང་། ང་དེའི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་ལ། ང་དེའི་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། ངར་ཞེན་ལུགས་ལ་བྱད་པར་ཡོད། ང་ལ་
དམིགས་པའི་སྒོ་འབྲན་ཡང་། སྒོ་གཅིག་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་ང་ཇི་ལྟར་
གནས་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་དུ་ངོས་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་ངར་ལྟ་ལུགས་གཅིག་ཡོད་ལ།
ངར་ལྟ་ལུགས་དེའི་ཐོག་ནས་ང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས། ཉམ་མཁའི་མཐས་
གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་
དང་། སྤྱིར་ཇི་སྒོམ་པ་བཅས་དགེ་བའི་སྒོ་དེ་དག་འདི་ལྟར་དུ་ཡོང་གི་ཡོད། གཞན་ལ་
དམིགས་ནས་ཆགས་སྒྲུབ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་དེ་དག་ཀྱང་རྩ་བ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཏོག་
གིས་སྒོ་བཏགས་ནས་ཡོང་བའི་སྒོ་ངན་དེ་དག་ལ། སྒོ་འདོགས་ཀྱི་སྒོ་འཆར་བའི་
གཞི་མ་ནི། ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
པའི་ངར་འཛིན་དེས་གཞི་བྱས་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དེ་དག་ངར་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱས་ཏེ་ཡོང་དགོས་པ་
ཡིན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་དེ་དག་ངར་འཛིན་གྱིས་གཞི་མི་བྱེད་པས། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་སྒོ་དེ་དག་ཡོང་བ་ནི་མི་གཙང་བར་གཙང་བར་ཞེན་པ་དང་། སྐྱུ་བསྐྱལ་བ་
ལ་བདེ་བར་ཞེན་པ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་དུག་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་མ་

བྱབ་པ་ལ་བདག་ཏུ་བྱབ་པར་ཞེན་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏོང་
དགོས་པ་ཡིན། ཅུང་གཙོད་བྱས་ཤིང་། བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་། རང་གི་
ཉམས་སྒྲོང་དང་འབྲེལ། དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་འདི་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན་
ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་སྐབས་འདིར་མི་གཙང་བར་གཙང་བར་
ཞེན་པ་ལྡོག་པ་དང་། མི་ཉག་པར་ཉག་པར་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་མིན་
ནམ་སྟེ།

ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་སོ་སོར་འབྲེལ། །ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགའ་
ཉེ་སྒྲོ་དཀར་དང་། རང་གི་ཆེ་འདིའི་པ་མ་གཉིས་དང་། གཉེན་ཉེ་དུས་མཆོན་པའི་
མཛའ་གྲོགས་ཏེ། ནམ་རྒྱུན་ཞེན་ཆགས་སྐྱེས་ས་ངའི་གྲོགས་པོ་དང་། འདི་གཉེན།
ངའི་མཛའ་བཤེས་ཞེས་བརྗེ་སའི་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་ཡུད་ཅུང་ཞིག་འདུས་པ་ལས་
མཐར་ཐུལ་དགོས་པ་ཡིན།

གཉེན་ཉེ་དུ་འཁོར་གཡོག་འདུས་པ་ཡང་། །

རྒྱང་ཆེན་པོས་ཤིང་ལོ་སྤངས་པ་འདྲ། །

དར་གཅིག་ནས་རི་ལྷང་ཀུན་ཏུ་འཐོབ། །

སྤར་མི་འཛོམས་འདུས་པའི་མཐའ་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡག་པོ་ཞིག་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ཞེན་ཆགས་བྱ་རྒྱ་གང་
ཡང་མེད། དེས་ན།

ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་སོ་སོར་འབྲེལ། །

འབད་བས་བསྐྱབས་པའི་ནོར་རྩས་ཤུལ་དུ་ལྷུས། །

ཞེས་གཏམ་ངན་དང་། སྤྲིག་པ་དང་། ལྷུང་བ་རྣམས་ཁྲུང་དུ་གསལ་དེ་ཅིང་། རབ་
བྱུང་གི་སྒྲོམ་ཁྲིམས་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། སྒྲོམ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་མི་
མཐུན་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་ཉེ་དུ་དང་། འཁོར་གཡོག་ མོངས་སྦྱོང་དེ་དག་
གསོག་སྤང་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ལྷུང་བ་དང་སྤྲིག་པ་ཁྲུང་དུ་གསལ་དེ་ནས་འདི་ལྟར་འགྲོ་
ཡི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་བདེ་སྤྱི་ག་གཏམ་ངན་ཁྲུང་དུ་གསལ་དེ་ནས་འབད་བས་
བསྐྱབས་ཏེ། གཉིད་ཉལ་ཡོང་ཡོད་མེད་ལྟ་བུའི་དུས་ཚོད་བཏང་སྟེ་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་
ཁོར་མོངས་སྦྱོང་དང་། ས་ཁང་ས་ཞིང་། བཞོ་བྲ་སོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
དག་ནི་ཁི་བའི་ཉིན་དེར་འདྲོག་རྒྱུ་དང་། ཨ་སྒོར་དུང་ཕུར་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཁི་བའི་
ཉིན་དེར་འདྲོག་རྒྱུ་ལས་གང་ཡང་ཁྲེར་རྒྱུ་མེད། མཐར་ཐུག་རང་གི་ལུས་དེ་ཐོག་
མར་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བ་ནས་བཟུང་ང་ཡི་ལུས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་།

གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་ལུས་འདིས་དགོས་དུས་བསྐྱས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་འདི་ཡང་མཐའ་མར་རྟེན་ལུས་འགྲོན་ཁང་དང་འདྲ་
བ་འདི་བརྟེན་བ་རྣམ་ཤེས་འགྲོན་པོ་དང་མཚུངས་པ་དེས་མཐར་ཐུག་ལུས་སེམས་
གཉིས་པོ་སོ་སོར་འབྲལ་ཏེ། ལུས་རགས་པ་འདིར་བརྟེན་པའི་རྒྱང་སེམས་རགས་པ་
དེ་དག་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་འགྲོ་སྐབས། རྒྱང་སེམས་རགས་པ་དེ་དག་འགགས་
དགོས་ཤིང་། རྒྱང་སེམས་རགས་པ་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བའི་རྒྱང་
སེམས་བྲ་མོ་དེ་ལུས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡོད་པའི་རྒྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་བྲ་བ་དེ་ལུས་
དང་ཁ་བྲལ་ཏེ་གཏན་བྲལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཆར་གཅིག་བྲལ་བ་མིན་པར་

གཏན་དུ་བྲལ་བ་ཡིན། ལུས་འདི་འདྲིལ་ནས་ལྷུས་ཡང་མི་སྤྲོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་དུ་
ངའི་ལུས་ཞེས་ཏ་ཅང་རྩ་ཆེར་བརྩིས་ཤིང་། བདག་གིར་བཟུང་བ་ནི་དེ་ཉིད་ནས་
བཟུང་གཏན་དུ་བྲལ་ཞིང་། དུས་ནམ་ཡང་འཕྲད་རྒྱ་མེད།

དེས་ན་ཆེ་འདིའི་ཞེན་ཆགས་ཡོང་ས་ནི་ནོར་ལོངས་སྤྲོད་དང་། གཉེན་ཉེ་དུ།
ལུས་དང་འབྲེལ་ནས་ཆེ་འདིའི་འདུ་འཛིན་ཡོ་ལང་རྣམས་ཡོང་བ་དང་། དེ་དག་ནི་
འདུས་པའི་མཐའ་མ་བྲལ་བ་དང་། བསགས་པའི་མཐའ་མ་འཛད་པ། གསོན་པའི་
མཐའ་མ་འཆི་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེར་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་
བསྒྲོག་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ནི། རྒྱན་གྱི་ཞིག་པ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་
པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་ང་རང་ཆོས་ནམ་རྒྱན་མཐོང་བའི་མི་
རྟག་པ་རགས་པ་དེ་དག་བཤད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དེ་སྦྲེས་པའི་
མཐའ་མ་འཆི་བར་ངེས་ཤིང་། འཆི་བ་དེ་ཡང་ནམ་ལོང་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། འཆི་བ་
སྒོག་ཏུ་བབས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་ལོངས་སྤྲོད་གཉེན་བཤེས་གང་གིས་ཀྱང་
མི་པན་ཞིང་། པན་པ་ནི་འཆི་སེམས་སྤྲོ་མོའི་སྤྲོད་དུ་དགའ་བའི་བག་ཆགས་ཇི་ཙམ་
ཡོད་པ་དེས་པན་པ་ལས། དེ་མིན་ལུས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུག་ཆོགས་དཔལ་ཡོན་
མཐའ་དག་བཞག་སྟེ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཞེན་བསྒྲོག་
དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།དེ་ནས་འགལ་རྒྱུ་གྲོགས་པར་སྤོང་བ་ནི།

རྩ་བར།

གང་དང་འགྲོགས་ན་དུག་གསུམ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །

ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་ལ། །

བྱམས་དང་སྙིང་རྩེ་མེད་བར་སྦྱར་བྱེད་པའི། །

གྲོགས་ངན་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་རང་གཞན་སྤང་བར་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བྱས་ཤིང་། རང་གཞན་ཀུན་ལ་སན་གྲོགས་པའི་སྟོན་པའི་ཚོས་ཚུལ་ལ་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་བའི་དགོ་བའི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་འགལ་རྒྱུ་གིས་ཉམས་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་མེད་བར་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནི་རང་ཉིད་སྤོང་གི་དོས་ནས་གྲོགས་པོ་མཇུག་བཞེས་ཤིག་ཡིན་ཡང་། ཁོའི་ཤུགས་རྒྱུ་ངན་བ་ཞིག་རང་ཉིད་ལ་ཐེབས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས། དེ་ནི་མི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ནམ་སྤྲིག་གྲོགས་ཞེས་བ་དེ་ཡིན། དེས་ན་གྲོགས་ངན་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་ཐུན་པའི་རྒྱུ་སྦྱབ་པ་ལ།

ཅ་བར།

གང་ཞིག་བསྐྱེད་ན་ཉེས་པ་ཟད་འགྱུར་ཞིང་། །

ཡོན་ཏན་ཡར་ངོའི་རྒྱ་ལྟར་འཕེལ་འགྱུར་བའི། །

བཞེས་གཉེན་དམ་པ་རང་གི་ལུས་བས་ཀྱང་། །

གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་འབྲལ་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཁ་ན་མ་མཐོ་བའི་ཉེས་པ་འགོག་པ་ནས་བཟུང་། མཐར་ཐུག་ཤིས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་ཟད་པའི་བར་གྱི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་

མཁན་དང་། དེ་བཞིན་འབྲལ་གྱི་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པ་ནས་བཟུང་མཐར་ཐུག་རིམ་རིམ་སྟེ་
གྱི་ཆོས་སམ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐེན་པའི་མཐེན་པ་མཐར་ཐུག་
པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་རིམ་བཞིན་རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་རོ་ལྟར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ་
འགྱུར་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ལྟ་བུ་རང་གི་ལུས་བས་ཀྱང་གཅེས་པར་
འཛིན་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་ནི། ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་། སངས་
རྒྱུ་པའི་ཆོས་འདི་མི་གཞན་ལ་སྟོན་མཁན་ཆད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་
ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་། འདུ་བ་བཞི་ཞེས་མཁོ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། སྟན་པར་སྤྲོ་བ།
དོན་སྦྱོང་བ། དོན་མཐུན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། གཞན་ལ་མྱོང་དོར་གྱི་གནས་
སྟོན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ་ཉམས་སྦྱོང་ཡོད་པ་ཞིག་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྤྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སྤྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་
ཡོང་བ་ལ། རང་ཉིད་གྱིས་ཐོག་མར་རིམ་རྒྱུ་བ་བྱེད་ལུགས་གྱི་ཐབས་ཚུལ་རང་
གིས་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པས། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་ནས་
ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། མདོར་ན། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
སྤྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་ཆད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།

བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་བ། །

ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་ལྟ། །

དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྤྲོ་མཁས་ལྟ། །

བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་སྟོ་བ་སྤངས་ལ་བསྟེན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་ཆོས་བཅུ་དང་ལྔ་ན་པ་ཞིག་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། གཙ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱབ་
པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡོན་ཏན་
བཅས་སྡེ་ཆཅན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྔ་ན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་
ཐོག་མར་རང་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནད་སྟོན་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་མཆན་ཉིད་ཆང་
བ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ན། དེར་མཆན་ཉིད་གང་
དང་གང་ཞིག་ཆང་དགོས་མིན་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་
ཆང་མིན་བརྟག་དབྱེད་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ་དངོས་གནས་ཀྱང་མཐུག་འཕེར་ཁིང་། སྒྲོས་འཁེལ་བ།
གདེང་དང་ལྔ་ན་པ་ཞིག་འདུག་ན་བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ཤིང་། གདེང་འཁེལ་བ་ཞིག་
མེད་ན་ཆོས་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱེད་དང་གོ་བསྐྱར་ལྟ་བུ་
བྱེད་ཆོག་ལ། སྒྲ་མའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཆོས་ཉན་རྒྱ་ནི་བརྟན་པོ་བྱ་དགོས་པ་
ཡིན། བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་དད་ལོག་སྟེ་བ་དང་། མི་དགའ་བ་བྱེད་པ། སྒྲོང་བ་
སོགས་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མེད་པས། ཐོག་མ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆན་ཉིད་
ཆང་མིན་བརྟག་དབྱེད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་
གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་བཟང་པོ་ཐོབ། ཕྱི་ཡི་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གསུང་རབ་མང་པོ་

མངལ་དུ་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་དེ་ཡང་། སྐྱེས་པའི་མཐའ་མ་འཆི་བ་དང་།
འཆི་བ་དེ་ཡང་ནམ་ལོང་ངེས་པ་མེད་པ། འཆི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་རྒྱད་
སྟེང་དུ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་པན་པ་ལས་གཞན་གང་
གིས་ཀྱང་མི་པན་པ། རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྟོང་དང་། གཉེན་ཉེ་དུ། ཐ་ན་རང་གི་ལུས་
འདིས་ཀྱང་པན་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། རྒྱད་སྟེང་ལ་བག་ཆགས་བཟང་པོ་
ཞིག་འཛོག་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

བག་ཆགས་བཟང་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་འཛོག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་བསྟན་
པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཆིག་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་
ནས་བཤད་ན། ལམ་ལོག་པ་ལས་བྱུང་བར་འབྱེད་བྱེད་སྐྱབས་འགོ་དང་། ལམ་
དམན་པ་ལས་བྱུང་བར་འབྱེད་བྱེད་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་སྐྱབས་འགོ་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ས་ནི། སྤྱིར་
ཆོས་ལུགས་རང་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དད་པ་ནི། ཆོས་ལུགས་ཆང་
མའི་ནང་དུ་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ས་ནི།

དབལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །

ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཁས་སྦྱང་སྟེ། སེམས་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་
ཀྱི་བྱི་མ་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་
སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཁས་སྦྱངས་ཤིང་། དེ་འདྲ་སྐྱབ་

པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་ཡང་། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་
སེལ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཁས་སྦྲངས་
ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཚུལ་སྟོན་མཁན་གྱི་སྐུ་བས་དེ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རེད་ཅེས་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐུ་བ་པའི་དགེ་འདུན་
བཅས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་འདོད་མཁན་དང་། དེ་ཡང་ཐར་པ་ཅམ་མིན་ཞིང་། ཐར་པ་
ཅམ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ནང་དུ་ཐར་པ་འདོད་མཁན་ཡོད།

ད་ལྟ་སྐབས་འདིའི་ཐར་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུའི་ཤེས་ཤིང་སྒོམ་པའི་ཐོག་
ནས། བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒོ་སྦྲངས་པའམ་སྒོ་གཉེན་པོས་བཅོམ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་
ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེས་བྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་ཐར་པ་
ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ། དེ་སྐུ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐུ་བས་གནས་ནི་
དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་། སྐུ་བས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། སྐུ་བས་དངོས་ནི་
ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་བརྩི་བས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། བདག་ཉིད་བདག་གི་
མགོན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་སེམས་ལ་
བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་སྟེ་རང་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ལས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འང་ང་ཆོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་སེལ་རོགས་གནང་ཞེས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་ཁུས་ནས་བྱིན་བརྒྱབས་གནང་རྒྱ་ཞིག་མེད་པས། ང་རང་ཆོ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྦྲངས་ཤིང་། བདེ་བའི་རྒྱ་སྐུ་བ་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ལས་ཐར་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཞེས་གསུངས་

སོ།།

གླུབས་དངོས་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་ལ་ལུང་གི་ཆོས་དང་།
རྟོགས་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད། དེ་ལྟ་གླུབས་དངོས་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་དགོན་མཆོག་
ཅེས་པ་སྟེ། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དང་། མདོར་ན། འགོག་བདེན་དངོས་
སུ་འདྲེན་མཁན་གྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལམ་བདེན་དེ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་འགོག་
པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་སྤང་བྱ་གང་རུང་ཞིག་དངོས་སུ་སྤོང་མཁན་གྱི་གཉེན་པོ་དེ་དང་།
གཉེན་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་བྲལ་བ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་
སྐབས། འཇིགས་པ་གང་རུང་ཞིག་ལས་དངོས་སུ་སྦྱོབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འགོག་
ལམ་གྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་གཉིས་དེ་གླུབས་དངོས་ཡིན།

འགོག་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་རྩེ་ཆེ་དང་གཉིང་རྩེ་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ། མཐར་ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སར་སྤང་བྱ་ཞིག་ཡོད་ན། དེས་མི་འཛོམས་པ་
གང་ཡང་མེད། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་གང་ཡང་མེད་པར་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་
སྤངས་ཐོན་པ་རེད། མདོར་ན། འགལ་རྒྱུན་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ཅེས་
པ་ནི། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གླུབས་དངོས་སམ་གླུབས་གནས་
མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་གླུབས་ཐོ་མ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ། གླུབས་དེ་ཉམས་སྤོང་གི་
ཐོག་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་མཁན་གྱི་དགེ་ཆུན་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཡིན་ཞིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙུངས་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་

ཡང་། སྤྱི་བ་གཉིས་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཞིག་མིན་པས་ན། ཉམས་ཐོང་གི་སྤྱི་བ་ནས་
སྤྱི་བ་གཉིས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་བ་སྤངས་དེ་ཉན་རང་དག་
བཅོམ་པས་གསུངས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཙུ་བ་དེ་
དག་གིས་ཀྱང་གསུངས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེས་ན་སྤྱི་བ་གནས་མཐའ་ཐུག་སངས་
རྒྱས་དེ་སྤྱོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་སྤངས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྱི་བ་སྤྱོན་པ་པོ་དེ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་རྗེས་སུ་བཞུགས་ནས། ཐོག་མའི་
འགོག་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ། མཐོང་ལམ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ནི། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ངོ་
མ་དེ་ཉམས་ཐོང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཐོབ་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་པོ་ནི་སྤྱི་བ་
གནས་ཡང་དག་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོས་མིག་དཔེ་ལྟ་ས་དང་། ཁོ་རང་ཆོས་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ཐོང་ཆ་ཆང་ཡོད། དེས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྲལ་
བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། དེ་ནི་ང་ཆོས་མིག་དཔེ་བལྟ་ས་ཡག་
པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་ཐོགས་དགེ་འདུན་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དགེ་འདུན་གསུམ་པོ་དེ་ཐར་པ་འདོད་པ་
ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་གནས་ཡིན་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་སྤྱི་བ་སྤྱོན་
པ་པོ་དང་། ཆོས་སྤྱི་བ་དངོས། དགེ་འདུན་སྤྱི་བ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཐོགས་ཞེས་བཤད་
དོ། །

རྩ་བར།

རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིང་བ་ཡིས། །

འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་སྐྱོབ་པར་བྱས། །

དེ་ཕྱིར་གང་ལ་སྐབས་ན་མི་བསྐྱ་བའི། །

དགོན་མཆོག་སྐབས་འགོ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ། རང་
ཉིད་འཇིགས་པ་དེ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་དགོས་པས་ན། རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་
རར་བཅིང་བ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་སྐྱོབ་པར་བྱས། །ཞེས་སྤྱིར་བཏང་
མི་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་དང་སྐྱ་སོགས་ལ་དད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྐབས་བཙལ་བ་དེ་འདྲ་ང་
རང་ཆོར་ཡོང་གི་ཡོད། ཆོས་རྩ་བ་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཡོང་གི་ཨེ་
ཡོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མིན་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་མིན་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཁས་ལེན་
ཞིང་། ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ལྷས་གཞོད་འདུག ལྷས་གཞོད་
འདུག་ཅེས་དེ་དག་ལ་གསོལ་མཆོད་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྐབས་
བཙལ་ཏེ་སྐབས་གནས་སུ་བསྐྱེན་པ་ལྟ་བུ་ཉ་ལམ་ཡོང་གི་འདུག ང་ཆོ་བོད་པའི་སྤྱི་
ཆོགས་ཀྱི་ནང་ལྷ་གསོལ་མཁན་དང་། ལྷ་གསོལ་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད། ལྷ་སྐྱ་དང་།
རྒྱལ་བཙན་དེ་དག་བཙལ་ལྷན་འདས་ལས་གལ་ཆེ་བར་བཅིས་པ་དེ་དག་ནི་རྩོམ་
འབྲུལ་རེད།

དེས་ན་རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིང་བ་ཡིས། །ཞེས་མདོར་ན་
འཕགས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན།

ལྷ་ལྷ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཞིང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། དེ་མིན་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁའ་ཞིག་ཡིན་ཡང་།
ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། ཀླུ་སོ་དང་། བཅོན་ཟེར་བ་སོགས་འཛིན་ཏེན་པའི་སོ་སྤྱེ་དེ་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་ན། རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བཅིངས་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་སྐྱབས་
སུ་མཆི་རྒྱ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཙ་བར།

ལིན་ཏུ་བཟོད་དཀའི་ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས། །

སྤྱིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བྱབ་པས་གསུངས། །

དེ་ཕྱིར་སློག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་དགའི་ལས། །

ནམ་ཡང་མི་བྱེད་ཀླུ་ལྷ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་བ་འདིས་སྐྱབས་ངོ་མ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཆགས་ཡོད་པས་ན། མ་འོངས་
པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་འཕགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་སྐྱབས། སྤང་བྱ་
གཏན་དུ་སྤངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དང་ཟླུ་སུ་
མ་ཐུན་པའི་སློག་མའི་བྱ་སྤྱིག་གས། ཐོག་མའི་ལམ་ལྟ་བུ་དེ་གང་ལགས་ཤེ་ན། ད་ལྟ་
ནས་སློག་གཅོད་དང་། མ་བྱིན་ལེན། འོག་གཤམ་བཅས་སྤངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
ལུས་ཀྱི་ཉེས་བ་དང་། དག་གི་ཉེས་བ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་བ་དེ་དག་ད་ལྟ་ནས་སྤངས་བ་
དང་། དེ་དག་གཏན་དུ་སྤངས་སྐབ་མེད། འོན་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་ལས་དེ་དག་མི་བྱེད་པར་
སྟོམ་པ་འགོ་ཚུགས་པ་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ཆོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཏན་དུ་སྤངས་པའི་
བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཟླུ་སུ་མ་ཐུན་པའམ་སྤྱིགས་འགོར་ད་ལྟ་ནས་སྤྱིག་པའི་བྱ་བ་དེ་

དག་སྒྲིང་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ལས་ཀྱི་བདེན་པའི་ཆོད་ནི། སྤང་བ་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་
དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོད་ནི་སྤྲིག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་བའི་སྒྲོས་ཉེས་པ་དེ་
དང་དེ་མི་བྱེད་བསམ་པའི་སྒྲོམ་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས། སྤྲིག་པའི་ལས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་
སྒྲིང་བའི་མི་དགེ་བཅུ་སྒྲིང་གི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སྤྲེལ་ས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོད་དེ་
ཡིན།

མཐའ་ཡི་འགོག་ལས་གཉིས་ཡོང་བའི་ཐོག་མའི་མང་གཞི་བཏིང་རྒྱ་ནི། ད་ལྟ་
མི་དགེ་བཅུ་སྒྲིང་གི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐབ་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། མི་དགེ་བཅུ་སྒྲིང་གི་
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐབ་པ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལའང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཉེན་
འབྱུང་ཞེས་པ་དེར་གོ་བ་ཆགས་དགོས་ལ། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་
འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཤེས་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་འབྲེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་
འབྲུང་བ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་བཙས་ཡིན། དེ་ཡང་ལས་ངེས་པ་ནི། ལས་སམ་
བྱ་བ་དེ་སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ། གཙོ་བོ་གཞན་ལ་པན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་
བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེའི་འབྲས་བུར་རང་ལ་བདེ་བ་ཡོང་བ་དང་། བྱ་བ་དེ་སྐྱབ་པའི་
གནས་སྐབས་སུ། དཔེར་ན། སློག་གཙོད་སྒྲོམ་ན། ས་རོལ་པོའི་སློག་སྐྱོབ་པ་དང་པ་
རོལ་པོའི་ཆེ་སློག་ལ་པན་བཏགས་པ་ཡིན།

དེས་ན་སློག་གཙོད་སྤངས་པའི་བྱ་བས་གཞན་ཀྱི་ཆེ་སློག་སྤྱད་སྐྱོབ་བྱས་པས་
ན། འབྲས་བུར་རང་ཉིད་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བ་དང་། སློག་ལ་མི་གཅེས་པ་སུ་ཡང་མེད་
ལ། སློག་ནི་གཅེས་ཤོས་དེ་ཡིན། གཞན་སློག་བཙད་པ་ནི་གཞན་ལ་གཙོད་པའི་བྱ་

བ་ཡིན་ཞིང་། གཞོད་པའི་བྱ་བ་དེའི་འབྲས་བྱར་རང་ཉིད་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོང་བ་ཡིན།
དེ་ནི་ལས་ངེས་པ་ཞེས་བ་དེ་ཡིན། བན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་
ན། འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ཐག་ཆོད་པ་དང་། གཞོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
ལས་ངན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རང་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོང་སྟེ་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད་པས་དེ་ནི་
ལས་ངེས་པ་ཞེས་བ་དེ་ཡིན།

ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ཞེས་བ་ནི། ལྷུ་འཁྱེད་གནས་སྐབས་སུ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡིན་ན་
ཡང་། དཔེར་ན། ཁོང་ཁོ་ཟ་ནས་གཞན་ལ་ངན་སྦྲུལ་སམ་ཆིག་ངན་བརྗོད་ན། སྐབས་
དེར་སྐར་ཆ་ཁ་ཤས་ཀྱི་དྲུས་ཡུན་ནང་ཆིག་ངན་བཤད་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་།
དེའི་འབྲས་བྱུང་ཆེ་རབས་མང་པོའི་རིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆིག་ངན་བརྗོད་པའི་འབྲས་བྱུང་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་སྟག་
མང་པོར་སྐྱེ་གནས་ངན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དཔེར་ན། མི་ཞིག་ལ་ཞེ་སྤང་དྲག་པོས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤང་ཁྲི་ཞེས་བརྗོད་ན། རྒྱུན་གཞན་འཛོམས་དཔྱོས་ཀྱང་། མཆུ་
འགྲུལ་ཙམ་བྱས་པའི་ངག་གི་བྱ་བ་དེས། ཆེ་རབས་བརྒྱ་སྟག་མང་པོར་ཁྲིའི་སྐྱེ་
གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད།

དེ་བཞིན་བསམ་པ་བཟང་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། མི་ལ་ཆིག་བཟང་པོ་
བརྗོད་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་སོགས་མཆུ་འབྲུལ་ཙམ་
བྱས་པ་དང་། དབྱུག་ཙམ་རིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་འཁོར་ན། རྣམ་
མཁུན་རྒྱལ་པའི་རྒྱུར་འཕྲོ་བས། རྟོན་འདུག་པཱེ་དང་པོའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར།

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཐང་ཀ་དེར་རྒྱུན་ཞིག་འབྲད་དེ་སྤྱིར་ཁོངས་རྩལ་པའི་གཏིང་
ནས་མཐའ་ཡས་པའི་མ་རྒན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ངས་པན་ཐོགས་པ་ཞིག་བྱེད་
བསམ་པ་དང་། རི་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་གཞན་དོན་བྱེད་བསམ་པའི་སྒོ་
སྐད་ཅིག་གཅིག་སྒྲིམ་ཀྱང་། འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། དེས་ན་དེ་
དག་ལ་ལས་འབེལ་ཆེ་བ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད།

དགེ་སྤྲིག་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ལས་དེ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དུས་ཟུང་ནང་རྒྱང་
རྒྱུ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་། དེར་སྤང་རྒྱུ་བྱ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དེ་འབྲས་
ཡོང་སྤྱོད་ཅེས་གསུངས། དེས་ན་ལས་དགེ་བ་རྒྱུ་ཞིང་སྐྱབ་སྒྲིམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་།
དེར་སྤང་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྲིག་པའི་ལས་འདི་ནི་སྐྱོན་ཆེ་བ་དེ་ཅེས་
མེད་ཅེས་སྤང་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར་གཟབ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲད་ཅིང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱུ་མི་ཟ་བ་ཞེས་བ་ནི། རྒྱུ་
ལས་དེ་བསགས་མེད་ན། དེའི་འབྲས་བུ་རང་ལ་ནམ་ཡང་སྤྲོན་རྒྱུ་མེད། དཔེར་ན།
དམག་སར་བྱིན་ཏེ་སློག་ཐར་མི་ཤེས་པ་ཞིག་སློག་ཉན་ལས་ཐར་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་
ཡོད། གཡུལ་སར་དམག་རོགས་ཡོངས་རྫོགས་ཤི་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཤི་རྒྱུར་ཐག་
ཆོད་ཀྱང་། མི་འཆི་བར་ལྟགས་པ་དེ་འབྲས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་
འབྲད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་བསྐལ་དེ་སྤོང་བའི་ལས་སྤྲོན་པའི་མཆོམས་སུ་སྤེལས་
མེད་སྐབས། ང་རང་ཆོས་སྟེས་དབང་གིས་སྐྱོན་མེད་པར་ཐར་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན།

ཡང་མི་ཞིག་ལ་ལས་འབྲེལ་གཤིས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས། བྱུང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གས་

ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་མེད་པ་ཞིག་ལ་བྱ་དགའ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་པ་
དང་། ཏུ་ཅང་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲས་པ་
དང་། ལས་བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་
ལེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲིག་སྒོར་དགོ་སྒྲིབ་སྟེ། མདོར་བསྡུས་ན། མི་དགོ་བཅུ་སྒོར་གི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་མི་དགོ་བཅུ་སྒོར་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབས་ནས། འཕྲོ་བ་བྱ་འབྲས་
བྱ་གང་ཞིག་ཐོབ་བམ་ཞེ་ན། མདོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ངན་སོང་
གི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་བལྟོས་ན། མདོན་མཐོ་ལྷ་མའི་ལུས་རྟེན་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་ཅུང་ཟད་ཉུང་བ་ཡོད། སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཇ་དག་ལས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
ཅུང་ཅམ་ཉུང་དུ་བྲིན་པས་སྤིང་བ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་དེར་མདོན་མཐོའི་ཕུན་
ཚོགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་མདོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོས་འཁོར་ནི་མདོན་མཐོ་སྤྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཆགས་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན། མདོན་མཐོ་བསྐྱབ་སྐྱུའི་ཆོས་འཁོར་དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་བྱི་
ནང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན། སྤར་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་སྤྲ་སྟེགས་པའི་གཞུང་གི་ནང་
དུའང་། མདོན་མཐོ་སྤྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཡོད་པེས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དེར་སང་
འཇམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཡོད་དང་ཡོད་བཞིན་པའི་ཡེ་ཤུ་དང་། ཁ་ཆེ། འཇི་ལུ་སོགས་
ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གང་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། མི་ལ་པན་སེམས་བྱེད་པ་དང་། རོགས་རམ་
བྱེད་པ། གཞན་ཡང་བྱམས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་དང་། བཟོད་པ་དེ་དག་ཉམས་ལེན་བྱ་
སྐྱུ་ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་ནང་དུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ནི་མདོན་མཐོ་སྤྲུབ་བྱེད་ཀྱི་

ཆོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་མདོ་སྡེ་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་
དང་། ཆངས་པའི་ཐེག་པ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་གི་ལྷ་མིའི་
ཐེག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་བསྐྱབ་རྒྱའི་ཆོས་
འཁོར་ཞིག་རེད།

ཆངས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ནི། མངོན་མཐོའི་ནང་ནས་ཁམས་གོང་མ་སྟེ། ཕྱིའི་
གཟུགས་སྒྲིབ་རོ་རེག་བྱ་བཅས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་དོན་གཉེར་གྱི་
བསམ་པ་མེད་པར། དེར་སྦྱང་པོ་མེད་པར་བཞུས་ནས། དེ་ལས་ཆང་མཐོ་བྱ་བྱེད་ཏེ།
ནང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་གཙོ་བོ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་པ་ཆོས་བྱེད་པ་དང་།
བསམ་གཏན་སྟོམ་པ། དེ་བཞིན་ཞི་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲག་མཐོང་སྟོམ་པ་དེ་དག་ནི་ཆངས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་
དེ་ཡིན། དེའི་འབྲས་བུར་མངོན་མཐོའི་ནང་གི་གོང་མའམ་ལེགས་ཤོས་ཀྱི་གྲས་
གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆང་ལ་
ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་པས་ན། འགྲུར་བའི་སྒྲག་བསྐྱེད་ལས་རེ་ཞིག་ཐར་བ་ཡིན། དེ་
དག་ལ་ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་དང་། ཆངས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་མངོན་མཐོ་
སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན།

རོ་བོ་རྗེས་སྒྲེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་ཐ་སྙད་གསུང་སྐབས། འདི་ནི་སྒྲེས་
བྱ་རྒྱུ་དེའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྟོམ་མཁན་
དེས་འདི་སྟོན་འགྲོར་བསྟོམས་ནས་སྟོ་སྒྱུང་དགོས་པས་ན། སྒྲེས་བྱ་རྒྱུ་དེ་དང་
སྟན་མོང་བའི་ལམ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ།

གཤམ་གྱི་ཆོག་ས་བཅད་དེས་སྒྲེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་བཤད་གྱི་ཡོད་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་རྩ་བར།

སྲིད་གསུམ་བདེ་བ་རྩ་རྩེའི་ཟེལ་བ་བཞིན། །
ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །
ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག། །
དོན་དུ་གཉེར་བ་ཀླུ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཞེས་མིང་ངོ་མ་འདོགས་ས་ནི། ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་ནི། བདག་ཏུ་
འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉེས་སྦྱོན་མཐའ་དག་ཞི་ཞིང་།
བསམ་སྒྲུབ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྦྱོན་རྣམས་བཅོམ་ནས་ཐར་པའི་འགོག་བདེན་དེ་ཉིད་
བསྐྱབ་རྒྱུའི་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་
གཞུང་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ། རྒྱབ་པ་འདུ་
བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཅས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། རྒྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་དེ་ཡིན།

རྒྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་
ཡོད་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་སོ་དེས་སྦྱི་
བའི་རྒྱན་འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་མེད་དམ། སྤྱག་བསྐྱེལ་
འཁོར་བ་ཅན་གྱི་སྤང་སོ་སྟེ། མདོར་ན། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྦྱི་བ་དང་།
ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་རང་དབང་མི་འདོད་པས་ན། དེ་ནི་

སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། མདོར་ན། ཉོན་མོངས་སའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཆེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཕྱང་
སའི་ཁྱར་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་རིང་དེར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཞེས་པ་དེའི་
འོག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་དེས་མནར་བ་ཞིག་ཡིན།

དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བ་ལ། ཉོན་མོངས་མ་སྤང་བར་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་
ཐར་འདོད་ཀྱི་སློ་སྤང་དགོས་པ་ཡིན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་
སློ་དེ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཞེས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་ངོ་མ་དེ་ཡིན། དེས་ན་
སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དེ་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་བཟུས་ཏེ། དེ་ལས་ཐར་འདོད་དུང་
འགྲོ་ལའང་ཡོད། འབྱུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཐག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། ང་
རང་ཆོའི་ལྷོ་གོས་གཏམ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བདེ་སྦྱིད་དེ་དག་འབྱུང་བའི་སྐྱུག་
བསྐྱལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ནམ་རྒྱུན་ར་ཆོས་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པས། དེ་
དག་སྐྱུག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། དེའི་མིང་ལ་འབྱུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཙམ་ཞིག་སྐྱུ་སྟེགས་པ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་སྐྱབས་འདིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཞེས་ཐོག་མར་ཉོན་མོངས་ངོ་
ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས། དེ་ལྟའི་ཉེས་དམིགས་
ཅན་གྱི་སློ་མ་དུལ་བ་དེའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ལ་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་ཞིག་ཅ་
བ་མི་འདུག་བསམ་པའི་སློ་ཞིག་སྤང་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་
དབང་མཐོང་བ་ཞིག་དང་། ཉོན་མོངས་སྤོང་འདོད་ཀྱི་སློ་ཞིག་སྦྱེས། ཉོན་མོངས་སྤོང་

འདོད་ཀྱི་ཆོ་སྤྱོད་སྐབས། ཉན་མོངས་སྤོང་ཐུ་ཡོད་མེད་ཅད་གཅོད་བྱེད་སྐབས།
སྤོང་བ་ཉིད་ཅེས་པའི་གནས་ཚུལ་འདིའི་སྤོང་དུ་སྤྱེབས་ཀྱི་ཡོད། ཉན་མོངས་སྤོང་
ཐུ་ཡོད་པ་ཞིག་མཐོང་སྐབས། ཉན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བར་བསྐབ་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། མདོར་ན། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་
ཚུལ་དེ་ཐར་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན། སྤོན་ལ་བདག་མེད་ཟླ་རགས་གང་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། སྤྱིར་བདག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞག་ཅིག་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་
བྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ན་དེ་ཉིད་
གསུངས་པའོ།

སྤྱིད་གསུམ་བདེ་བ་རྩ་ཅེའི་ཐེལ་བ་བཞིན། །ཞེས་རྩ་ཅེའི་ཐེལ་བ་ནི་ཡུད་ཅེས་
ཞིག་ནས་འཛིག་ཅིང་འགགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་སྤྱིག་བསྐལ་རེད་ཅེས་དང་། ཆོས་
ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་ཐར་པ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་རེད་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིད་པའི་བདེ་
བ་གང་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། མཐར་གུད་པས་བསྐལ་བ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་རྩ་མཚན་
ནི་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱིག་བསྐལ་བ། སྤོང་བ། བདག་མེད་པ་བཅས་གསུངས་པ་དེ་
དག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། མི་རྟག་སྤྱིག་བསྐལ་སྤོང་བདག་མེད་བཞི་གསུངས་པའི་མི་
རྟག་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིད་ཅིག་སྤྱིད་གིས་འཛིག་ཅིང་འགྱུར་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱིད་ཅིག་
སྤྱིད་ཅིག་གིས་འཛིག་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་གཤིས་ཡིན་པས་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་སྤྱིད་ཅིག་སྤྱིད་ཅིག་གིས་འཛིག་
འགྲོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དེས་ན་སྤྱིད་ཅིག་སྤྱིད་ཅིག་གིས་འཛིག་ཅིང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་ཅེས་ཞིག་གིས་

སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཤད་མི་ཐུབ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་
ཆོས་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་འགྲོ་བ་དེ་གང་གིས་བྱས་སམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བྱེད་
གྱི་རྒྱུས་བྱས་པ་རེད་ཅེས་བའི། བང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། བང་པའི་
བང་ནས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ།
དེ་ནས་འགག་པར་བྱེད་པ། མཐའ་མར་འཛིག་པ་བྱེད་པ་བཙས་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་
སོགས་བཞི་ཞེས་བ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད།

བང་པའི་བྱུབ་མཐའ་རྒྱུང་བ་མདོ་སྤེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་
གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་འཛིག་འགྲོ་བའི། རང་ཉིད་སྐྱེ་བྱེད་
གྱི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་བྱུབ་ནས་འགག་འགྲོ་བའི། ཆོས་
གཞན་ཞིག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྐབས་
སུ་མི་སྟོད་པར་འགག་འགྲོ་བ་དེ། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བྱེད་གྱི་རྒྱུས་བྱས་པ་
རེད་ཅེས་དང་། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མི་སྟོད་པ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་མི་སྟོད་ཅིང་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་
ཡོད་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་རང་དུས་སུ་ཞིག་མེད་ཀྱང་འཛིག་
པའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུབ་ཡོད་ལ། འཛིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན།

སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཞིག་པ་ཙམ་མ་ཟད། སྐྱད་
ཅིག་དང་པོ་རང་དུས་སུ་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་གང་གིས་བྱས་སམ་ཞེ་
ན། སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་རེད། རང་སྐྱེ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་བྱུབ་ཡོད། དེས་ན་རྒྱུ་ཡི་གཞན་དབང་

ཅན་དང་། འཛིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བཟོས་པ་མ་ཡིན་པར། རང་སྤྱི་བྱེད་དམ་
རང་གྲུབ་མཐའ་གྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། མེད་པར་
ཆགས་པ་དེ་མེད་པར་ཆགས་རྒྱུ་འཁྲིལ་གསར་པ་ཞིག་འཕྲད་ནས་མེད་པར་ཆགས་
མི་དགོས་པར། མེད་པར་ཆགས་པ་དེ་རང་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་
ཆགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་ཆགས་ཡོད།

ནམ་མཁའ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། ནམ་མཁའ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
པའི་སྐབས་སུ་འགགས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱི་བ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་
རེད། རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཐོག་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱི་བ་འཁོར་བའི་
ཆོས་སམ་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་རེད།
མཐར་གཏུགས་སྐབས།

དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

མ་རིག་བསྐྱབས་པས་ཡང་སྤྱི་བྱེད། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་རིག་པའི་བསྐྱབས་པའི་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ལས་བསགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་སྤང་པོ་དེ་འཁོར་བའི་སྤང་པོ་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་དེ་
སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དེ་རྒྱ་ཡི་
གཞན་དབང་རེད། རྒྱ་གང་ལགས་ཤེ་ན། རྩོམ་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་རིག་པའི་
གཞན་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ན། རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་
ན། དེའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས།

བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་ཤེས་ཐབས་མེད།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དེ་བྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱད་བསྐྱུལ། །

སྤྱད་བསྐྱུལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདིའི་བདག་མེད་ལ་འགྲེལ་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་
ཡོད། རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ན། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་ཅིང་།
སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པ་ཡིན་པས་ན། འདིག་པ་མེད་པའི་རྟག་པའི་བདག་
མེད་ཅེས་པ་ཞིག་ལའང་གོ་ཡི་འདུག་ སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པ་དེ། འདིག་
པ་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་རེད། རྒྱ་མ་
རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བདག་ཏུ་བརྩེད་མི་འོས་ཤིང་། བདག་
གིར་བྱ་མི་འོས་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོས་བདག་བདེ་བ་འདོད་པས། བདེ་བ་འདོད་མཁན་
གཅིག་སྤྱད་བསྐྱུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་
སྤྱད་བསྐྱུལ་བའི་རང་བཞིན་པས་ན། དེ་ནི་བདག་གིར་བྱ་མ་འོས་པ་ཤིག་རེད། དེར་
བརྟེན་འགྲེལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

དེས་ན་བཙུག་པ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བྱང་གཞི་སྤྱད་བདེན་གྱི་བྱང་ཆོས་གསུང་
སྐབས། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱུལ་གྱི་སྟོང་པ། བདག་མེད་པ་བཅས་གསུངས་པ་
དེ་ལྟར་ཡིན།

དེས་ན་སྤྱད་གསུམ་བདེ་བ་རྩ་ཅིའི་ཟེལ་པ་བཞིན། །

ཡུང་ཙམ་ཞིག་གིས་འདིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི་རེས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་དཔེ་ལོར་བའི་ཚོས་སྐད་
ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ། རྒྱ་མ་རིག་པའི་གཞན་
དབང་ཅན་ཡིན་པས་ན། སྤྱུག་བསྐྱེལ་བའི་རང་བཞིན་རེད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་
མཁྱེན་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་ཞིང་འདིག་འགྲོ་བ་དེ་རྒྱ་ཡི་གཞན་དབང་
ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་། སློབ་པའི་གནས་
སྐབས་ནས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
གོང་གི་དེས་མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་པ་དེ་གསུངས་པ་དང་། འདིས་རེས་ལེགས་ཐར་པ་སྒྲུབ་
པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན།

ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སློ་སྤྲངས་ནས། ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་དེ་གང་ལགས་
ཤེས་ན། ཐར་པ་ཞེས་པ་གང་ལས་ཐར་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་
རྒྱལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་ཐར་པ་ཞིག་ལ་ཐར་པ་ཞེས་བྲ་ལ། ཐར་པ་ཐོབ་
པའི་ལམ་དེ་གང་ལགས་ཤེས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་རྒྱ་དེ་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་རྒྱ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་ངམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་ཤིང་།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་ཐོན་པ་
ཞིག་ཡོང་བ་ལ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སམ་ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་
བསྐྱབ་པ་དགོས་པ་ཡིན།

ཞི་གནས་ཞེས་པ་ནི། འཛུགས་བསྟེན་ཏེ་འཛུགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་རྩ་ཚུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དཔེ་དུ་ལྷན་ཞེས་ཐོད་བྱུང་བ་

པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བྱུང་ན་དམིགས་པ་བདག་
མེད་པའི་དོན་དེར་སྒོ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་དེ་གོམས་སྐབས་གསལ་སྤང་ཐོན་པ་
ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཞི་གནས་དེ་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་དེ་བྲན་
པ་སྐྱོང་ཚུལ་མཁས་པའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་ལྟ་བུས། ཐོག་
མར་བྲན་ཤེས་ལ་སྒོལ་པ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོད་ན། འདི་རུང་ཞིང་། འདི་
བྱེད་མི་ཆོག་འདི་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བག་
ཡོད་དང་། བྲན་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་བསྟེན་པའི་ཐོག་ནས་ཉེས་པའི་གཞི་ལ་འཇུག་མིན་
ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་ཏེ། བྲན་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་དགོས།

རྒྱུར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སུ་སྟེགས་པ་ལའང་ཡོད་ཅིང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་ཀྱང་། འདིག་རྟེན་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེར་བརྟེན་སུ་སྟེགས་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་ནི་ལྷག་
པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་། དེ་
དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། བདོར་ན། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་ནི། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
བསྐྱབ་པ་ཆགས་ཡོང་བས་ན། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་
བུའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱ་ལས་རྒྱུ་ཏེ་
ཐར་པ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་དེས་ལེགས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ཆོས་འཁོར་དེ་ཡིན་ནོ།

དེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་འཁོར་ནི། སྤྱེས་
བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། སྒོ་
སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་། སྟིང་སྟོབས་ཆེན་པོ། དེ་ཡང་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་
རྒྱ་ཆེ་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་འབྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ན། སྤྱེས་
བྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ཡི་རྩ་བ་གང་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
ཞིང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒོ་
ནས་སྒོ་སྦྱོང་ཚུལ་གཅིག་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྦྱོང་ཚུལ་
བཅས་གཉིས་བཤད་པའི་ནང་ནས།

རྩ་བར།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་བདག་ལ་བརྟེན་བ་ཅན། །

མ་ནམས་སྤྱུག་ན་རང་བདེས་ཅི་ཞིག་བྲ། །

དེ་ཕྱིར་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་བྱའི་ཕྱིར། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྦྱོང་
ཚུལ་དེ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས།

རྩ་བར།

སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །

རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་པན་སེམས་ལས་འབྱུངས། །

དེ་ཕྱིར་བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག །

ཡང་དག་བརྗེ་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་བས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སློན་ནས་སློ་སྦྱོར་བ་དེ་གསུངས་ཤིང་།
མན་དག་རྒྱ་ལྟམ་བདུན་མའི་སློན་ནས་སློ་སྦྱོར་བ་ནི། རྟོག་མར་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་
བ་དང་། དེ་ནས་མར་ཤེས་བ་སྟེ། མ་ལ་སོགས་བ་ཆེ་འདིའི་གཉེན་བཟང་ཤོས་ཤིག་
ཏུ་བརྟུ་བས་ན་མར་ཤེས་ཞེས་གསུངས་བ་དང་། རིན་འཛིན་ནི། མ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
རིན་འཛིན་བ་དང་། རིན་གཞོ་སྤྱིང་རྗེ། ལྷག་བསམ་བཅས་རྒྱ་ལྟམ་མན་དག་བདུན་
དང་། མེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བ་ནི། ལྟམ་བྱ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་
བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་བདུན་ལ་རྒྱ་ལྟམ་མན་དག་བདུན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སློན་ནས་སློ་སྦྱོར་བ་དེར་བདག་གཞན་མཉམ་བ་དང་།
བདག་གཅེས་འཛིན་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོན་སློ་སྦྱོར་མ་ནས་བསམ་བ་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་སློ་སྦྱོར་མ་ནས་བསམ་བ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་བ་དངོས། དེ་ལ་
བཞེན་ནས་གཏོང་ལེན་སྟོམ་ཚུལ་བཅས་དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་ནས་
ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས། རྟོག་མར་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་བ་དང་། དེ་ནས་མར་ཤེས།
རིན་འཛིན། རིན་འཛིན་བྱེད་པར་བ་བཅས་ལས། རིན་འཛིན་བྱེད་པར་བ་ཞེས་བ་ནི། མ་
བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིན་ཅམ་མ་ཡིན་པར། མ་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲིན་
ཆེན་པོ་ཡིན་བ་དེ་དག་ལ་བསམ་སྟོ་གཏོང་གི་ཡོད། དག་པོ་ཡང་ཉ་ཅང་རིན་ཆེན་པོ་
ཡིན་བ་བསམ་སྟོ་གཏོང་གི་ཡོད་བ་དེར་རིན་འཛིན་བྱེད་པར་བ་ཞེས་བརྗེད་ཀྱི་ཡོད།

རིན་གཞོ་ནི་ས་བཅད་བྱེ་ཡང་འགྲིགས་ལ། དེ་ནི་ཞར་ལ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས།
ས་བཅད་འོགས་སུ་མ་བྱེ་ནའང་འགྲིགས། དེ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བ་དང་།

བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་སྐྱོན་སྐོང་མ་ནས་བསམ་བ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་
ཡོན་ཏན་སྐོང་མ་ནས་བསམ་བ་བཅས་དང་། དེ་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་
བ་ནི་རང་ཤྱགས་གྱིས་འོང་བ་ཡིན། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་
གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་སྐྱོན་ཡང་ཡང་བསམ་སྒྲུབས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དེ་ཞར་ལ་
ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་སྤྱིར་རྗེའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ལེན་བ་དང་། སྤྱིར་རྗེའི་བསམ་
སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ། གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བདག་
གིས་ཚུར་ལེན་བ་དེ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཐེན་རྗེས་བྱམས་པའི་དམིགས་པ་
རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བྱམས་བ་དང་ལྷན་ན་བསམ་བ་སྟེ། སྤྱིར་རྗེའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་
བྱམས་ན་བསམ་པའི་སྒྲོ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྱམས་ན་ཅི་མ་རུང་། བྱམས་བར་
བདག་གིས་བྱའོ་སྤྱུལ་པའི་སེམས་ཤྱགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚུར་ལེན་པའི་
དམིགས་བ་དང་། དེ་ནས་བདེ་བ་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་བདག་
གིས་བྱ་བསམ་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སམ། བྱམས་པའི་དམིགས་པ་
རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གཏོང་བའི་དམིགས་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་
དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཡིན།

དེའི་རྗེས་སུ་ལྷག་བསམ་སྟེ། མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒྲུབས་ཀྱི་ལྷག་
བསམ་དང་། ད་ལྟ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒྲུབས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་གཉིས་ལས།
བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷག་བསམ་དེ་ཤྱགས་ཆེ་བ་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ནི། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་མའི་སྐོན་སྐོར་སྤྱངས་བ་

ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདེ་སྒོ་ནས་སྒོ་
སྐྱེད་ས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཡིན་པ་
གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ན་ཡང་། སལ་ཆེར་སྒོ་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཆགས་ཡོད། མན་ངག་
རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྦྱོང་བ་དེ། སལ་ཆེར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྦྱི་
ཡོངས་ཀྱི་སྒོ་སྦྱོང་དེ་ཡིན་ལ། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདེ་སྒོ་ནས་སྒོ་སྦྱོང་བ་དེ་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ས་རེད།

དེ་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས།

བདག་དང་གཞན་དུ་བཞེ་བྱ་བར། །

གསང་བའི་དམ་བ་སྦྱང་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་དེ་ཡིན། སྦྱོང་འཇུག་གི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདེ་ཐོག་ནས་
བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་དེ་གཙོ་བོར་གསུངས་ཡོད། འདི་ནི་སྦྱོང་འཇུག་གི་
བསམ་གཏན་ལེའུ་སྒྲེ། ལེའུ་བརྒྱུད་པའི་ནང་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདེ་ཉིད་
ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་བལྟ་དགོས། དེའི་སྒྲིན་འགྲོའམ་
ཆ་རྒྱུན་དུ་གཞན་ལ་པན་སེམས་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། འགལ་རྒྱུན་ཡོང་ས་
ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་དགྲ་དེ་ཡིན་ལ། སྦྱིར་བཏང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་
བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད། དེའི་སྐྱབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགྲ་དེ་བསམ་སྒོ་འཁོར་ན། དགྲ་དེ་ལལ་
བར་བོར་ནས་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད།

མདོར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སེམས་པར་བྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་དེ་
རང་ཉིད་དང་། བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་

དབང་དེར་དེར་ཅུང་ཟད་འཁོན་གྱི་ཡོད་སྟབས། བཟོད་པའི་ལེའུ་དེ་བཟླ་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། དེའི་ཆ་རྒྱུན་ལ་ལེའུ་རྒྱག་པ་བཟོད་པའི་སྒྲོམ་རྒྱ་དེར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ལེའུ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་མགས་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ན། སེམས་ལ་བཟོ་བཅོས་མ་ཐེབས་པ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ནི། སྤར་བསྟེན་ཟིན་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དེ་མེད་ན་སྟིང་ཐེ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ཞིང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ངོ་འཚོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟངས་ཡོད་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་བདེ་སྦྱིད་གང་འཆམས་ཡོད་པ་དེ་དག་མཐོང་སྐབས། མི་དེའི་ནམ་དཔྱིད་ལ་ཨང་། མི་དེའི་སྦྱིད་མདོག་ལ་ཨང་བསམ་ནས་སྟིང་ཐེ་སྦྱེ་རྒྱུའི་ཆབ་ཏུ་སྤྱུག་དོག་དང་ཡིད་སྟོན་ཡང་སྦྱེ་ཡི་ཡོད། དེ་དག་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཅམ་ལ་མ་གཏོགས་འབྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་མེད།

དེས་ན་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་སྤྱུག་པ་ཞིག་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་དང་བལ་དགོས་སྟམ་པའི་སྒྲོ་དེ་མེད་ན། རམ་མཁའའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྟིང་དུ་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་ཐར་ན་བསམ་པའི་སྟིང་ཐེ་ཐེབས་ཆག་ཅིག་ལས་ཡོད་རྒྱུ་མེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡག་པོ་ཞིག་བསམ་ན། སྟིང་ཐེ་ཏ་ཅང་འཁྲུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། སྟིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཐོགས་བྱས་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཟད་རུང་ཡིན་པ་

ཤེས་སྐབས། ལྷག་པར་དུ་ཡང་སྤྱིང་རྗེ་དེ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན།
དེ་མིན་སྐྱུག་བསྐལ་ལས་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་བསམ་པ་དང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་
བསམ་པའི་སྟོན་ལས་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།

སྤྱིར་བཏང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལས་ལ་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པ་མང་པོ་ཞིག་
ཡོད་པས་དེའི་སྐད་ཆ་མིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ། བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་མིན་ལ། བསྐྱབ་རྒྱ་
ཡོད་པ་ཞིག་སེམས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་དགོས་པ་ཡིན། དེར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོན་གས་
པ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལས་གང་ཡང་མེད། དེ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན།

སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་གོ་འཕང་ཞེས་པ་དེ། འལ་ལེ་འོལ་ལེ་ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་འལ་ལེ་འོལ་ལེ་དེའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་པ་
དང་། ང་རང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འལ་ལེ་འོལ་ལེ་དེ་ཐོབ་ན་བསམ་པའི་སྟོ་
ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཐོབ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུར་
གཞི་ནས་དབྱད་པ་བྱེད་པའི་ཐོག་སླེབས་ཡོང་བ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་གོ་བ་
ཡག་པོ་ཞིག་སླེབས་སྐབས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བརྟན་དུ་ཕྱིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་
རྒྱུ་དུ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དེ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་དང་བཅས་པས་བརྟན་པོ་ཆགས་སྐབས་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཆགས་ཀྱི་མེད་དམ་སྟུག།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་
བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ། སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་དེ་ངེས་ངེས་ཐག་
ཐག་ཅིག་ཆགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་ངེས་པ་ཞིག་
རེད་སྟེ། རྣམ་པ་སེམས་ལ་ངེས་པ་བཏུན་པོ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་
སྤྲོད་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་རྣམ་མཐུན་ཀླུ་ལྷ་མོའི་སར་འགོད་བསམ་པའི་སྒོ་
དེ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་འདིའི་སྤྲོད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐོབ་སྟབས་ན་བསམ་པའི་སྒོ་ཞིག་
སྟེབས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་
ལྷངས་ཡིན།

ཀླུ་འབྲས་མན་དག་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤྲོད་བ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་
བརྗེའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤྲོད་བ་གཉིས་སྒོམ་གྱི་སྟུན་དང་སྟུན་མཆོམས་གཉིས་སུ་བྲེ་བའི་
སྟུན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོ་སྤྲོད་ཀྱུ་དང་། སྟུན་མཆོམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་རྒྱུན་པར་འབྲང་
སྐབས། རྒྱུན་པར་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། ཆོས་ལ་བར་ཆད་
ཡོང་སྐབས་རྒྱུན་པར་ལམ་དུ་བསྐྱར་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

རྒྱུན་པར་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་དེར། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དེ། རྟེན་པ་བྱང་ན་
དགའ་བ་དང་། རྟེན་པ་མ་བྱང་ན་མི་དགའ་བ། དེ་བཞིན་བསྟོད་ར་བྱང་ན་དགའ་བ་
དང་། སྤང་ར་བྱང་ན་མི་དགའ་བ། སྟུན་གྲགས་བྱང་ན་དགའ་བ་དང་། མིང་ཆད་དན་
པ་བྱང་ན་མི་དགའ་བ། བདེ་ན་དགའ་བ་དང་། མི་བདེ་བ་བྱང་ན་མི་དགའ་བ་བཅས་
འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་བཞིའི་རྒྱུན་པར་ཡོང་སྐབས་ཐོགས་སུ་

འབྱེར་བ་དེ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་རྩ་བར།

སྤྱད་ག་འདོད་ཆེན་དབང་གིས་བདག་གི་ཞོར། །

ཐམས་ཅད་འཕྲོག་གམ་འཕྲོག་ཏུ་བཅུག་ན་ཡང་། །

ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་བ་རྣམས། །

དེ་ལ་བསྡོམས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་རྟེན་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཆ་བ་ཏུ་རང་ཉིད་ལ་རྟེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཞན་གྱི་འཕྲོག་
སྟེ་ཉམས་ཆགས་སུ་བྱིན་ན་ཡང་། དེར་མི་དགའ་བ་མ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

རྩ་བར།

བདག་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་མེད་བཞིན་དུ། །

གང་དག་བདག་གི་མགོ་བོ་གཙོད་བྱེད་ན་ཡང་། །

སྤྱོད་རྩེའི་དབང་གིས་དེ་ཡི་སྤྲེག་པ་རྣམས། །

བདག་ལ་ལེན་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་བདེན་དགའ་ཞིང་། སྤྱག་ན་མི་དགའ་བ་རང་རང་ཆོར་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་།
དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་ན་ཡང་དང་དུ་ལེན་པ་དེ་གསུངས་སོ། །

རྩ་བར།

འགའ་ཞིག་བདག་ལ་མི་སྦྲན་སྦྲ་ཆོགས་པ། །

སྤོང་གསུམ་བྱབ་པར་སྤྲོག་པར་བྱེད་ན་ཡང་། །

བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྲང་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །

ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཀྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་སྟོན་གྲགས་བྱུང་བ་དགའ་ཞིང་། གྲགས་པ་ངན་པ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བར་
བྱེད་པའི་མི་སྟོན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། དེ་ཉིད་རྒྱུ་རྩལ་ལམ་དུ་བསྐྱར་
བ་དེ་གསུངས་པའོ།།

ཙ་བར།

འགྲོ་མང་འདུས་པའི་དབྱས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས། །

མཆང་ནས་བྱས་ཤིང་ཆོག་ངན་སྤྲོན་ཡང་། །

དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །

གྲུས་པར་འདུད་པ་ཀྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་བསྟོད་ར་བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་། སྤྲང་ར་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་དེར། གཞན་
ཀྱིས་རང་གི་མཆང་ནས་བྱས་ཏེ་སྤྲང་ར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཆོས་བྱེད་པའི་བར་
ཆད་དུ་མི་གཏོང་བར། ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་གསུངས་པ་བཅས་
དེ་བཞིའོ། །དེ་ནས་རྒྱུ་རྩལ་ལམ་འབྲེར་གཅིག་ནི། བཟོད་པར་དགའ་བ་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱུ་རྩལ་འཕྲད་སྐབས་ལམ་དུ་འབྲེར་བ་དེ་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན།

ཙ་བར།

བདག་གི་བྱ་བ་ཞིན་གཅིས་པར་བསྐྱངས་པའི་མིས། །

བདག་ལ་དག་བཞིན་ལྟ་བར་བྱེད་ན་ཡང་། །

ཞེས་དངོས་གནས་བྱས་ན། འཛིག་ཏེན་ལ་རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་
བཤད་ན། ཏ་ཅང་མི་འོས་མི་འཆ་མས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་པར་ལན་ཞིག་སློག་

ན་འོས་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་།

ཙ་བར།

ནད་གིས་བཏབ་པའི་བྱ་ལ་མ་བཞིན་དུ།

ལྷག་པར་བཅེ་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་བཅོད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱན་ངན་ལམ་དུ་འབྱེར་བ་གཅིག་འདི་ཡིན། གཉིས་
པ་ནི།

ཙ་བར།

རང་དང་མཉམ་པ་འཕམ་དམན་པའི་སྤྱི་པོ་ཡིས།

ང་རྒྱལ་དབང་གིས་བརྟམ་ཐབས་བྱེད་ན་ཡང་།

ཐ་མ་བཞིན་དུ་གྲུས་པས་བདག་ཉིད་གི།

སྤྱི་པོར་ལེན་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་པོ་དེ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱན་ངན་ལམ་
འབྱེར་གཅིག་ནི། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་རང་ཉིད་ཏ་ཅང་གུད་དེ་རྒྱན་ངན་མང་
པོ་ཞིག་ཡོང་སྐབས་སེམས་ཞུམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། སེམས་ཞུམ་པའི་རྒྱན་གྱིས་
ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་
འགལ་རྒྱུ་ཡོང་སྲིད། ཡང་ཏ་ཅང་ལམ་འགྲོ་རྒྱགས་ཏེ་དར་བྲགས་ནས་ཡར་རྒྱས་
ལྷ་བྱ་བྲགས་ཆེ་ཕྱིན་པའི་སྐབས། ཡང་ང་རྒྱལ་དང་སྤྲུལ་དོག་སྤྱི་བ་ལྷ་བྱ་ཡོང་བས་
ན། ཏ་ཅང་དར་བ་དང་གུད་པའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་གཟབ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན།

ཙ་བར།

འཆོ་བས་ཐོངས་ཤིང་ཏྲག་ཏུ་མི་ཡིས་བརྟུལ། །
ཆབས་ཆེན་ནད་དང་གདོན་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་སྦྲར། །
འགོ་ཀྱན་ཐྱིག་སྤྱག་བདག་ལ་ལེན་བྱེད་ཅིང་། །
ཁྱུ་མ་བ་མེད་པ་ཀླུ་ལ་ལག་ལེན་ཡིན། །
ཞེས་དཀའ་ངལ་གང་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། འགལ་རྒྱུན་གང་ཞིག་འཕྲད་ཀྱང་།
ཀླུ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་ལས།
ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རྒྱུང་། །
སྦྲན་དང་དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །
ཏྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས། །
རང་དགར་དགག་མེད་སྤྱད་བྱར་ཤོག། །
ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་།
ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །
ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཏྲག་པར་ཡང་། །
སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། །
རྣམ་མང་ཉིང་འཆོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྙིང་ཁོངས་རུས་པའི་གཏིང་ནས་རང་ཉིང་འཆོ་བ་དེ་
གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། གཞན་ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་རྒྱ་ཞིག་
ཡིན་པའི་སེམས་ཐག་བཅད་ཡོད་ན། དཀའ་ངལ་གང་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། གོ་ཆོད་
སོང་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད།

རྩ་བར།

སྙན་པར་གྲགས་ཤིང་འགྲོ་མང་སྤྱི་བོས་བརྟུང། །

རྣམ་ཐོས་བྱ་ཡི་ནོར་འབྲུལ་གྱུར་ཀྱང་། །

སྤིད་པའི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱིང་པོ་མེད་གཟིགས་ནས། །

ཁེངས་པ་མེད་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཡང་ཉ་ཅང་འབྱོར་བ་ཆེ་བ་དང་། ལམ་འགྲོ་ཉ་ཅང་རྒྱགས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་
སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཅུང་ཟད་ཤྱགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་
བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེས་ན་སྐབས་དེར་ལྷག་པར་དུ་གཟབ་དགོས་ཞེས་གསུངས་
པའོ། ། མདོར་ན།

སྤྱིད་ན་བདེ་བ་ཆོགས་སུ་བསྡོ། །

ཕན་བདེས་ནམ་མཁའ་གང་བར་ཤོག །

ཅེས་སྤྱིད་པ་ཞིག་དང་། ག་སྤྱིག་པ་ཞིག་བྱང་ན་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་
བྱ་རེད། རང་གི་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཐས་
གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་རྒྱར་བར་ཤོག་ཅིག་བསམ་
པའི་གཞན་ཕན་གྱི་ཆོ་ཞིག་སྤྱང་བ་དང་།

སྤྱག་ན་ཀྱན་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ཁྱར། །

སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་པར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་བཟུ་མི་ཤིས་ཤིང་། དཀའ་ངལ་ཞིག་འབྲད་ནའང་
རང་ཉིད་ལ་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་དེས་ནམ་མཁའི་མཐས་

གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེའི་ཐོག་ཏུ་སྦྱོན་པར་ཤོག
དེས་གོ་ཆོད་པ་ཡོང་བར་ཤོག་བསམ་པའི་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ན། སྦྱིད་ན་ཡང་གོ་
ཆོད་སོང་བསམ་པ་དང་། སྤྱག་ན་ཡང་གོ་ཆོད་སོང་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པ་
བཅས་དེ་གཉིས་ཡིན། དེ་ནས་ཆགས་སྤང་ལམ་འབྱེར་ནི།

ཙ་བར།

རང་གི་ཞེ་སྤང་དག་པོ་མ་ཐུལ་ན། །

ཕྱི་རོལ་དག་པོ་བཏུལ་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

དེའི་ཕྱིར་བྱམས་དང་སྦྱིང་ཟེའི་དམག་དབུང་གིས། །

རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ལ་གཉེན་པོ་བྲེ་བྲག་ཏུ་བསྟེན་པ་ཡིན། སྦྱིད་འཇུག་གི་བཟོད་
པའི་ལེའུའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། དག་ཡོང་བ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་མ་དུལ་
བའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་མི་བདེ་བ་བཟོས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་དག་ཆགས་པ་དང་། དེ་
ལྟར་མིན་ནའང་རང་ཉིད་སེམས་མ་སྦྱིད་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་དག་ཏུ་སྤང་བ་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་མ་སྦྱིད་པ་ཡོང་བའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ནི། ཕྱི་ཡི་དག་མིན་པར་
ནང་གི་དག་པོ་ཞེ་སྤང་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དམིགས་སྤྱག་པའི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོ་
བསྟེན་པ་དེ་གསུངས་པའོ། །དེ་ནས་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ནི།

ཙ་བར།

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལན་ཚུའི་ཚུ་དང་འབྲ། །

རི་ཙམ་སྤྱད་ཅིང་སྟེད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རོམ་པ་དང་ཆེམ་པ་ཡོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། འབྲེལ་གྱི་
དགོས་པ་ཐུན་ཆེགས་བསྐྱབ་རྒྱའི་འདོད་དོན་དེ་དག་ལ་ཕྱགས་ནས་སྦྱང་པོ་མེད་
ཅིང་། དེ་བྱུང་ན་ཡང་ཆེམ་ཞིང་རོམ་པ་དང་། གོ་ཆོད་པ་གང་ཡང་མེད། གཏན་དུ་བདེ་
བའི་ཐར་པ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་ཉིད་འཆོ་བ་དེ་གཞན་དོན་དུ་དམིགས་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་བཀོལ་བྱ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བྱ་ཡིན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་
སྤངས་ན། རང་ཉིད་གསོན་པ་དེ་གོ་ཆོད་སོང་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། དེ་ཡང་
ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་གྱི་བར་དུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ཞིག་སྐྱེས་ན་གཏན་
དུ་སྦྱིད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་རོམ་པ་མེད་པ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྦྱང་པོ་
མེད་ཅིང་མཐར་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་དང་། མཐར་གྱུད་པའི་རང་བཞིན་དེ་དག་ལ་
ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་ནས་དེ་ལ་སྦྱང་པོ་མེད། དགོས་པ་མེད། མཐའ་
མར་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒོ་ནས་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་ཐོག་མ་ནས་བྲན་ན་ལེགས་པ་
ཡོད།

ཅ་བར།

གང་ལ་ཞེན་ཆགས་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས། །

འབྲེལ་ལ་སྦྱོང་བ་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་
སྟ། རྗེས་ཀྱི་བྱན་མཆོམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་དཔྱད་གྲོགས་སུ་འབྱེར་བ་ཞེས་པ་དེ་
གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་དེ་གསུངས་ཤིང་། དོན་དམ་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་བ་དེ་ལ་ཡང་། ཐུན་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་སྤངས་
གཅིག་དང་། དེ་ནས་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་རྗེས་སོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་ལེན་གྱི་
ལུགས་གཅིག་བཅས་ཁག་གཉིས་གསུངས་བ་ལས། དང་པོ་ཐུན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་
སྐབས་སུ། ཉམ་རྒྱན་ཐ་སྙད་ལ་མཉམ་བཞག་ནས་མཁའ་ལྷ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཞེས་
གསུངས་ཡོད། ཐུན་མཆོམས་རྗེས་སོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་ལ། རྗེས་སོབ་རྒྱ་
མ་ལྷ་བུའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཞེས་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཉམ་བཞག་ནས་མཁའ་ལྷ་བུའི་
སྐྱོང་ཚུལ་ནི།

ཅ་བར།

རྗེ་ལྷ་རྒྱལ་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས། །

སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་སྒྲོམ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། །

དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་གཟུང་འཇོན་མཆོན་མ་རྒྱལ། །

ཡིད་ལ་མི་བྱེད་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པའི་གཞུང་ནི། བོད་ལ་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་སེབས་པའི་མཁན་
ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་ཤཉན་ཀྱི་ཉས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་དང་། ཁོང་གི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོབ་
དཔོན་ཀམ་ལ་ཤིང་ལས་མཛད་པའི་དབུ་མ་སྤང་བ་བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྷ་བ་གསུང་
སྐབས། ཕྱི་དོན་བཀག་སྟེ་སེམས་ཅམ་བ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལྷ་བ་ཞིག་གསུངས་བ་
དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅམ་བས་སེམས་བདེན་བྱལ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་དབང་དང་།
ཡོངས་བྱལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་བ་བདེན་བྱལ་ཏུ་འདོད་བ་དེ་ཉིད་བཀག་
པས། དེ་ལྷ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་བ་བ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མའི་སྒྲོལ་ལུགས་ཤིག་

མཛད་ཅིང་། དེར་ནས་རྒྱན་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད། དེའི་ལྷ་བ་ལྷ་རྩུ་བཟུལ་ཡང་བཟུལ་ཆོག་པ་རེད་འདུག

ཇི་ལྷ་རྩུང་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞེས་པ་སེམས་ལས་རྩལ་གཞན་
པ་མིན་ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བཀོད་པ་འཕམ་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འབྲུལ། དེ་ཡང་
བདག་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་
གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་རེད་ཅེས་གསུངས། ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ནི།
འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཡོད་སྐབས་ཡུལ་དེ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ཡོད་སྐབས་འཛིན་
བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་བཅས། མདོར་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ས་བོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་
པ་རེད་ཅེས་འཛིན་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཡུལ་དེ་ཤེས་
པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན། བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ཉ་ཅང་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་
རེད། ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་འཛོག་པས་ན། དེ་མིན་གྱི་རང་
འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱི་བྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གྱུབ་པ་ཞིག་མེད་ཅེས་
གསུངས། ཇི་ལྷ་རྩུང་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་དང་
སྐྱན་མོང་བའི་ལྷ་བ་ཆགས་ཡོད།

སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་སྤྱོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། ཞེས་པ་ནི་སེམས་དེ་ཉིད་
ཀྱང་སྤྱོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་
ལྷ་བ་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པས་ན།
གཟུང་འཛིན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་པའི་སྒོ་ཡི་རོལ། ཆོས་ཅན་གཟུང་འཛིན་གྱི་
སྤང་བ་ཐམས་ཅད་འགག་འགོ་ཡི་ཡོད། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དེ་དག་

དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་བྱུང་མེད་པས་ན། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
དེ་དག་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་སྒོ་རོལ། ཆོས་ཅན་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤང་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་རང་ལྷགས་གྱིས་འགག་འགྲོ་ཡི་རེད། དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་གཟུང་འཛིན་
མཆོན་མ་ནུས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་གཟུང་འཛིན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱུང་
ཅིང་། བཏགས་དོན་བཅའ་ཉེ་གང་ཡང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་
སྒོ་ནས་དགག་བྱ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྟོང་སང་དེར་ངེས་པ་ལྷགས་ཅན་བྱངས་ནས། དེའི་
ལག་རྩེས་སུ་རྩེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤང་བ་འཆར་སྐབས་བདེན་
པར་བྱུང་བ་ཞིག་སྤང་ཡོང་བ་ཡིན།

ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབྱུང་མ་ཐལ་གྱུར་པའི་
བཞེད་པ་ལྟར་དུ་ཆོག་འགྲེལ་བ་བྱུང་ན། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་དག་རང་གི་
སེམས། །ཞེས་བརྗོད་སྐབས། སེམས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་དོན་མིན་པར།
གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཅམ་དེས་མ་ཆོས་
པར་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་གཏན་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། གཏན་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་
པ་དེ་བཏགས་དོན་འཆོལ་བ་དེ་དོན་དམ་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་འཆོལ་གྱི་ཡོད། གཟུགས་
སོགས་འདི་ཞེས་འདི་སྐྱེ་འཇུག་སའི་མཇུག་མོ་འཇུགས་སའི་སྟེང་ནས་སྤང་ཅམ་
དེས་མ་ཆོས་པར། ཁོ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་སམ་ཡིན་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་

གས་པར་བཅའ་སྐབས། དེ་ནི་གནས་ལུགས་འཆོལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གནས་ལུགས་
འཆོལ་སྐབས་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་བྱུང་མེད་པས་ན་རྙེད་རྒྱ་མེད། དེའི་ཡོད་
སྒངས་ནི་མ་བཟླ་མ་དབྱེད་པར་སྒྲུང་ཅམ་དེ་འབྲ་ཞིག་གི་སྙེད་ནས་ཡོད་པ་ལས།
དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མེད།

དེས་ན་མིང་ཅམ་བརྟེན་ཅམ་ཡིན་པ་ལས། དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་མེད་པས་ན།
སྒྲུང་ཅམ་དེས་མ་ཆིམ་པར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་མེད་དབྱེད་སྐབས་རྙེད་རྒྱ་གཏན་
ནས་མེད། རྙེད་རྒྱ་མེད་པ་དེ་རི་བོང་དུ་བཅའ་ནས་མ་རྙེད་པ་ལྟར་གཏན་ནས་མེད་
པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐ་སྙད་དུ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་བཟང་ངན་དང་།
ཕན་གཞོན་ཡོད་པས་ན། དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བཀོད་པའམ་སེམས་ཀྱི་བཏགས་
པ་ཅམ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་གི་བཏགས་ཅམ་དང་། རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་
བཏགས་ཅམ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས། །ཞེས་སྒྲུང་ཅམ་དང་། རྟོག་པས་
བཏགས་ཅམ་ཞིག་ལས། དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པས་
འཇོག་པའི་སློ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུང་ཅམ་ཞིག་དང་། མིང་ཅམ་ཞིག་ལས་མེད་པས་ན།
ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་གསུངས་
པ་ཡིན། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་སློ་ནས་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་སྐབས། གནས་ལུགས་སུ་མ་བྱུང་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་
ཐམས་ཅད་སློ་དེའི་ངེས་ངོན་ཞིང་འགག་འགྲོ་བ་ཡིན།

དེ་ནས་མཉམ་བཞག་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལུགས་ཇི་ཆེར་འགྲོ་སྐབས། ཆོས་ཅན་

གྱི་སྤང་བ་དེ་ཡང་བསྐྱོག་ཅིང་། གཉིས་སྤང་མཐའ་དག་གཏན་མོག་པའི་ཡུལ་ཆོས་
ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་སྐྱོ་གཉིས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་
བཞག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཡོང་བ་ཡིན། མདོར་ན། སྤང་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་སྤང་ཉིད་དོན་
སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་སྐབས། དེས་དོར་སྤང་བ་དེ་དག་འགག་འགོ་བ་དང་། རིམ་
བཞིན་གོམས་སྐབས་སྤང་བའང་འགག་འགོ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ།

རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སུ་གོང་གི་བདེན་པར་མ་བྱུང་བའམ། རང་བཞིན་མེད་པ་
དེས་པའི་སྐྱོ་དེའི་ཤྱགས་གྱིས་རྗེས་སུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤང་བ་དེ་དག་དོན་གྱི་དོས་
ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་སྐབས། ང་ལ་དོན་གྱི་དོས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྤང་གི་འདུག་
ཀྱང་། དོན་གྱི་དོས་ནས་བྱུང་མེད་བསམ་པའི་སྤང་དགག་བྱ་ཞིགས་པའི་སྤྱོད་བ་
བན་སྐབས། སྤང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དེ་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན།

ཅ་བར།

ཡིད་དུ་ཡོང་བའི་ཡུལ་དང་འཕྲད་པ་ན། །

དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་འཇའ་ཆོན་ཇི་བཞིན་དུ། །

མཛེས་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མི་ལྟ་ཞིང་། །

ཞེན་ཆགས་སྤོང་བ་ཀླུ་སྐུ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་ཆགས་ཡུལ་དང་འཕྲད་སྐབས། ཨ་འཕམས་གྱི་
འཛིན་པ་དེ་མི་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། དེ་ནི་སྤང་བ་བན་བུན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་མེད་
པ་འཆར་སྐབས། དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྤོང་ཞེན་ཅིང་ཆགས་ཏེ་ཨ་འཕམས་གྱི་འཛིན་པ་
དེ་མི་ཡོང་བ་ཆགས་གྱི་ཡོད། དེ་ནས་ཞེ་སྤང་ནི།

ཙུ་བར།

སྤྱག་བསྐལ་སྤྲོ་ཆོགས་མི་ལས་བྱ་ཤི་ལྟར། །

འཁྱལ་སྤང་བདེན་པར་བརྩེང་བས་ཨ་ཐང་ཆད། །

དེའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་རྒྱུན་དང་འཕྲད་པའི་ཆོ། །

འཁྱལ་པར་ལྟ་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོགས་པའི་རྒྱུན་དན་ནས་མི་སྤྱག་པ་འཕྲད་སྐབས།
ནས་རྒྱུན་དེ་དག་ཡུལ་སྤྲོང་ནས་ཡོད་ཅིང་ཨ་འཐས་ཤིག་ཏུ་འཛིན་ནས། དེར་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་སྤྲོ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོགས་པའི་སྤྲོ་ཡོང་བ་དེ་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་
མཐོང་བའི་སྤྲོ་ནས། དེའི་ཤུགས་ཚུང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
ཆགས་སྤང་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཤུགས་བཅག་
པའི་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟར་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རྗེས་ཐོབ་སྤྲུལ་ལྟ་
བུའི་ཉམས་ལེན་སྤྲོང་ཚུལ་ལོ། །

དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། ཕྱིན་པ་
དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་བཅས་
གསུང་གི་ཡོད།

དེ་ཡང་ཙུ་བར།

བྱང་ཚུབ་འདོད་པས་ལུས་ཀྱང་བཏང་དགོས་ན། །

ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྤྲོས་ཅི་དགོས། །

དེ་ཕྱིར་ལན་དང་ནམ་སྤིན་མི་རེ་བའི། །

སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ཆུལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་མ་མཐའ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཆུལ་བྱིམས་སྤྲང་བ་ཞིག་མེད་ན། རང་གིས་
མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་མི་བྱུང་ལ། མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་མ་ཐོབ་ན། རན་འགྲོ་
ནས་རན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་རེད། དེས་ན།

ཅ་བར།

ཆུལ་བྱིམས་མེད་པར་རང་དོན་མི་འབྲུབ་ན། །

གཞན་དོན་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་གང་མའི་གནས། །

དེ་ཕྱིར་སྤྱིང་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ཡིན། །

ཆུལ་བྱིམས་སྤྲང་བ་ཆུལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་མངོན་མཐོ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་དམིགས་ནས་ཆུལ་བྱིམས་བསྤྲང་ན་སྤྱིང་པའི་
འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་ཆུལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་
རྒྱུར་དམིགས་ནས་ཆུལ་བྱིམས་སྤྲང་བ་དང་། མདོར་ན། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་
འཕང་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཆུལ་བྱིམས་སྤྲང་ན། སྤྱིང་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་
ཡོད།

ཅ་བར།

དགེ་བའི་ལོངས་སྟོན་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ། །

གཞོན་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་གཏེར་དང་མཚུངས། །

དེ་ཕྱིར་ཀུན་ལ་ཞེ་འགྲས་མེད་པ་ཡི། །

བཟོད་པ་སྒོམ་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱབ་འདོད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བཟོད་པ་ལས་
ལྷག་པའི་དགེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། དགེ་བ་སྤང་ཐུབ་པ་ཞིག་མེད་
ཅིང་། དེས་ན་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་དགོས་པས་ན། གཞོད་བྱེད་
ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་ཀྱི་གཉེར་དང་མཚུངས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

རང་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཉན་རང་ཡང་། །

མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བསྒྲིག་ལྟར་བརྩོན་མཐོང་ན། །

འགོ་ཀྱན་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི། །

བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་ཉན་རང་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་། མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་
ཉིན་མཆན་དུ་བརྩོན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ན། བདག་ལྟ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཀྱི་སར་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེས་ནས།
སྒྲོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྟོབས་སྐྱེས་དགོས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཙ་བར།

ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །

ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །

གཞུགས་མེད་བཞི་ལས་ཡང་དག་འདས་པ་ཡི། །

བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་ནི། ཉན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་ལས། བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་མིན། འཇིག་རྟེན་པའི་
ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་མིན་པར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་ན། གཟུགས་མེད་བཞི་ལས་
ཡང་དག་པར་འདས་པའི་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་དེ་ཀླུ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཙ་བར།

ཤེས་རབ་མེད་ན་པ་རོལ་བྱིན་ལྟ་ཡིས། །

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་མི་རུས་པས། །

ཐབས་དང་ལྷན་ཞིང་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི། །

ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་ཀླུ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོང་མི་ཐུབ། ཐབས་དང་ལྷན་ཞིང་ཞེས་པ་ནི། ཐབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་ནི། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
ཀྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་དེ་ཀླུ་སྤྲུལ་ཀྱི་ལག་ལེན་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་འཕམ་སྤྱིར་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིན་ར་
ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་སོ་ཡིན།

དེ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཆོག་ས་ཆང་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་། ཞི་
གནས་སྐབས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། སྐབས་པའི་སྤོངས་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གིས་གཞི་བཟུང་།
དེ་ཡང་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། མ་མཐའ་མི་དགེ་བཅུ་
སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གི་ཉམས་ལེན་དེ་དག་གཞི་ལ་བཞག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཐོག་ཏུ་
དོན་ཅུང་བ་དང་། བྱ་བ་ཅུང་བ་ཞིག་དགོས། སྟོན་ལ་ཞི་གནས་སྒྲོམ་སྐབས་དང་། ཞི་
གནས་གི་ལག་ལ་རྒྱུན་གང་དང་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཞིག་ལེས་པར་བྱ་
དགོས་པས། ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་དངོས་གཞི་
སྒྲོམ་རྒྱལ་སྐབས། དོན་དང་བྱ་བ་ཅུང་བ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ལག་པ་ཆེན་
པོ་ཡིན། གནས་དེ་ཡང་འདུ་འཛི་མེད་པའི་དབེན་པ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་བསམ་
གཏན་གྱི་མཆོན་མ་སྒྲུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། ཚུའི་སྒྲུ་དང་། རྒྱུང་གི་སྒྲུ་མེད་པ། དེར་
སྐབས་གོང་ཁྲེང་ནང་འཁོར་རིགས་གི་སྒྲུ་དང་། གནས་བྱའི་སྒྲུ་སོགས་མང་པོ་གོ་ཡི་
ཡོད། ལྷ་རབ་བྱུང་ན་དེ་དག་གོ་ཐོས་མེད་པའི་གནས་དབེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། སེམས་
རྒྱུ་རྟོག་ལས་དབེན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་སྐབས་དགོས། དེ་སྐབས་
པའི་དམིགས་པར་བྱའི་དམིགས་པ་སྟེ། བྱི་ཡི་མེ་རྟོག་སོགས་ལའང་དམིགས་རྟོག་
བཞག་སྟེ་སྐབས་རྒྱ་ཡོད་ལ་སྐབས་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཆོས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་ན། ཞི་གནས་གི་དམིགས་རྟོག་བྱས་པ་
དང་ཆགས་ཅིག་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་དགེ་མཆོན་ཡོད་པ་ཡིན།

མདོར་ན། དངོས་གཞིའི་དམིགས་རྟོག་སྟེས་སྐབས། ཡིད་ངོར་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་

སྟེ། དམིགས་རྟེན་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཡིད་གནས་པའི་
དམིགས་རྟེན་བྱས་ཏེ། དེ་ཡོང་བར་ཐོག་མར་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲིག་བྱུགས་ལ་བལྟས་ཤིང་། དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་
དམིགས་རྟེན་ངོ་མཐའ་དངོས་གཞི་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིགས་ཕྱི་ཡི་དམིགས་རྟེན་
བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན། ཉན་གྱི་རང་གི་སེམས་དམིགས་རྟེན་དུ་བཞག་ནས་སྒྲོམ་ན།
ཐོག་མར་སེམས་དེ་ངོས་བཟུང་དགོས་ཤིང་། སེམས་དེ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་སྒྲོ་ལྡེ་
ཤེས་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ཉིན་མོ་སྒྲོ་ལྡེ་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ལས་ཀ་
ཏ་ཅང་བསྐྱལ་ཏེ། སེམས་འཕྲོ་ཁྲོད་མང་པོ་ཞིག་སྒྲོ་ལྡེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ནས་ཡོང་གི་
ཡོད་པས་ན། ཇི་ལམ་དུ་མང་ཆེ་བར་ཡུལ་སྤང་སྤྲོ་ཆོགས་ཤར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
སྒྲོ་ལྡེ་ཤེས་པ་དེ་དག་བཀག་སྟབས་ཐབས་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོ་མི་གཏོང་བ་
དང་། སྒྲོ་ལྡེ་ཤེས་པ་སྤང་མེད་དུ་མི་གཏོང་བར་ཡིད་སྒྲོའི་སྤང་དུ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
སྟེ། ཡིད་སྒྲོའི་སྤང་དུ་སྒྲོ་གནས་པ་དེ་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་བྱིན་ན། སྒྲོ་ལྡེ་ཤེས་པ་དེ་དག་
རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱས་མེད་དུ་འགོ་བ་དང་། རིམ་བཞིན་ཡིད་སྒྲོ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་
དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་སྐབས་རིམ་བཞིན་སྒྲོ་ལྡེ་ཤེས་པ་དེ་དག་
ཤུགས་རྗེ་ཆུང་དུ་འགོ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད།

དེས་ན་སྒྲོ་ལྡེ་ཤེས་པས་ཡུལ་བྱ་རོལ་དུ་འགོ་བ་དེ་དག་པར་བཀག་ཅིང་། སྒྲོ་
ལྡེ་ཤེས་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དེ་དག་མེད་པར་བཟོས་ཏེ། དེ་ནས་ཡིད་སྒྲོའི་ནང་དུ་
འདས་པའི་སྤྱོད་བ་བྲན་པ་དེ་དག་ཀྱང་པར་བཀག་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཡང་འདི་
དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པའི་འཆར་སྒྲོ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག

ཤེས་པ་འདས་མ་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱི་བ་པ་དེ་དག་པར་བཀག་ནས་སྡོད་སྐབས།
དེའི་ཤུལ་དེར་རྟོབ་སྟེ་སྡོད་སང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། གང་ལགས་
ཤེས། སྤྱིར་ཤེས་པ་ནི་ཤུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤུལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་ཅན་
དུ་ཤར་ཡོང་བས་ན། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་སྤྲུལ་སོགས་པ་དང་། ཉན་གྱི་བདེ་སྤྱད་
གི་ཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་སྤྱེས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་པར་བཀག་
སྐབས། སེམས་སམ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་རིག་དེ། ཉན་རྒྱན་ང་རང་ཆོས་དེ་
ཅམ་ཐོང་གི་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཤུལ་དང་གཅིག་ཉན་གྱི་ཐོང་བ་དང་། དེ་
བཞིན་འདས་པའི་བླན་པ། མ་ཡོངས་པའི་བྱེད་འཆར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་པར་
བཀག་པའི་སྐབས། སེམས་གང་གི་རྣམ་ཅན་དུ་སྤྱེ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་དེ་དག་པར་བཀག་
ཡོང་བས་ན་སྡོད་སང་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཤར་གྱི་ཡོད།

དེ་ནས་ཐུ་མ་ཐུད་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གང་འཆོས་པ་གནས་པ་ཞིག་གོམས་ན།
རིམ་བཞིན་སེམས་གསལ་ཅམ་རིག་ཅམ་གྱི་གསལ་རིག་གི་རྣམ་པ་དེ་སྒྲོར་འཆར་
ཡོང་བ་དེ་ནི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་གཞི་ནས་རྟེན་པ་
ཡིན། དེ་ཉིད་དམིགས་བརྟེན་དུ་བཞག་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི།
སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་
རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དམིགས་རྟེན་དུ་བཞག་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ལྷ་རབ་བྱུང་ན། དེ་འབྲེལ་སེམས་དེ་འབྲུག་གནས་འཕྲོ་གསུམ་གྱི་ཆང་
འཆོལ་བ་ལྟ་བུ་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་ཅམ་རིག་ཅམ་གྱི་སྤྲང་ཅམ་དེས་མ་
ཆོམ་པར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་ད་དུང་དཔྱད་ཅིང་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། སེམས་ཞེས་པ་

དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ལས་མེད་པ་སྒྲོར་ཤར་བ་དང་། སེམས་གདོད་མ་
ཉིད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་རེད་ཅེས་པ་དེ་སྒྲོར་ཤར་བ་ཞིག་རྩུང་ན། དེའི་སྤྲེང་
དུ་སྒྲོ་བཞག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན། དེ་
ནི་ཁག་པོ་ཡིན།

དེས་ན་ལྷ་ཐོག་ནས་སྒྲོམ་པ་འཆོལ་བ་ཞེས་པ་འདི་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཁྱད་
གཞི་སེམས་དེ་བཞག་ནས། སེམས་བདེན་སྒྲོང་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ། དེའི་བདེན་
སྒྲོང་གི་རྣམ་པ་སྒྲོར་ཤར་སྐབས་དེ་གའི་སྤྲེང་དུ་སྒྲོ་ལྷན་ནེར་འཛོག་པ་ནི། ལྷ་ཐོག་
ནས་སྒྲོམ་པ་འཆོལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཡང་སྒྲོན་ལ་སྒྲོམ་བརྒྱུ་བ་ནས་ཅེ་གཅིག་པའི་
སྒྲོམ་སྒྱུ་བ་ཅིང་། དེ་ནས་གཞི་ནས་དབྱུང་བ་བྱེད་པ་དེ་ནི། སྒྲོམ་ཐོག་ནས་ལྷ་བ་
འཆོལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལོ།

དེ་ལ་བྱི་དང་ནང་གི་དམིགས་རྟེན་གང་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། དམིགས་རྟེན་དེ་
ངོས་བཟུང་སྟེ་དམིགས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་གོ་བ་ཆགས་ནས། དེ་ཡང་དམིགས་རྟེན་འདི་
འབྲེལ་གྱི་ཡིན་བསམ་པ་མ་ཡིན་པར། ཡིད་ཐོར་དམིགས་རྟེན་དེའི་རྣམ་པ་ཐོར་རེར་
ཤར་བ་ཞིག་དང་། དེ་ཉིད་བྲན་པས་བཟུང་ནས་དམིགས་རྟེན་དེ་མ་ཡལ་བར་སེམས་
ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལས། སེམས་ཀྱི་དམིགས་ས་ནས་མ་ཞོར་བར་བྱིག་གེར་
ཤར་བ་ཞིག་བྲན་པས་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན། བྲན་པས་བཟུང་སྟེ་དམིགས་རྟེན་ཞོར་
མ་ཞོར་དེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་། བྲན་པས་ཐོར་རེར་བཟུང་ནས་
དམིགས་རྟེན་གནས་ཤིང་། དམིགས་རྟེན་ཤར་ནས་ཡོད་ཀྱང་། དམིགས་རྟེན་ཤར་
བ་གང་ཞིག་ལ། དེའི་སྤྲེང་དུ་སེམས་བྱུང་རིལ་ལེར་མི་སྡོད་པར་སེམས་བྱུང་བྱིང་བ་

དང་། ཉོབ་པ་ལྷ་བྱ་དེར་བྱིང་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། བྱིང་བ་ལའང་ཐ་རགས་མང་པོ་
ཡོད། དེ་ནི་འགལ་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན།

འགལ་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ནི། སེམས་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་གནས་པར་
སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཕྲོ་བ་དང་། གལ་ཏེ་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྟེང་དུ་གནས་ན་ཡང་།
སེམས་ཀྱི་བྱུར་གཅིག་ནས་འཕྲོ་བྱུངས་བྱེད་ཅིང་། བཞོད་པ་ཐ་མོ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། དེ་
དག་ལ་རྟོན་པ་འཕམ་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
སེམས་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྟེང་དུ་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་དང་། གནས་ནས་ཀྱང་
སེམས་བྱུང་རྟོག་གེར་སྟོད་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་ཀྱི་ཡོད་པས་ན། བྱིང་རྟོན་གཉིས་
སེལ་དགོས་པ་ཡིན།

བྱིང་བ་དང་རྟོན་པ་སེལ་བ་ལ། བྱིང་རྟོན་གཉིས་ཡོང་བའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན།
སེམས་འཕང་དམའ་བྲགས་ན་བྱིང་བ་ཡོང་བ་དང་། སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་བྲགས་པ་
དང་། འཕང་དམའ་བྲགས་ན་བྱིང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ན་རྟོན་
པ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ན། སེམས་འཕང་མཐོས་བྲགས་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཀྱང་རིག་པར་
བྱས་ཏེ་སེམས་འཕང་དམའ་རུ་གཏོང་བ་དང་། དེས་རྟོན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་།
ཡང་སེམས་འཕང་དམའ་བྲགས་ཏེ་སེམས་བྱིང་བའི་སྐྱོན་ལྷག་གི་ཡོད་སྐབས་
སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་དང་།
དམའ་རུ་གཏོང་བ་དེ་གང་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། དགའ་བའི་ཡུལ་ཞིག་བསམ་སྟོ་
གཏང་ན་སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་འཕྲོ་བ་དང་། སེམས་ལ་སྟོབས་པ་སྟོབས་པ་ཡིན།
བྱང་རྒྱུ་གྱིས་སེམས་ལ་སྟོབས་པ་སྟོབས་པ་ནི་ཉ་ལས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་

སེམས་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལའང་དེས་པན་ཐོགས་ཡོད་པས་ན། མདོར་ན་སེམས་ལ་
སྒོ་བས་པ་སྒྲེབས་པ་དང་། སྒོ་བ་སྒྲེས་པ་བྱུང་ན་སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

ཡང་ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ། གཞན་ཡང་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རིགས་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་
བའི་གནས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། སེམས་ཅུང་ཟད་ཞུམ་པ་ཡོང་བ་
ཡིན། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སྤྱོད་ལ་བསྐྱོར་གྱིན་དུ། སེམས་
འཕང་འདི་ཙམ་ཞིག་བྱས་ན་ཁོད་པ་སྒྲེ་བ་འདུག་བསམ་པའི་སེམས་འཕང་མཐོ་པོ་
ཆགས་ན། དེ་ཅུང་ཟད་དམའ་རུ་གཏོང་བ་དང་། འདི་ཙམ་སེམས་དམའ་བྲགས་ན་
བྱིང་བ་སྒྲེ་བ་འདུག་བསམ་པ་དེ་ནས་སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་བཏང་སྟེ། མདོར་ན་
ཉམས་སྤྱོད་ལ་བསྐྱོར་གྱིན་དུ་བྱིང་ཁོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་
ཡིན།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སེམས་གནས་རིམ་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ།
བཞི་པ། ལྔ་པ། རྟག་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ་ཙམ་དུ་སྒྲེབས་སྐབས། བྱིང་ཁོད་ཀྱི་
སྒྲོན་མི་ཡོང་བའི་གོམས་འདྲིས་གང་འཆམས་སྒྲེབས་སྐབས། འདུ་བྱེད་བཏང་
སྟོམས་ཞེས་སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་དང་། སེམས་འཕང་དམའ་རུ་གཏོང་བའི་རྩལ་བ་
མི་བྱེད་པར་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་སུ་སྒྲོད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་
རིམ་བཞིན་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས། སེམས་དམིགས་རྟེན་ལ་བཞག་པ་
ཙམ་གྱིས། དུས་ཡུན་རི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་ཉིན་ཞག་གི་རྟག་ཆ་འཁྱོངས་པ་དང་།
དཔེར་ན། ཚུ་ཁོད་བཞི་ཙམ་རིང་དམིགས་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱིང་ཁོད་ཀྱི་སྒྲོན་

མེད་པར་སེམས་ལྷན་ནེར་དང་། སེམས་བྱང་རྟོག་གེར་སྟོང་པ་ཞིག་དང་། ཐུན་
མཚམས་གྲོལ་སྐབས་སུའང་དཀའ་ལས་ཁག་སྤང་གཏན་ནས་མེད་པར་སེམས་དེ་
ཉིད་གསོས་རིལ་ལེར་ཡོད་པ་ཞིག་པལ་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད། བསམ་གཏན་བསམ་
སྐབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་ག་ལེར་ལུས་སེམས་གཤིན་སྐྱང་གི་བདེ་བ་སྦྱེས་ཏེ་
ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་སྐབ་པ་བཅས་དེ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་སྐབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། སྦྱིར་ཞི་གནས་ཅ་མ་ནི་ཕྱི་ནང་
ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ན། ཐོག་མར་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོང་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དོན་
གཉེར་གྱི་སྟོང་དག་ཡག་པོ་ཞིག་གསལ་བཏབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་རང་བཞིན་མེད་པ་
དེར་བསམ་སྟོབ་ཏར་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཅིས་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་སྐབས་སུ་བབས་པའི་
དམིགས་ཉེན་གང་ཡང་བྱུང་བ་དེ་གསལ་བཏབ་ཅིང་། དེ་གའི་སྟེང་དུ་སྟོ་ལྷན་ནེར་
འཛོག་པ་དེ་ཡིན་ལ། མཐུག་ཏུ་བསྟོར་བ་དང་། དམིགས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་
བཅས་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གིས། ལྷ་ཡི་རྣལ་
འབྱོར་དང་འབྲེལ་ནས་ཞི་གནས་སྐབ་པ་དེ་ཡང་ཡག་པོ་ཡོད།

ཅ་བར།

རང་གི་འཁྲུལ་པ་རང་གིས་མ་བརྟགས་ན། །

ཆོས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་མིན་བྱེད་སྲིད་པས། །

དེ་ཕྱིར་རྒྱན་དུ་རང་གི་འཁྲུལ་པ་ལ། །

བརྟགས་ནས་སྟོང་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་པ་ནི། སྟོང་འཇུག་གི་བག་ཡོད་ལེའུ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུའི་ནང་

གསུངས་པ་ལྟར། དུས་རྒྱུན་ནས་རང་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མེས་འབྲང་གི་ཚོས་
བ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
བློ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་
ན། རྗེ་བཙུན་མི་ལས། བྱི་ཚོས་པའི་གཟུགས་སུ་སྤང་ལ། རང་ཚོས་བར་མ་ངེས་པ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་གས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ཚོས་མེད་ན་མེད་
ཅེས་བྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཀྱི་ཚོས་མེད་པ་རང་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་། ཚོས་ཁས་
ལྷང་ན་བྱི་ཉགས་སུ་ཚོས་པའི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་ལྟར་ནང་གི་བསམ་སྒོ་དེ་དང་།
སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་དང་མ་ཐུན་པ་ཞིག་དང་། ཚོས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་
ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ན་རྒྱུན་དུ་དག་ལ་བརྟག་
དགོས་པ་དེ་གལ་འགངས་ཆེ་ཞིང་། རྗེ་བོ་མེས་བཀའ་གདམས་ནོར་བུའི་སྤང་བ་
ལས།

མང་པོའི་ནང་དུ་དག་ལ་བརྟག་།

གཅིག་ཕྱར་འདུག་ཆེ་སེམས་ལ་བརྟག་།

ཅེས་མི་རོགས་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་དག་ལ་ཡག་པོར་བརྟག་དགོས་ཤིང་།
གང་སྤང་བ་འདྲ་ན་དག་གི་ཉེས་པ་གསོག་པའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། རང་ཉིད་གཅིག་
ཕྱར་སྤོང་སྐབས་སྐད་ཆ་ཤོད་ས་གང་ཡང་མེད་སྟབས། དག་གི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཐག་
པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཅིག་ཕྱར་སྤོང་སྐབས་མི་བློ་དགུ་བློ་འབྲུ་མིན་བློ་ཀྱི་ཡོད་
པས་ན། སྐབས་དེར་སེམས་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དགོས་ལ། ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་རྒྱ་
དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཙུ་བར།

ཉིན་མོངས་དབང་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་གཞན་དག་གི།

ཉིས་པ་སྐྱོང་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་བས།

ཐེག་པ་ཆེ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས།

ཉིས་པ་མི་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་དག་ལ་གང་བྱུང་དུ་མཐོ་འཆམ་པའམ་ཁ་ན་མ་མཐོ་
བའི་དག་མི་ཡོང་བར་ཤེས་བཞིན་དང་དེ་ཤེས་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། སྤོན་སེམས་
དམ་བཅའ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ནང་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་གང་དུ་ཡོད་མི་
ཤེས་པས་ན། དན་སྤྱི་མི་བརྗོད་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོར་གསུངས་སོ།

ཙུ་བར།

ཉིད་བཀྱར་དབང་གིས་པན་ཚུན་ཙུང་འགྱུར་ཞིང་།

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་ལ།

མཇུག་བཤེས་བྱིས་དང་སྤྱིན་བདག་བྱིས་རྣམས་ལ།

ཆགས་པ་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་ང་རང་ཆོར་མི་འགྲིགས་པར་རྟོག་བྱ་ཡོང་བ་མང་པོ་ཞིག་ཉིད་པ་དང་།
བཀྱར་བསྟེ། སྟན་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་
སོ།

ཙུ་བར།

ཙུ་བ་མའི་ཆོག་གིས་གཞན་སེམས་འབྱུག་འགྱུར་ཞིང་།

རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ལཱ་སྤྱོད་ཚུལ་ཉམས་འགྱུར་བས། །
དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི། །
ཆོག་རྩལ་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལཱ་ལེན་ཡིན། །
ཉོན་མོངས་གོམས་ན་གཉེན་པོས་བརྒྱུག་དཀའ་བས། །
བྲན་ཤེས་སྤྱི་ལཱ་གཉེན་པོའི་མཆོན་བཟུང་ནས། །
ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་པོ་སྤྱི་ལཱ་མ་ཐག།
འགྱུར་འཛོམས་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ལཱ་ལེན་ཡིན། །

ཞེས་ཉོན་མོངས་སྤྱི་སྐབས་སྤྲང་ཚུང་གིས་སྤྱོད་གཡེང་དུ་འོར་ན། ཉོན་མོངས་
ཤྱགས་རེ་ཆེར་འགྲོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཏ་ཅང་ཤྱགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྱི་ལཱ་ཟེན་ན།
དེར་གཉེན་པོ་བྲན་ན་ཡང་གཉེན་པོས་བརྒྱུག་དཀའ་བས་ཐོག་མ་ནས་མེ་ཚུང་ཐོག་
ནས་གསོད་ཅེས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁ་དཔེར་ཡོད་པ་བཞིན། དང་པོ་ནས་བག་གཟོན་
བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཅ་བར།

མདོར་ན་གང་དུ་སྤྱོད་ལམ་གང་བྱེད་ཀྱང་། །
རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞེས། །
རྒྱན་དུ་བྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྟན་པ་ཡིས། །
གཞན་དོན་སྤྱི་ལཱ་སྤྱོད་ལཱ་ལེན་ཡིན། །
དེ་ལྟར་བཅོན་པས་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བ་རྣམས། །
མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ལཱ་སྤྱོད་ལཱ་ལེན་ཡིན། །

འཁོར་གསུམ་ནམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །
བྱང་ཆུབ་བསྟོ་བ་རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །
མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་ནམས་ལས་གསུངས་པའི་དོན། །
དམ་པ་ནམས་ཀྱི་གསུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །
རྒྱལ་སྤྲས་ནམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སྤྲུམ་ཅུ་བདུན། །
རྒྱལ་སྤྲས་ལས་ལ་སྟོབ་འདོད་དོན་དུ་བཀོད། །
སྟོ་གྲོས་དམན་ཞིང་སྤྲངས་པ་རྒྱུང་བའི་བྱིར། །
མཁས་པ་དགུས་པའི་སྟེབ་སྟོར་མ་མཆིས་ཏེ། །
མདོ་དང་དམ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར། །
རྒྱལ་སྤྲས་ལག་ལེན་འབྲུལ་མེད་ལགས་པར་སེམས། །
འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲས་སྟོད་པ་རྒྱབས་ཆེན་ནམས། །
སྟོ་དམན་བདག་འདས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་བྱིར། །
འགལ་དང་མ་འབྲེལ་ལ་སོགས་ཉེས་པའི་ཆོགས། །
དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །
མཐུག་གི་བསྟོ་བ་ནི།
ཅ་བར།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བས་འབྱོར་བ་ཀྱང། །
དོན་དམ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་གིས། །
སྟོད་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི། །

སྤྱུ་ས་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག།

ཅེས་བསྟོ་བ་མཛད་པ་བཅས་དེ་ལྟར་ཡིན། ཅེས་པའང་གཞན་ལ་པན་པའི་དོན་
དུ་ལུང་དང་རིགས་པ་སྤྱོ་བའི་བཙུན་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དདུལ་ཚུའི་རིན་ཆེན་ལུག་
ཏུ་སྤྱར་བའོ།། ||

༡༡། དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་མའི་བཀའ་བྱིད།

གསང་སྤགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས་
རྒྱུན་ལྷན་འདིགས་བྱེད་ལྷ་བརྒྱུ་གསུམ་མའི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས། ཟུན་བྱུག་སླ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐོག་རྗེ་ལ་བརྟེན་པའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་མ་
འདོན་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན་དམིགས་བརྟེན་མ་སྤོང་སྟོར་རེ་བཟང་དགོས་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འདིར་ཡང་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་མ་དང་། ཟུན་བྱུག་
སྟོར་མདོར་བསྟུས་ཤིག་བརྗོད་ན།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཐམས་ཅད་མདོ་སྤགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་
ཆོས་ཡིན་པས། སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོར་བརྟེན་པ་ཡིན། རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། སྤགས་སླ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ཅིང་
དེའི་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཅུང་བ་ཞིག་གིས་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་མཐམ་སླ་མ་མཆོད་པ་དང་། དབང་གང་ཞིག་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་བརྟེན་པ་
མེད་པར་སྤྱི་ཡོད་ཀྱིས་འདོན་ཆོག་པའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་མ་
འདི་ཡིན། དེ་གཉིས་ལས་སླ་མ་མཆོད་པ་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་དམ་དབེན་ས་
ལྷགས་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱུ་
མ་སྤྱད་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྤྱས་ཀྱི་བྱ་བོ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། རྗེ་བརྟན་ཤེས་རབ་སངས་གོ་ནས་

བརྒྱད་པ་ལ་སྔད་རྒྱད་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་དབེན་ས་སྟན་
བརྒྱད་ཅེས་གསུངས།

ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ཟབ་མོ་
སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མཁས་གྲུབ་ཆེག་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་མདོར་བསྟུན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དེ་དག་ལས་སྔད་རྒྱད་
ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྷན་ལྟ་བུ་མ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སང་གི་
ནས་བརྒྱད་ཅིང་། ཆེག་བཅད་འདི་ཁོང་གི་སྒོ་བ་མའི་གསལ་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྷན་
བཟང་པོས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན།

ཁ་འདོན་དགོ་སྒྲོར་གང་ཞིག་བྱེད་ནའང་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་དགོས་
པས། སྒོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཀུན་སྒྲོང་ལེགས་པར་
བཅོས། དེ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་པ་གཙོ་
བོའམ་རྩ་བ་དེ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་སམ་བྱང་པར་ཤེས་པའི་
ཐོག་ནས། སངས་རྒྱས། ཆོས། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་སྟུང་པའི་སྐྱབས་
འགོ་དང་། དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་སྐྱབ་
པའི་ཆེད་སྐྱབས་ཞུ་བའམ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་སྟུང་པའི་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པ་དང་། དེ་
ནས་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག་
ཅིག འཛོལ་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ལེགས་པར་གསལ་
བཏབ་རྗེས་དགའ་ལྷན་ལྟ་བུ་མ་འདོན་དགོས།

དེ་ལ་མདོན་པ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་ཐུན་རི་རབ་དང་

བཅས་པ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོམ་རྒྱུ་གི་གསུང་རྒྱན་གཅིག་དང་། དེས་
པར་དུ་རི་རབ་མེད་ན་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱུ་མ་སྒྲོམ་མ་ཤེས་པ་མིན་པས་རི་རབ་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མི་དགོས་པར་བྱམས་པ་མགོན་པོ་བཞུགས་སའི་གནས་ཡིད་
དགའ་ཆོས་འཛིན་ནམ། ལྷ་ཡུལ་དགའ་ལྡན་ལ་འཐབ་བྲལ་དགའ་ལྡན་ཟེར། དེ་རི་
རབ་དང་འབྲེལ་ནས་མེད་ཅིང་། སུམ་ཚུ་རྩ་གསུམ་རི་རབ་དང་འབྲེལ་འདུག རི་རབ་
མེད་ན་སུམ་ཚུ་རྩ་གསུམ་དང་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་གང་དུ་འཛོག་ཡུལ་མི་རྟེན་པ་
ལས་གཞན་ཐལ་ཆ་གང་ཡང་མེད། འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་ཆ་ཆང་ཞིག་འབྲུ་མི་འབྲུ་
འཛོག་རྒྱ་ཡོང་བས་བྲད་པར་མེད།

དགའ་ལྡན་གི་ཞིང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། བྲམས་པ་མགོན་པོ་ཡོད་པ་ནི།
ལོ་རྒྱུ་ཆད་ལྡན་ནམ་ཆད་མ་དེ་འབྲེལ་ནང་བྲམས་པ་མགོན་པོས་ཞལ་གཟིགས་
དབུགས་དབྱུང་ཐོབ་པའི་སྒྲོར་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལའང་བྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་
འདུག སངས་རྒྱུ་སྒྲོང་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ང་རང་ཆོར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་
ནའང་། མདོ་ནས་གསུངས་པ་དང་ཆད་བྱུང་གི་སྒྲིམ་བྱ་མང་པོས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་
པས་བྲམས་པ་མགོན་པོ་ཡོད།

དེ་བས་ན་འདིར་བྲམས་པ་མགོན་པོའི་བཞུགས་གནས་དེ་ལ་བྲམས་མགོན་
རང་ཉིད་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཡིན་སྟབས། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་སྟོན་པ་
ཤུ་ཀྱ་སེང་གའི་བསྟན་པ་རྒྱབ་པའི་རྗེ་སྗེ་བཙུན་བྲམས་པ་མགོན་པོ་བྱོན་པར་
རིངས་སྟབས་སུ་བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས་ཞབས་སྟེགས་ཤིག་ལ་བཞུགས་པ།
དེའི་ཐུགས་ཀའི་དཔལ་གི་བེའུའི་ནང་དེར་དབུས་གི་དེ་རྩུང་ཆེ་ཞིང་གཡམས་གཡོན་

གཉིས་ཅུང་ཅུང་བའི་སྤྲིན་དཀར་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ། དེའི་སྤྲེང་མེང་ཁྲི་ལ་དབུས་སུ་
རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། གཡས་སུ་རྒྱལ་ཆ་བཞག་གཡོན་དུ་མཁས་བྱུང་རྗེ་སོགས་ཁ་ལྷམ་མེར་
ཡོད་པ་ཞིག་བསམ་པའི་སྒོ་ནས། རྗེ་མ་ཡུལ་སྤྲས་གསུམ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་གིས་
ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་ལ་ཐེབས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྟམ་པའི་འདུན་པ་དང་། གྲུས་པ།
དད་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་སྦྲེས་པའི་ཐོག་ནས་ངག་དྲུ།

དགའ་ལྷན་ལྟ་བུའི་མགོན་གྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས། །

རབ་དཀར་ཞོ་གསར་སྤངས་འབྲེའི་ཚུ་འཛིན་ཅེར། །

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ལྷོ་བཟང་གྲགས། །

སྤྲས་དང་བཅས་པ་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ།

ཞེས་སྤྲོན་འབྲེན་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་བཏོན། དེའི་དུས་དེ་མ་ཐག་དུ་འཇམ་མགོན་ལྷ་
མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཡུལ་སྤྲས་གསུམ་སྤྱགས་དབྱེས་བཞིན་དུ། བྲམས་པ་མགོན་
པོའི་སྤྱགས་ཀར་ཡོད་པའི་སྤྲིན་དཀར་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཁྱུང་རེ་མར་བྱུང་ནས། མཐོ་
དམན་རང་གི་སྤྲིན་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་དང་། རིང་ཆད་རྒྱང་ཕྱག་བཅའ་ན་ལག་པའི་ཅེ་
མོ་སྤྱགས་དེར་སྤྲིན་དཀར་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པོ་དེའི་ཐོག་ལ་ཡུལ་སྤྲས་གསུམ་པོ་
རང་གི་མདུན་ཐད་དུ་ཐེབས་སོང་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒོ་
ནས་ཆོགས་གསོག་སྤྲིབ་སྤྲོད་བྱེད་པ་ལ།

ཀ། ལྷ་ལྷན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡན་ལག

སྐབས་འདིར་ལྷ་ལྷན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཐོག་མར་བྱུང་།

དེ་ཡང་རྗེ་སྒྲ་མ་ཆོག་ས་གྱི་ཞིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་པས། ལྷ་ངན་
ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟོན་ལ་བཏོན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད། དེས་ན།

མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེང་ཁྲི་པད་སྒྲིའི་སྟེང་། །

རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དགེས་པའི་འཇུག་དཀར་ཅན། །

བདག་སྟོ་དད་པའི་བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་ཏུ། །

བསྟན་པ་རྒྱས་ཕྱིར་བསྐྱལ་བརྒྱུར་བཞུགས་སུ་གསོལ།

ཞེས་པ་དེས་ལྷ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན། རྗེ་བཙུན་
སྒྲ་མ་དགེས་པའི་འཇུག་དཀར་ཅན། ཞེས་པ་ནི་འདིར་དངོས་གནས་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་
དགེས་པ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ང་རང་ཆོ་དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་སྟེ་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་དོན་མོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་
བསྐྱོད་པ་དང་། དུས་ད་རེས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་ང་ཆོས་ལུ་ཚུགས་ཤིག་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པས། འཇམ་མགོན་སྒྲ་
མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྐུགས་དགེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་སྟོན་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་
མཆན་དང་གཅིག་གཉིས་ནས་སྒྲ་མས་དགེས་པ་ཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་དང་། རང་ཉིད་ཡིན་ནའང་སེམས་ལ་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས།
རང་ལ་དགེས་པ་ཞིན་དུ་བཅེ་བའི་སྐུགས་རྗེས་གཟིགས་བཞིན་པར་བསམ་ན་དགེ་
མཆན་ཡོད། མདོར་ན། ཆོག་ས་གྱི་ཞིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན།

ཁ། རྒྱག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག

ཤེས་བྱའི་ཁྱོན་ཀུན་འཇམ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཐུགས། །

སྐལ་བཟང་ན་བའི་རྒྱན་གྱུར་ལེགས་བཤད་གསུང་། །

གྲགས་པའི་དབལ་གྱི་ལྷ་མ་མེར་མཛེས་བའི་སྒྲ། །

མཐོང་ཐོས་བྲན་བ་དོན་ལྡན་ལ་རྒྱག་འཆའ།

ཞེས་ཟེ་རིན་པོ་ཆའི་མཁུན་བཅེ་རུས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གསུང་གི་
ཡོན་ཏན། སྒྲ་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བ་ཡིན། ཤེས་བྱའི་ཁྱོན་ཀུན། ཞེས་པས་རི་ལྷ་རི་
སྟེང་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་མཁུན་བ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ནས་བ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་གསུང་གི་ཡོད། ཟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲ་དོར་
གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ཆེ་དེ་ལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་
མཆམས་སུ་བཞུགས་ཡོད། ཟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་ཁར་ཞེས་མ་ཞུས་ན།
ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མ་ཡི་འོད་གསལ་དེ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེས་ནས་
སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་ལ་བསྐྱར་ཏེ། ཐུན་མོང་བའི་སྒྲ་དོར་
ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་སྐྱེས་ཤིང་།
འོད་གསལ་དེ་འགག་བ་དང་ཐ་མལ་བར་བར་དོ་བྱུབ་པའི་ཆོད་དེར་ཟེ་རིན་པོ་ཆེ་
རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྒྲ་མའི་ལུས་སུ་བཞེངས་པའི་ཐོག་ནས་ལམ་ལྷག་མ་ནམས་
ཉམས་བཞེས་གནང་སྟེ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་བ་གནང་བ་ཡིན།

བར་དོ་འོངས་སྟོད་རྫོགས་བ་སྒྲ་མའི་སྒྲ། །

མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱན་མོང་བའི་སྤང་
འོང་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་མཛད་ཡོད།

སྐལ་བཟང་ན་བའི་རྒྱན་གྱུར་ལེགས་བཤད་གསུང་། །ཞེས་པ་ནི་ཐེ་རིན་པོ་ཆེའི་
གསུང་པོ་ཉི་ལའི་བཙུན་དེ་དག་ང་རང་ཆོས་ལེགས་པར་མཛུམ་ན། དངོས་གནས་
མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་འགག་གང་ཡོད་དེར་ཉ་ཅང་རྩལ་འདོན་གནང་
ནས་གསུངས་འདུག སྐྱེ་ཆེའི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་དཀའ་གནད་ཡོད་སའམ་དཀའ་
སའི་རིགས་ལ་བཏང་སྟོམས་མིན་པར་ཕྱ་ཚུགས་བསྐྱེད་གནང་སྟེ་ཞིབ་འཇུག་
མཛད་མཁན་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་ཐེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་རྟོགས་བརྗོད་མཐུན་ལེགས་མ་
ལས།

འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། །

གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་བ་རེས། །

ཆོམས་པར་མ་བྱས་ཀྱན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། །

གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་དོན་ལ་གནས་འདུག ཐེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོར་ཆ་བཞག་ན་མགོ་ནས་མདོར་བསྐྱུས་ཡིན། ལམ་རིམ་ཐོག་གིས་
གཞན་དག་ཆོར་རེ་བསྐྱུས་སུ་འགྲོ་ས་དེར། ཐེ་རིན་པོ་ཆེས་རེ་རྒྱས་རེ་རྒྱས་སུ་
འགྲེལ་བ་གིས་གནང་འདུག་པས། སྐལ་བཟང་ན་བའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད།

ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བཤད་ན། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོག་མར་ཐེ་རིན་པོ་ཆེར་ཅོད་པ་
རྒྱག་ཏུ་ཕེབས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ཐེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་ཆོས་གནང་ནས་བཞུགས་
བཞིན་པའི་སྐབས་འཁེལ་བས། རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐད་ཀར་ཡང་ཕེབས་ཏེ་ཐེ་རིན་

པོ་ཆེའི་བཀའ་ལྟར་གདན་ཐོག་ལ་འདྲེགས་ནས་བཀའ་ལྟར་ཤིང་། སྐབས་དེར་ཁོང་ས་
སྐྱའི་དགེ་བཤེས་སྐད་གསུངས་ཅན་ཞིག་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་སྟོན་གསན་སྟོང་
ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་། སྐད་མེད་ཀྱིས་བཀའ་ལྟར་ནས་གསུང་ཆོས་སྤུ་མཐུད་ནས་
གནང་། རྒྱལ་ཁྲོམ་རྗེ་ལ་སྐབས་དེར་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་ཟེར་ཞིང་།
དེ་དུས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་རྒྱལ་ས་པར་ཚུར་ལེབས་སྐབས་དབུ་ཞུ་ཞིག་བཞེས་ནས་ལེབས་
བཞིན་ཡོད་འདུག་པས། དབུ་ཞུ་བཞེས་ནས་བཀའ་ལྟར་ཤིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་
ཆོས་མཆོམས་མ་བཅད་པར་གནང་བར་མ་གསན་པའི་ཟོལ་གྱིས་གསན་པ་ན།
ལེགས་བཤད་མེད་དུ་བྱུང་བའི་གསུང་དེ་ཡ་མཆོན་ཞིག་འདུག་དགོངས་ནས་དལ་
བྱས་དབུ་ཞུ་མར་བྱུང། ད་དུང་སྤུ་མཐུད་གསན་པ་ན་དད་པ་འཁྲུངས་ཤིང་། རྗེ་སྤྱི་
མའི་བཀའ་ལྟར་གདན་ལས་མར་བབ་ནས་བྱུག་གསུམ་བཅའ་ཉེ་གསུང་ཆོས་ལྟུ་སར་
བཀའ་ལྟར་པ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོབ་མར་གྱུར། རྒྱལ་ཁྲོམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
རིགས་པ་སྤྱི་བ་ཏུ་ལས་པ་ཁོང་ཉིད་རྗེའི་གསུང་བཤད་ལ་རང་དབང་མེད་པར་དད་པ་
དང་བྱུགས་མགྱུ་ནས་སྟོབ་མར་གྱུར་པ་ཡིན།

གཤམ་པའི་དཔལ་གྱི་ལྷ་མ་མེར་མཛེས་པའི་སྒྲ།

ཞེས་སྐད་མིགས་བསལ་རྗེ་ག་པོ་ཞིག་ཨེ་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ཤངས་ཆེན་པོ་
ཡོད་པས་མཆོན་ངན་ནམ་མེད་འདྲིགས་ལ་ཨ་མཛོད་སྤྱི་བོ་ཆེ་ལྟ་ཞིང་། འཁྲུངས་ལུལ་
ཨ་མཛོད་དང་ཤངས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ལྟས། གཞན་རྒྱལ་སྤྱན་དག་གི་རྒྱན་
ལྟ་བུ་རེད།

མཐོང་ཐོས་དྲན་པའི་དོན་ལྟན་ལ་བྱུག་འཆོལ།

ཞེས་པ་ནི་དངོས་གནས་མེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཉི་བཙོ་བརྒྱད་ལ་
རྒྱས་ཡོད་ན་སྤྱི་མངལ་བ་དང་། གསུང་བྲན་པ་དང་ཐོས་པ་གང་ཡིན་ནའང་། འཇམ་
མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་བྲན་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ལ་དད་
པ་དང་ངོ་མཆར་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ཅིང་། དེ་མིན་དགེ་ལུགས་པ་ཡིན་ཞེས་
བརྗོད་ནས། མེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞེན་ཁོག་བྱེད་མཁན་ཡོད་ལས་ཆེ། དེ་ཡང་ཁ་ཤས་ལ་
ཞེན་ཁོག་བྱེད་མཆར་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་པན་རྒྱའི་ཆབ་ལ་གཞོད་པར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་
ཡོང་གི་འདུག།

བྱ་སྤྱོད་པས་པ་ཡིས་སྦྱང་བ་བཙོམ། ཞེས་པ་དེ་གོ་སྤྱོད་ངམ། དེ་ནི་སྤར་བ་
ལགས་ཤིག་དང་བྱ་གཅིག་ཡོད། བྱ་དེར་སྤྱང་པོའི་ལྷོག་ལྷོགས་དེ་ཆང་ཡོད། ཉིན་
ཞིག་པ་ལགས་ལ་སྦྱུང་ཤེས་དམ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཚུར་སྤངས་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱུང་
ཆར་མེས་པར་བསྐྱལ་བ་ན་འཛོག་ཡུལ་དེར་ལྷགས་གཟེར་ཞིག་ཡོད་པའི་འཁྲིས་སྤྱ་
མང་བྱ་ཞིག་བབ་པར། པ་ལགས་མིག་ལེགས་པོ་མེད་པས་མང་བྱ་དེ་ལྷགས་གཟེར་
རེད་བསམ་ནས་དེར་བཀལ་བ་ན། མང་བྱ་འཕུར་ཞིང་སྦྱུང་ཤེས་དམ་སར་ལྷུང་ནས་
འཕྲོ་བརྒྱག་ཏུ་ཕྱིན། དེར་པ་ལགས་ཁོང་ཁོ་ལངས་ནས་མང་བྱ་གང་དུ་ཡོད་བལྟས་པ་
ན། ལྷགས་གཟེར་མཐོང་ཞིང་དེ་མང་བྱ་རེད་སྦྱུང་ནས་སྤྱ་ཚུར་གཅིག་གཞུས་པས་
ལག་པར་མ་བཟོས། བྱ་ནང་དུ་སྤྱོད་པས་པ་ན་པ་ལགས་ལག་པ་ག་རེ་བྱས་སོང་ཞེས་
དེས་པར། མང་བྱ་ཞིག་གིས་ངའི་སྦྱུང་དེ་འཕྲོ་བརྒྱག་ཏུ་བྱུང་སོང་ཞེས་བརྗོད། བྱ་
དེས་པའི་དགྲ་ཤ་ལེན་ཆེད་མང་བྱ་བཙོམ་བ་ན། གང་མཆམས་ཤིག་ལ་མང་བྱ་དེ་པ་
ཡི་མགོར་བབ་ཅིང་། སྤྱང་པོའི་ལྷོག་ལྷོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་བྱ་ཡིས་མང་བྱ་

འདིས་ངའི་བ་ལགས་ཀྱི་སྦྱུ་འཕྲོ་བརྒྱུ་ཏུ་བཏང་བས། ད་ལྟ་མོ་ལྟོས་ཨང་ཞེས་
བ་ལགས་ཀྱི་མགོ་ར་མང་བུ་བབ་བ་དེར་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་གཅིག་
གཞུས་བས་མང་བུ་འབྱར་ཞིང་། རྩོམ་ཡི་མགོ་བོར་ཐོག་བ་དེ་ལ། བུ་སྒྲེན་བས་བ་
ཡི་ཁྲིད་བ་བཅོམ། ཞེས་པའི་གཏམ་དཔེ་དེ་བྱང་བ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་ཞེན་ཁོག་བྱེད་སྐྱེད་ས་རྒྱ་མཚན་ལྷན་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བྱས་ན་
བསྐྱེད་བ་ལ་ཕན་ཡང་། དེར་སྐྱབས་དོལ་རྒྱལ་ཆོགས་བ་དེ་དག་གིས་གང་ཞིག་བྱེད་
ཀྱི་འདུག རྩོམ་ཡི་མཆོད་ཞེན་ཁོག་བྱས་པའི་ཁྱལ་ཡིན་མོད། སྐྱགས་པའི་ཞེན་ཁོག་
དེས་ཕན་བ་ལས་གཞོད་ཆེ་བ་འདུག དེ་ཆོའི་གས་སྤྱང་རྩོམ་ཡི་མཆོད་བས་བ་ཡི་
ཁྲིད་བ་བཅོམ་བ་ལྷ་བུ་ལས་མ་འདས།

མཐོང་ཐོས་བྱས་པའི་དོན་ལྷན་ལ་བྱུག་འཆའ། །

ཞེས་བས་བྱུག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་སོང་བ་ཡིན།

ག། མཆོད་པའི་ཡན་ལག

ཡིད་འོང་མཆོད་ཡོན་སྤྲེལ་གས་མེ་ཉྱལ་དང་། །

བྱི་ཞེས་བདུག་སྒྲོས་སྤྱང་གསལ་བྱི་ཆབ་སོགས། །

དངོས་བཤམས་ཡིད་སྦྱལ་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཆོ་འདི། །

བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་བྱེད་ལ་མཆོད་པར་འབྱུལ།

ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྦྱལ་
བའམ། མོས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་བ་དེ་ཡང་འདིར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ལེགས་པོ་

འདུག ང་རང་ཆོ་སྤྲིར་བཅོམ་ཐུན་འདས་དང་། ཡང་སྒོས་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ། རྗེ་རིན་
པོ་ཆེ་འི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས། སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྐུ་སྐྱབ་དང་འཇམ་
མགོན་སྐུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བགྲལ་བ་དེའི་ཐོག་ནས་སྐུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་
སྒོ་ནས་ཅི་ཐུབ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་མཆོད་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱུར་
བའམ་མོས་ནས་ཕུལ་ན། སྐུ་བ་པའི་མཆོད་བའམ་ཡིད་སྐུལ་གྱི་མཆོད་བ་ཡིན།

གཞན་ཡང་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་
ཆ་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ར་ཆོས་
ལས་ཀྱིས་འཁེན་བ་དང་། བདག་འབྲས་ལྟ་བུ་ཡིན། དེའི་ནང་གསེས་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་དེ་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་སྐུ་བ་པའི་གནས་
སྐབས་ལ་སོ་སོའི་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་ཅིང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་གནས་སྐབས་རིང་ལས་
གཞན་གྱིས་སྐྱབ་ཡོད། ང་ཆོས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གཅིག་ནང་གི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་སྒོ་ཡིས་སྒྲངས་ཏེ་ཕུལ་ཆོག་པའི་རྒྱ་
མཆོན་སྐུ་བ་པའི་རྒྱའི་ནང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དབང་
གིས་ཡིན། སེམས་ཅན་དྲུང་སྤྱང་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤར་ནས་ད་བར་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཡོངས་སྟོང་མཁན་ཡིན། དེ་དག་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐུ་བ་པ་ཞིག་
ཡིན་པས། རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དེའི་ནང་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་
ཞིག་གོ་བ་དྲན་གྱི་འདུག དེ་ཆུན་ཉི་མས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྟེ།

དེས་ན་སྒོ་ཡིས་ཕུལ་བ་ལ་རྒྱ་མཆོན་འདི་འདྲའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་ཕུལ་ཞིང་།

མཆོད་པ་ཕྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འངས་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་
དགྲེས་སོང་བསམ་པ་དང་། གཙུ་བོ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པས་རང་ངོས་
ནས་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཐོག་མཆོད་པ་ཕྱལ་ན་ལེགས་པོ་ཡོད།
བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་ཁྱེད་ལ་མཆོད་པར་འབྲུལ། །

ཞེས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་གི་མཆོག་རང་གི་ལྷ་མ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་
ནས་གསུངས་པ་ལྟར་པ་མ་དང་ཉམ་ཐག་པའི་དབྱལ་སོངས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་བསོད་
ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་ལྷ་མ་ནི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན།

ངེ བཤགས་པའི་ཡན་ལག

གང་ཞིག་ཐོག་མེད་དུས་ནས་བསགས་པ་ཡི། །

ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་ཅི་བགྲིས་དང་། །

ཁྱད་པར་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

སྦྱིང་ནས་འགྲོད་པ་དྲག་སོས་སོ་སོར་བཤགས།

ཞེས་བ་ནི་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་
ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ལུས་ངག་གིས་སྒྲིག་པ་བསགས་པ་སྦྱི་དང་།
ལྷག་པར་སོ་ཐར། བྱང་སེམས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མཐོན་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་
དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་གང་བསགས་པ་དེ་དམིགས་སུ་བསལ་ནས་བཤགས་པ་
ཁྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

ཅ ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག

སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་མང་ཐོས་སྐབ་ལ་བཙོན། །

ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་གྱེད། །

མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་པ་ལ། །

བདག་ཅག་བསམ་པ་ཐག་བསམ་ཡི་རང་ངོ་།

ཞེས་དུས་ལྔ་བརྒྱ་པ་སྤྱག་བཅུ་གསུངས་པའི་སྟིགས་མའི་དུས་སྐབས་འདིར།

དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུ་ལ། །

བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤིང་།

ཐ་མར་ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤངས། །

ཀྱན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོས། །

ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །

བཀའ་ཁྲིན་ཆེའོ་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཉེར། །

ཞེས་རྗེ་རང་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། དེ་ཡང་སྐབས་
དེར་ཡོད་པའི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྟིང་མ་དང་། བཀའ་བརྒྱད། ས་སྐྱ་སོགས་ཆང་
མར་སློབ་གཉེར་གནང་བས་ན། སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་མང་ཐོས་སྐབ་ལ་བཙོན།
ཞེས་དང་།

ཆོས་རྒྱད་སྤངས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་གྱེད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་
བརྒྱད་སྤངས་པ་དངོས་གནས་རེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་དགེ་སྤྱུག་གམ་སྤྱུག་གི་སྤྱོད་
རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་གཙང་ནས་དབུས་སུ་ཐེབས་སྐབས་ཤིག་ལ། ཉ་སོག་གྲུ་ཁ་

ནས་ཐོན་སྐབས་ས་གནས་དེའི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱབས་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོ་དེས་
རྒྱབ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེར་མཆན་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས་ཕེབས་བསྐྱར་བཅར་ཏེ་རྒྱལ་
པོས་ཕྱག་འདེན་ཞུ་བར་བཅུམས་བ་ན། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ཁྲིད་རང་གི་སྡིག་
ལག་དེ་པར་བསྐྱབས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དག་ང་ཚོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ན་
ཕྱག་ཕེབས་གནང་། ང་བདེ་བྱེད་སྐྱེ་གཟུགས་བདེ་པོ་ཡིན་ནམ། ཞེས་མཁས་པོ་བྱེད་
ངེས་ཡིན། སྡིག་ཅན་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། ཁོང་ས་གནས་རྒྱལ་ཅུང་གི་རྒྱལ་པོ་
ཡིན། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་མི་ལ་མཁས་པོ་སྟོན་པོ་དང་། འབྲེལ་གསུམ་མི་གནང་
བར་ཐད་ཀ་ཐད་གཏུགས་གནང་མཁན་དེ་འབྲེལ་དང་། སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་དེས་ནམ་
འབྱུང་གང་འབྲེལ་ཞིག་བསྟན་ཡོད་དམ། ཨ་པའི་ངོ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། སུ་
གཅིག་ལ་སྒོ་མི་བསྟོན། སྒྲ་ཐག་མའི་ལག་བར་མ་སྤྲད་པར་རང་གི་མགོ་ལ་དཀྲིས་ཏེ་
བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་དེ་འབྲེལ་ཡིན། ཆོས་པ་ངོ་མ་དེ་སུ་གཅིག་ལ་སྟོབས་
བསྟོན་མི་བྱེད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱབ་ལ་བཅི་དགོས། ང་རང་
ཆོ་དགོ་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བཅི་དགོས། དེ་རིགས་ལས་གཞན་
སྐྱ་ཆེན་མི་ཆེན་ཟེར་བའི་ངོ་བསྐྱང་མི་དགོས། ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པས་ཞེས་བ་དེ་
བདེན་པ་རེད།

མགོན་པོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་པ་ལ། །

བདག་ཅག་བསམ་པ་ཐག་བསམ་ཡི་རང་ངོ་། །

ཞེས་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གི་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་པོ་འབྲས་སྤྲངས་ཕྱག་འདེབས་པ་པོ་
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཇི་བཟ་ཤིས་དབལ་ལྡན་མཆན་ཇིག་པོ་ཞིག་འདུག ལྷ་བ་ལ་

གཞན་སྟོང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཟེར། དེའི་ཕྱིར་བཟ་གིས་དཔལ་ལྷན་པའི་གསུང་ལ་
དམ་བསྐྱབས་ཡོད་སྟེ། གང་ལྟར་འབྲས་སྤྱངས་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་དྲུག་
བརྒྱའི་རིང་དེ་འདྲའི་དགོན་པ་ཞིག་ཆགས། དེ་བཞིན་སེ་ར་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་
ལྷ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མ་བྱན་ཡིན་ཞིང་། ཏ་ལས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། སྤྱགས་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་དེས་སེ་ར་བྱག་
བཏབ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ནས་མ་དགོན་དགའ་ལྷན་ཕྱག་བཏབ། ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་གཙང་བཟ་གིས་ལྷན་པོ་ཕྱག་བཏབ། དེ་དག་གི་ཡན་
ལག་དང་ཉིང་ལག་བྱ་དགོན་ལྟ་བུར་ཁམས་དང་། ཨ་མདོ། སོག་ཡུལ་སོགས་སུ་ཏ་
ལས་པ་དར་འབྲེལ་བྱུང་འདུག གང་ཟག་པལ་པ་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་ཡོང་བྱེད་པ་ཁག་
པོ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལས་མས་ཤིག་ལ། དགེ་ལུགས་པའི་མ་དགོན་ཞིག་རྒྱག་གི་
ཡིན་ཞེས་འདྲ་སྟོན་ཅིག་བྱས་པ་རེད། རོས་ནས་སྐབས་དེར་སྟོན་ལ་གདན་ས་
གསུམ་པོ་དེ་སྤྱི་བརྟན་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ཞིག་གིས་དང་། དེ་ཡག་པོ་ཆགས་ནས་དགེ་
ཁན་དང་མཐུན་ཆེན་སོགས་འདྲང་ན་དགེ་ལུགས་མ་དགོན་ལྟར་དུ་རྒྱག་ཆོག ད་ལྟ་
གདན་ས་གསུམ་པོ་རྩ་བ་ཚུགས་ལ་མ་ཚུགས་པའི་སྐབས་འདིར་གདན་ས་གསུམ་
ལ་བསམ་ཆོག་ཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གཉིས་ནས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མ་དགོན་
ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱག་བཏབ་གནང་བ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་དང་བྱམས་
ཆེན་ཆོས་རྗེ་ལྟ་བུ་གཉིས་གྱིས་སེ་འབྲས་གཉིས་ཕྱག་བཏབ་པ་དང་། ཁོང་ནམ་པ་
ཆོས་སྤྱགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་ལྟ་བུར་ཆོས་འཛོལ་མི་ཡོང་། དེ་དག་གི་སྤྱགས་

བསྐྱེད་སློན་ལམ་ནི་སློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན། དུས་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེ་དག་གི་སྐྱགས་བསྐྱེད་སློན་ལམ་གྱི་རྣམས་ལྷགས་སམ་འཕེལ་ལྷགས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཅིང་། མ་འོངས་པར་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མིན་མི་ཤེས། དེའི་ཕྱིར། མགོན་པོ་ཁྲིད་གྱི་སྒྲུབ་ས་ཆེན་མཛད་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

བདག་ཅག་བསམ་པ་ཐག་བས་ཡི་རང་ངོ་ །

དེ་འདྲའི་སྐྱགས་བསྐྱེད་སློན་ལམ་གཅིག་ཏུ་གཞན་པན་གྱི་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་བཅངས་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་མཁས་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལྟར་མཛད་ཡོད། ཡིན་ནའང་རྗེས་འཇུག་པ་ང་ཚོས་གང་མཆོམས་ཤིག་ནས་འདྲ་མིན་བྱས། དེ་སྡོན་པོད་ལ་གཞུང་སྐྱེར་ཆོས་གཞིས་ཞེས་གསུམ་ཡོད། གཞུང་རྒྱག་པ་དང་། ཆོས་གཞིས་ཀྱི་མི་སེར། སྐྱེར་པའི་སྡེ་དཔོན་མི་དྲག་ཆོའི་གཞིས་ཀ་སྟེ་ཁག་གསུམ་ཡོད། ལྷག་ཤོས་སམ་ཁག་ཤོས་དེ་པལ་ཆེར་ཆོས་གཞིས་ཀྱི་ཁལ་རྒྱགས་མི་དེ་དག་རེད་ཟེར། དེའི་ལས་བྱེད་དག་གིས་ལོ་དུས་མཆོམས་ནས་འཁྱུར་འགོ་ཞིང་། མ་འོངས་པར་བསམ་སློ་གཏོང་མི་དགོས་པས་ཡིན། མ་འོངས་པར་གཞིས་ཀའི་ཞིང་པ་རྣམས་སུ་མ་སྐྱད་རྒྱན་རིང་གནས་སུ་བར་བསམ་སློ་གཏོན་ནས་གཏོང་གི་མེད། གནས་སྐབས་དང་ལོ་ཤས་ཤིག་རིང་ཅི་ཙམ་ལེན་སུ་བ་བྱུང་ན། དེས་རྗེས་སུ་ལྷག་ཆོད་གཏོང་སློ་ཞེས་ངོ་སོ་ཐོན་པོ་བྱུང་ན་གཞན་དག་སྤྱང་པོར་ཆགས་ཡོང་བསམ་པ་དེ་འདྲ་པལ་ཆེར་བསམ་སློ་གཏོང་གི་ཨེ་ཡོད་སྟུང་། སྐྱེར་པ་དང་གཞུང་རྒྱགས་པ་དེ་དག་མི་ཐོག་གཅིག་མིན་པར་མི་ཐོག་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སློ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

སྟོན་པ་སྐབ་པའི་དབང་པོ་ནས་བཟུང་སྐྱེས་བྱ་དཔ་པ་དེ་དག་གིས་སྐབས་སྟོན་
མཆམས་སྟོར་མད་དུ་བྱང་བ་ཞིག་གནང་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་འབྲང་ང་རང་ཆོས་སྟོན་
པའི་བཀའ་བཞིན་མ་སྐབ་པར་སྟོན་པས་ལོག་འཆོ་མ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་། ང་ཆོས་
ལོག་འཆོ་བྱེད་བཞིན་འདི་ལྟར་དུ་དུས་འདས་པ་རེད། ད་ཆ་ང་ཆོ་བོད་པ་བསྐྱེལ་
མགོ་རིལ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཡོད། རང་གི་ལུང་པ་བསྐྱེལ་ཏེ་སྤྱི་ལོག་ལ་མགོ་རིལ་
རིལ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་དེར་བསྐྱེལ་མགོ་རིལ་ཟེར་བ་ཡིན། མགོ་ཁ་ཤས་འོད་ཤིག་
གོར་བསྐྱད་འདུག

བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྒྱ་ནག་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཆབ་དུ་ལེབས་སྐབས་རྒྱ་
ནག་གོང་མས་ལྷ་མོ་ནག་པོ་ཞིག་བྱུལ་ཡོད། དངོས་གནས་ང་ཆོས། ལྷ་ནག་གོས་
ནག་གྲོན་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཞེས་འདོན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་ངོ་ལ་
གཟིགས་ཏེ་ལྷ་མོ་ནག་པོ་འབྲལ་དུ་བཞེས་ཡོད།

སྟོང་དོན་སྐབས་འདིར་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་རྣམ་
པར་ཐར་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་རྗེ་རིན་པོ་
ཆེས་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་བ་དང་། བར་དུ་བསགས་སྐྱངས་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཐོས་དོན་སྐབ་ལ་གཞོལ་ནས་ཉམས་ལེན་གང་འདྲ་ཞིག་
གནང་བ། མཐར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གདེང་འཁེལ་བའི་རྟོགས་
པ་ཆོད་མ་སྐབས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་ནས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་པོ་སྐྱེ་འཆོ་
ཞིང་གཞེས་པའི་སྐབས་ལ་གནང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།

འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་རང་གི་ཉམས་སྟོང་གི་སྟེང་གང་བྱུང་བ་

ནམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ལེགས་བཤད་ལའང་སྤྱི་ཆེད་སྟོན་ལ་མཛད་
པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་བླེང་སོགས་ཐོས་བསམ་གནང་བའི་སྐབས་ཐོས་བསམ་
གི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད་དེ་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་པལ་ཆར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ།
ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལྷག་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་
གསལ། ཅ་ཤེས་ཤིག་ཆེན། བྱང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ནམས་སྤྱི་ཆེད་སྟོན་
དགྲའ་ལོ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་ཅུའི་ནང་མཛད་པ་ཡིན་སྟབས། དེ་དག་གི་ནང་ཐོས་བསམ་
གིས་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད་པ་ཅམ་མིན་པར་ཉམས་ལེན་གི་ཐོག་ནས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
ཉོགས་པ་འབྱུངས་པའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། དེ་དག་པལ་
སྤྱི་ཆེད་གི་ཐོག་ནས་ཁྱུས་ན་ཐེ་རིན་པོ་ཆེད་ཞལ་ཆེམས་ཡིན།

ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་དུས་ད་ལྟ་བར་ལོ་ངོ་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་རིང་བསྟན་པ་
དང་འགྲོ་བའི་དོན་བསམ་གིས་མི་བྱུང་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དེའི་
ཕྱིར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་བར་ཁྱི་
ཐོག་བརྒྱ་དང་གཅིག་བར་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྷན་གི་སྤྱི་ཆེད་སྟོན་ལ་ཅི་ཅམ་བྱུང་བ་
དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བ་དེ་ཆོ་ཐེས་སུ་ཡི་
རང་གི་ཡུལ་ཡིན།

ཆ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག

ཐེ་བཅུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བྱེད་ནམས་གིས། །

ཆོས་སྤྱི་མཁའ་ལ་མཐུན་བཅེད་སྤྱིན་འཁྲིགས་ནས། །

རི་ལྷ་འཆམས་པའི་གདུལ་བྱའི་འཛིན་མ་ལ། །

ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བ་དབབ་ཏུ་གསོལ།

ཞེས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ཡིན། དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་ར་རང་ཆོ་ཆང་མས་འདོན་གྱི་ཡོད།

རི་ལྷ་འཆམས་པའི་གདུལ་བྱའི་འཛིན་མ་ལ། །

ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བ་དབབ་ཏུ་གསོལ། །

ཞེས་ཟླ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་དངོས་ལ་ར་ཆོས་མཇལ་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་
བསྐྱལ་ཏེ་ཆོས་ཁྱུ་བའི་སྐལ་བ་བྲལ་ཡང་། དེར་ར་ཆོས་དངོས་སུ་གང་བྱེད་དུ་ཡོད་ཅེ་
ན། དུས་རྒྱུན་ཟླ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་དགོས། ཟླ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
འབྲུམ་པོ་ཏི་བཙུ་དེ་སྤར་ཁང་གསར་རིན་པོ་ཆེས་དགྲུན་ཐོག་ལྷ་བ་གཅིག་
གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་ལྷགས་ཟམ་དུ་བཞུགས་རྒྱུན་རིང་བསྟེན་མཆམས་སོགས་མི་
གནང་བར་ཟླ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྲུམ་པོ་ཏི་བཙུ་དེ་ལོ་ལྷ་ཆར་རེ་ལྷགས་
སྟོག་གནང་གི་ཡོད་པར་ཐོས། དེ་ནི་རྣམ་ཐར་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག ཟླ་རིན་པོ་ཆེའི་
གསུང་འབྲུམ་པོ་ཏི་བཙུ་དེ་ཆ་ཆང་སྤུན་རབ་དང་། དེ་ལྷ་མ་སྤུན་རུང་ལམ་
རིམ་དང་། ལྷགས་རིམ། ལྷ་བའི་སྐྱོར་ལ་ཟླ་རིན་པོ་ཆེས་གཞུང་ལྷ་ཡོད་པ་ནི་ལྷག་
མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱ་རེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། ཅ་ཤེས་ཤིག་ཆེན། དགོངས་པ་
རབ་གསལ། ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་དུ་བཅས་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་དག་ཡང་ཡང་
མཇལ་སྤུན་ལེགས་པོ་ཡོད། དེ་མིན་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བཏོན་
ཏི།

ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བ་དབབ་ཏུ་གསོལ། །

ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དོན་ངོ་མའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཀྱི་མི་འདུག སྒོམ་
པའི་སྒྲ་མ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་ནས་དངོས་སུ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་བྱེད་
ཐུབ་པ་དེ་གསུང་ཚིམ་བཞག་པ་དེ་དག་ང་ཆོར་མཇུག་རྒྱ་འདུག དེའི་ཕྱིར་དཔེ་ཆ་
སྒོག་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དགའ་ལྷན་ལྟ་བུ་མ་ཉིན་ལྟར་རེ་བཏོན་ཡང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྣམས་
ལ་རྒྱས་མེད་པར་བསྟན་ན་ངོ་ཆ་པོ་ཞིག་རེད། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་རོགས་གནང་
ཞུས་བཞིན་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྲིས་པ་དེ་ཆོར་ཡེ་ནས་མ་བཟུས་ན་ནོར་འཁྲུལ་མིན་
ནམ། ལམ་རིམ་དང་ལྷགས་རིམ། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བཅས་རྒྱ་ཡིག་
ཐོག་ཡོད། ཅ་ཤེས་ཤིག་ཆེན་དང་། བྲང་ངེས་ལེགས་བཤམས་སྟོང་པོ། ལམ་རིམ་ཚུང་
དུ་རྣམས་ཨེ་ཡོད་སྟུམ། དེར་བསམ་མཐོ་བཏང་ན་རྒྱ་ཡི་དགོ་སྟོང་ཆོས་འཕགས་
བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་རེད། རོས་རང་ལྟར་པེ་ཅིང་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་ཁོང་གིས་ངའི་སྐད་
སྒྱུར་བྲུས་ཤིང་། བྲ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད། མིག་ཤེས་མཐུག་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་དང་།
ཤ་ཏ་ཅང་རྒྱག་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གཅིག་བྲུས་ན་དཀར་སྟོང་མིན་ནམ། ཤ་རྒྱག་
ཚུལ་ལ་བཟུས་ན་ཕག་ཤ་ཆོན་པོ་ཟ་མདོག་ཁ་པོ་ཡོད།

༤༽ བསྟོར་བའི་ཡན་ལག

བདག་གིས་རྗེ་སྟོན་བསམགས་པའི་དགོ་བ་འདིས། །

བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གང་པན་དང་། །

ཁྱད་པར་རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་གྲགས་བ་ཡི། །

བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རིང་དུ་གསལ་བྱེད་ཤོག །

ཅེས་པའི་སྐབས་འདིར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རིང་དུ་གསལ་བར་
བྱེད་པར་ཤོག་ཅེས་སྒྲི་དང་བྲེ་བྲག་ཏུ་བསྡོ་བ་ཡིན། དེའི་མཆོམས་སུ་ལམ་གཙུ་
དང་། ཡོན་ཏན་གཞིར་བྱུང་མ་གང་རུང་བཏོན་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་
ལ་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་སྟེ་ཤར་བསྐོམ་བྱེད་དགོས་སོ།

གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དམིགས་བཅེ་མ།

དེ་ནས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དམིགས་བཅེ་མ་དང་པོ་བྱང་ཚུལ་ནི། རྗེ་
རིན་པོ་ཆེས་རང་གི་སྐྱ་མའི་གས་ཐུན་མོང་བའི་སྤང་རྡོར་མཇལ་ཆོད་ལ། རྗེ་ཉིད་དབུ་
མའི་སྐོར་སྐོར་སྐོར་གི་ཐུགས་སྤང་ཡོང་བའི་རྒྱུ་གཅིག་ནི་སྐྱ་མ་རེད་མདའ་བ་ཡིན་
འདུག མཁུན་བཅེ་དབང་པོའི་སྐོར་མ་མི་ཉག་ཀུན་བསོད་དམ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་
གྲགས་ཀྱི་སྒྱུད་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་མཇུག་དེར་པལ་ཆེར་གསུང་འདུག སྐྱ་མ་
རེད་མདའ་བས་སྐབས་དེར་དབུ་མའི་སྐོར་ལ་ཐུགས་སྤང་དམིགས་བསལ་ཞིག་
གནང་ནས་གསུང་ཆོས་གནང་སྐབས་མང་པོ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དབུས་གཙང་
སོགས་སྐྱ་མ་རེད་མདའ་བ་འབྲེལ་བ་གང་ཡོད་སར། དབུ་མར་དང་འདོད་ཤུགས་ཆེ་
སྐབས་ཏེ། སྐོར་གཉེར་བྱས་ན་དབུ་མ། སྐོམ་ན་དབུ་མ་ཟེར་བའི་བཤད་སྟོལ་ཞིག་
བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་མའི་སྐོར་ལ་དོགས་

གཙོད་ལྷ་ཡུལ་སྒྲ་མ་སྲ་སྲ་འདུག་ཅེས་བཀའ་འདྲི་ལྷས་པའི་སྐབས། དག་ཤོས་རེད་
མདའ་བ་ཡིན་ཞེས་མེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབང་ས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཡིན་ནའང་
རེད་མདའ་བས་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དབྱིས་བྱིན་བ་ཞིག་གསུང་
ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། ཁྱོད་རང་གིས་ཆོགས་བསགས་སྐྱིབ་པ་སྐྱོངས། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་
སྐས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཡང་ཡང་ལྷོས་ཞེས་གསུངས། དེའི་བྱིར་མེ་རིན་པོ་ཆེས་རེད་
མདའ་བར།

དམིགས་མེད་བཙེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྐྱན་རས་གཟིགས། །

དེ་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབང་ས། །

གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་རེད་མདའ་བ། །

གཞོན་ལུ་སྒོ་གྲོས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་པའི་བསྟོད་པ་འདི་བཙུམས་ནས་སྤུལ་གནང་བའི་སྐབས། རེད་མདའ་
བས་གསོལ་འདེབས་དེ་ཁྱོད་རང་ལ་འོས་པ་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ།

དམིགས་མེད་བཙེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྐྱན་རས་གཟིགས། །

དེ་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབང་ས། །

གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅོང་ཁ་བ། །

སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་སོར་བཞག་དང་། ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་བསྐྱར་
ནས་མེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཚུར་གསོལ་འདེབས་མཛད་དེ་གནང་། ཐོག་མར་རྒྱུ་མ་བཞི་
ཡོད་པས་དམིགས་བཙེ་མ་བཞི་སྐྱོར་དང་། དེ་ཐོག་ལ་གསང་བདག་བསྐྱན་ན་ཡག་

སོ་འདུག་དགོངས་ནས་སུས་བསྐྱན་བ་ཡིན་ནམ།

བདུད་དབྱང་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །

ཅེས་བསྐྱན་ན་དམིགས་བཅེ་མ་ལྷ་སྐྱོར་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་
དམིགས་བཅེ་མ་དུག་སྐྱོར་དང་། བདུན་སྐྱོར། མང་ཤོས་ནི་ཆུ་མ་མཆོད་པའི་སྐབས་
དམིགས་བཅེ་མ་དགུ་སྐྱོར་གསུངས་པའི་བྲག་སྐོལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། ང་ཆོས་
རྒྱན་དུ་འདོན་བདེ་བར་དམིགས་བཅེ་མ་ལྷ་སྐྱོར་དང་བཞི་སྐྱོར་གཉིས་ཡིན།

གསོལ་བ་འདེབས་པ།

དམིགས་བཅེ་མ་འདོན་སྐབས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་དངོས་བྱུབ་ཁྱེ་བའི་
སྡེ་ཆོན་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ། བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་དང་།
ནང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན། གསང་བ་ལྟག་པའི་ལྷ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྐོན་ས་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་ལ་བྱི་སྐྱབ་དང་། ནང་སྐྱབ། གསང་སྐྱབ་ཅེས་པའི་མིང་
འདོགས་པའང་ཡོད།

བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐོན་ས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་མཐུན་བཅེ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་རེད་ཅེས་
མཚུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པས་བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཞེས་ཟེར།

ནང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན་ཀྱི་སྐོན་ས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། མཐུན་བཅེ་རུས་
པའི་ཡོན་ཏན་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལ་རྗེ་ལྷ་མངའ་བ་དེ་རྣམས་རྗེ་ཆུ་མ་ལ་ལྡན་

ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཡོན་ཉན་དེ་ལྷན་གྱི་སློན་སྐྱོན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན།

གསང་བ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་ངོ་ཤོ་དབྱེར་མེད་པའི་སློན་སྐྱོན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
ནི། ཡོན་ཉན་ལྷན་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་ཅེ་སྒྲ་མ་དང་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ངོ་ཤོ་
དབྱེར་མེད་དམ། ཅེ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཡིན་ཞེས་གསང་བ་ལྷག་
པའི་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སློན་སྐྱོན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན།

གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དངོས་གྲུབ་ལྟ་བུ།

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཅེ་སྒྲ་མའི་སྤྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྤྱ་
གུ་ཙན་ཏེ་འོད་གྱི་ནང་ལ་སྤྱ་གུ་ཡོད་པ་ཙན་ཞིག་བྱུང་། དེ་ཅེ་སྒྲ་མའི་སྤྱགས་ཀ་ནས་
རང་གི་སྤྲིན་མཆོམས་ལ་སྤྱག་པ་ཞིག་བསམ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་
མཁས་གྲུབ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་རྣམ་གཉིས་གྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཀྱང་འོད་ཟེར་
སྤྱ་གུ་ཙན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། རང་གི་སྤྲིན་མཆོམས་གྱི་ཐད་སྒྲ་གང་གི་མཆོམས་
ནས་འོད་ཟེར་སྤྱ་གུ་ཙན་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས། གཡས་གཡོན་གཉིས་པོ་དེ་ཅེ་
རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཡོང་བའི་འོད་ཟེར་སྤྱ་གུ་ཙན་དེ་དང་འདྲེས་པའམ་གཅིག་
ཏུ་གྱུར་པ་དེ་སྤྲིན་མཆོམས་ལ་སྤྱག་པ་ཞིག་བསམ། དེ་ནས་ཅེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་
ཀ་ནས་བདུན་ཅིའི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱུན་བྱུང་ནས་ཐོག་མར་མ་དག་པ་འཁྱུད་ལ། བདུན་
ཅིའི་རྒྱུན་བྱུང་ནས་རང་གིས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སློན་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་པ་དང་
སྤྲིབ་པའི་ཆོགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་སྤྱི་བའམ་
ཤེས་རབ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྤྲིབ་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱས་སོང་།

སྤྲུལ་པ་དེ་མ་དག་པ་འབྱུང་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི་བདུན་ཅི་འོད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཅན་བྱང་ནས་འོད་དེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒོ་བྱར་
ཀྱི་བྱི་མ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་ནང་བཤད་པའི་སེམས་རང་བཞིན་ཀྱི་འོད་
གསལ་བ་སྒྲིབ་བྱེད་སྒོ་བྱར་བའི་བྱི་མ་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་
སོགས་སྒྲོངས་པའི་ལུན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འཇམ་མགོན་སྒྲིམ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་རབ་ཏུ་ནུམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་སྤང་དེས་ལྷག་མེད་ཏུ་བསལ་སོང་སྤྲུལ་
པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་དེ་མ་དག་པ་འབྱུང་པ་དང་མི་ཤེས་པ་བསལ་བ་ཞེས་པ་དེ་
གཉིས་ཡིན།

ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པའི་དམིགས་སྒྲོར་བཞི།

མ་དག་པ་འབྱུང་པ་དང་མི་ཤེས་པ་བསལ་བ་གཉིས་སྟོན་ཏུ་བཏང་སྟེ།

སྒྲིམ་ཆེ་ཞིང་གསུང་གིས་བསལ། །

ས་བོན་སྒྱར་བ་བྱུག་མཚན་ཟབ། །

ཅེས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། གསལ་བ། སྒྱར་བ། ཟབ་པ་སྟེ་བདེ་སྟོན་ནང་ཡོད་པ་དེ་
དག་ཡིན། ཇི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་དབྱུང་ཏུས་གོ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཡོང་བྱུང་
པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། དེའི་གོ་བ་དེ་ཡང་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ཡུན་རིང་པོ་འགོར་བ་
མིན་པར་སྒྱར་བར་རྟོགས་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་སྒྱར་བ། དེ་ཡང་རབ་རིབ་ཅུ་མ་མ་
ཡིན་པར་དབྱིས་བྱིན་བ། ཆོག་དོན་ཆ་སྤྲོ་མོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་སྒྱུ་རིས་འབྱེད་པའི་
ནུམ་དབྱེད་སྤྲོ་མོས་གསལ་བར་བྱེད་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་གསལ་བ། ཤེས་རབ་ཟབ་པ་

ནི་ཆིག་གི་དོན་ཤེས་སྐབས་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་ཚུལ། ཟབ་བཤམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཞིག་འབྲེལ་ཐུབ་པ་དང་། ཆིག་གཅིག་གི་དོན་ཡིན་ནའང་དོན་སྣེ་མང་ལ་འབྲེལ་ཐུབ་
པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཡོད་པར་བསམ་པ་ཞིག་ཤེས་ཐུབ་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཟབ་
པ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། གསལ་བ། ལྷུང་བ། ཟབ་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན།

ནང་གསལ་གྱི་ཆེ་གསལ་ལྷུང་ཟབ་ཅས་དེ་དག་སྐྱབ་པ་ལ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
ཐུགས་ཀ་ནས་བདུད་ཅིའི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱན་བྱང་སྐབས་བདུད་ཅིའི་རྒྱལ་སྲ་རབ་རེ་
རེ་རྒྱལ་སྲ་མོ་ཚུན་ཆད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱ་ཤ་སྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་
བྱང་སྟེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཁེངས་ཤིང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་བམ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་སོང་བསམ་པ་དང་། དེ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་ཕྱོགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་རྣམ་པར་ཚུར་བྱང་སྟེ་རང་ལ་ཐེམ་ཞིང་། དེ་ཐེམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སོང་བསམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རིགས་བསྐྱེས་
བཏང་སྟེ། ཤེས་རབ་གསལ་བ་དེ་གསུང་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་རྟེན་དང་། དམིགས་བཅེ་མའི་
རྣམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ལྷུང་བ་དེ་ས་ལོན་རྟེན་ཡིག་གི་རྣམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཟབ་པ་
དེ་ཐུག་མཆོད་རལ་གྱི་དང་སྟེགས་བམ་གྱི་རྣམ་པར་བྱང་སྟེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་
གང་། འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ཤེས་རབ་གསལ་བ། ཤེས་རབ་ལྷུང་བ།

ཤེས་རབ་ཐབ་པ་དེ་དག་གསུང་ཡིག་འབྱུང་རྣམས་ལ། ཐུགས་ས་སོན་དང་ཐུག་མཆན་
གྱི་རྣམས་པ་སོགས་སུ་བྱུང་སྟེ་རང་ལ་ཐིམ་ནས་ཤེས་རབ་གསལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་
ཐུང་བ། ཤེས་རབ་ཐབ་པ་སོ་སོའི་དངོས་གྲུབ་སོགས་ཐོབ་སོང་བསམ་བ་བྱེད། དེ་
དག་ཤེས་རབ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་སྒྲོར་བཞི་པོ་དེ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། འཆད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཚྱོད་པའི་ཤེས་རབ། ཚུལ་པའི་ཤེས་
རབ་གསུམ་དང་། ཞི་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་། རྒྱས་པའི་དངོས་གྲུབ། དབང་གི་དངོས་
གྲུབ་སོགས་བསྐྱབ་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་བ་མེད། དེ་ལྟར་
དམིགས་བརྩེ་མ་གྲངས་གསོག་ཟིན་རྗེས་རྗེ་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་སྐྱ་གུ་ཅན་
དེ་རང་གི་སྒྲིན་མཆམས་ལ་ཐིམ་པར་སོས།

དེའི་མཆམས་དེར་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་ཀར་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཤིག་
གསལ་བཅད། གང་ལྟོ་མ་བཏོན་ཏེ་ཨ་ར་བ་ཙ་གྲངས་གསོག་བྱས་ན། སྐབས་དེར་རྗེ་
རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་ཀའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་རལ་གྱི་
སོ་གཉིས་མ་ཟེར་བ་རལ་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་སོ་ཡོད་པ། ཉམ་རྒྱུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་ཐུག་མཆན་དུ་བཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཉི་ཉོང་གི་དམག་དཔོན་ཆོས་འབྱེར་
པའི་མིའི་མགོར་གཞུ་བྱེད་ཀྱི་རལ་གྱི་དེ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་ལའང་གི་ལྷག་པ་
ཅན་མིའི་སྒྲེ་གཙོད་བྱེད་དེ་ཡང་མིན་པར་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀར་རྗེ་ཡོད་པའི་
རལ་གྱི་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་རལ་གྱིའི་ཡུ་བ་དེ་རྗེ་རྗེ་བྱེད་པ་ཅན་དང་། ཡུ་བ་དེ་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཐུག་ཡོད་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་ཀ་
ནས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས་ཐོགས་རིག་མེད་པ། རལ་

གྲིའི་ཅེ་མོར་མེ་ལྷེ་འབར་ལ་ཁད་དེ་རང་གི་སྤྱིང་གར་ཟུག་པ་ཞིག་སྒོམ་སྟེ། ཨ་ར་པ་
ཅ་ན་གསོག་སྐབས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་བདུད་ཅིའི་
རྒྱན་བྱང་སྟེ། དེ་སྤར་བཞིན་མ་དག་པ་བཟུས་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་བསལ་བ། ཤེས་
རབ་ཆེ་བ། གསལ་བ། ལྷུང་བ། ཟབ་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། ཨ་ར་
པ་ཅ་སྤང་སྒོར་གཅིག་གམ་བརྒྱ་སྟོང་ཅི་ཙམ་བསགས་རྗེས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་རལ་གྱི་དེ་རང་གི་སྤྱིང་གར་ཐེམ། དེ་རྗེས་མི་བརྗོད་པའི་
གཟུངས་སྐྱབ་ན་ལེགས་པས། རང་གི་མིད་པའི་ནང་ཡི་གེ་རྩི་ཡིག་ཉལ་སྐབས་སུ་
ཡོད་པ། རྩི་ཡིག་གི་མགོ་པོ་རང་གི་བྲེ་ཐུགས་སུ་བསྟན་པའི་རྩི་དཔར་སེར་སྒོམ།
ནམ་རྒྱན་ཡི་གེ་སྒོམ་སྐབས་སུ་བ་ན་ལེགས་སུ་རྒྱ་ཁྲི་ལ་རྒྱའི་ཡི་གེ་དེ་སྒོམ་དགོས་
པར་གསུངས།

དེ་ལྟར་མིན་ནའང་པོད་ཡིག་སྒོམ་ན་འགྲིག་ཅིང་། དེ་བཞིན་བྱེད་རང་ཆོས་རྒྱ་
ཡིག་སྒོམ་ནའང་འགྲིག་གམ་སྟུམ། རྩི་ཞེས་པའི་སྐྱ་གདངས་གཅིག་ཤུ་སྒོམ་པ་མིན་
པར། རྩི་ཡིག་ལ་ལེགས་སུ་རྒྱ་ཁྲི་སྐད་ལ་མཆོན་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་ཤས་ཆེ། མི་ཨ་
ར་པ་ཅ་ན་རྩི་ཞེས་པའི་རྩི་ཡིག་དེ་དབྱགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་བརྒྱ་ཅ་རེ་བརྗོད་པར་
བཤད།

ཐུག་བཞེས་ལ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་ ཞེས་རྩི་གཉིས་ཆོན་གཉིས་རེ་བརྗོད་ན་
དེ་འབྲེལ་གངས་ཉེར་ལྔའི་ནང་ལ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ཡོངས། དེ་མིན་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་ཞེས་
བརྗོད་ན་སྐབས་རེ་མཇུ་བ་མོས་སྤང་བ་གཏོང་མ་ཐུབ་པར་བརྒྱ་ཡོངས་མིན་མི་ཤེས་
པར་ཁག་པོ་ཡོད། དེ་ལས་རྩི་རྩི་ རྩི་རྩི་ཞེས་བཞི་རེ་ཆོར་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔའི་ནང་གངས་

བརྒྱ་ཐམས་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཡོད། བརྒྱ་ཐམས་པ་ཆར་མཆམས་མཆེལ་མ་རེ་མིད། ཡང་
དབྱུགས་བཏང་བཤམ་བརྟུབས་ཏེ། རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་ཞེས་ཉིས་བརྒྱ་དང་། སུམ་བརྒྱ། ལྷ་
བརྒྱ་ཡས་མས་ཤིག་བསགས་ན་ལེགས། མདོར་ན་དེའི་སྐབས་སུ་གྲེ་ཕུགས་སུ་
ཡོད་པའི་རྩི་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱེ་གསུང་ཕུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བསྐལ་བ་ནས་བསྐལ་པར་མི་
བརྟེན་པར་བཟོ་བ་བརྟན་པོ་ཡོང་བའི་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དེ་རྩི་
ཡིག་གི་རྣམ་པར་ཚུར་བྱུང་ནས་རང་གི་གྲེ་ཕུགས་ཀྱི་རྩི་ལ་ཐེམ། དེ་ནས་རྩི་རྩི་རྩི་
ཞེས་བརྟེན་སྐབས་རྩི་རེ་མར་ཁུ་བཞུས་ནས་ཐིགས་པ་ལྟུང་བ་བཞིན་སྤྱིང་དབྱུགས་ཀྱི་
རྩི་ཡིག་ལ་ཐེམ་སྟེ་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ཐོབ་སོང་བསམ་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན། མཐར་ཐྱེད་སྟོར་གཅིག་གཉིས་གང་ཞིག་བཟངས་ཀྱང་། མཐུག་
མཐར་རྩི་ཞེས་མཆེལ་མ་མིད་པ་དང་གྲེ་ཕུགས་ཀྱི་རྩི་དེ་སྤྱིང་གའི་རྩི་ལ་ཐེམ་པའི་
བསམ་སྒོ་གཏོང་བ་དེ་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་སྐབས་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན།

སྤྱིས་ཆེན་དམ་པའི་ཕུན་མིན་ཕུགས་བསྐྱེད་སྒོན་ལམ།

ང་རང་ཆོ་བོད་པ་འདོན་པ་གཞན་དག་མི་འདོན་མཁན་ནམ། དཔེར་ན། དགའ་
ལྷན་ལྷ་བརྒྱ་མ་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་བཏོན་ནས་བོད་ཀྱི་བསྐྱེད་སྤྱིད་ཀྱི་
ཞབས་བརྟན་ལ་དམིགས་ཏེ་འདི་ལྟར་རྩི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུགས་ཀྱི་དེ་སྒོན་རྩི་བཅུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཤིག་གསལ་བཏབ་པ་དེ་སྒོན་དཔོན་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱུར་
བཤམ་སྒོན་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་གསུང་ལ་བཏབ་སྟེ། བུ་གྲ་རུ་བཟངས་ནས་བོད་ཀྱི་

བསྟན་སྲིད་སྤྱིའི་དོན་ལ་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས།

རིགས་འཛིན་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་བསྐྱེད་པ་བྱུང་། །

ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད། །

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་སོགས། །

ལྷ་ཚོགས་སྤྱལ་པའི་གར་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་གསུངས་འདུག ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་སྐབས་དེར་བོད་གངས་
ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཆད་དུ་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་པེབས། དེ་ནས་བསྟན་པ་བྱི་དར་
གྱི་འགོ་ཚུགས་སྐབས་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད་པེབས། རྩོ་
བོ་རྩེ་བྱོན་ནས་ལོ་སྤྱི་བརྒྱ་ཅེས་སོང་མཚམས་སྤྱི་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་པེབས་པ་ཐམས་
ཅད་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་དེར་ཡང་དགོངས་པ་ཞིག་འདུག དཔེར་
ན། སྤྱིར་བཏང་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་འགལ་
རྒྱུན་ཞི་བ་ལ་ངས་པར་པན་ཡང་། རྩེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་དེ་མི་དང་མི་མིན་གྱི་
ནག་པོའི་ཁྲོགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ལ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་པེབས་པ་མིན། རྩེ་
རིན་པོ་ཆེ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཏན་ལ་པབ་ནས་བཤད་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་ལ་པེབས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་རྩོ་བོ་རྩེ་དང་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་
མཛད་པ་པལ་ཆེར་གཅིག་མཚུངས་འདུག

སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་འགན་དེ་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་མི་དང་མི་
མིན་གྱི་ནག་པོའི་ཁྲོགས་ནམས་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་

གྱི་ཐོག་ནས་མེབས་པ་ཡིན། ཞེ་ས་མ་སྦྱར་ན་ཁོ་རང་གི་ལས་ལག་དེ་རེད། ལུང་
རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འཆད་སྤེལ་གནང་རྒྱ་དེ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་
འཆོས་མཛད་ལགན་བཞེས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོང་
བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱིས་མཆོན་དེ་རིགས་ཆོས་རྒྱལ་དང་ལས་དག་གི་གདུལ་བྱ་ཅུང་ཅུ་
ཞིག་ལ་གནང་། མ་འོངས་པར་སྐབས་བབ་དུས་བབ་ཀྱི་གཏེར་ཆོས་དེ་འབྲུག་ཏེར་དུ་
སྤས་གནང་བས། བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་དེར་གི་དུས་ལྟ་བུའི་ཉག་ཟ་བའི་སྐབས་སློབ་
དཔོན་རིན་པོ་ཆེར་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ལྷ་སྐབས་སོགས་འདོན་པ་གཞན་མང་པོ་འདོན་མི་ཐུབ་ན། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་
མའི་ཐོག་ནས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀར་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བཏབ།
ཆོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གངས་བགངས་པའི་མཇུག་ཏུ་བུ་གུ་རུ་སྤང་
སྒྲོང་གཅིག་གཉིས་བགངས། བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དག་ལ་སློན་ལམ་འདེབས་
པ་སོགས་བྱས་ན་ལེགས་པོ་འདུག ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤོང་ལྷེ་བཙན་གྱིས་བོད་བསྟན་
སྲིད་ཀྱི་དོན་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་རེད། མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་རི་སྤྲོད་གནས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་རྩེས་
གཟིགས་ཞེས་ཐུགས་རྩེ་སྐྱལ་མ་གནང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཀྱང་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཡོད་པས་ཉན་ཉན་གནད་ལགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ས་རེད། ཁྱེད་
རང་ཆོ་མེ་ལྷན་ལ་རྒྱ་ནག་གླུ་ས་ཆེན་མོ་ནས་མེ་ཤུགས་འཕྲུར་མཛད་མི་ཡོང་བའི་
དོན་དག་ལ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་མན་གྱི་རེད།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་ཀར་སྤྱན་རས་གཟིགས་གསལ་
བཏབ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་ཀར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གསལ་བཏབ། མཁས་
བླུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་ཀར་ཕྱག་རྡོར་གསལ་བཏབ་སྟེ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དེ་
ལྷན་གསལ་བཏབ་ནའང་འགྲིག།

ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུལ་བར་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། མགྱིན་པར་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས། སྤྱགས་ཀར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསལ་བཏབ་ཆོག་ བོད་པ་དང་རྒྱ་མི་ལ་
ལྷ་སྤྱུས་གཞོད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་རེ་བྱང་ཡོང་གི་འདུག་པས། ས་བདག་སྤྱ་གཉན་གྱི་
གཞོད་པ་ཞི་བའི་སྤྲད་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་ཀར་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་གསལ་འདེབས་ཆོག་པ་ལ། ཏ་མགྱིན་གསལ་འདེབས་མི་ཆོག་པ་
མེད་པས་ཏ་མགྱིན་གསལ་བཏབ་སྟེ་ཏ་མགྱིན་གྱི་གཟུངས་སྤྱགས་ལྷ་བྱ་བབྱངས་
ནས་བདུད་ཅི་འབབ་སྤྱང་གི་དམིགས་པ་བྱས་ཀྱང་པལ་ཆེར་འགྲིག་སྟེ། ཡང་ངོས་
ནས་གང་བྱུང་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་བསམ་ན། བདག་པོ་མ་བརྒྱབ་པར་བཞག་ནའང་
འགྲིག།

ཡང་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
ཡོད་པ། དཔེར་ན་སྤྱ་འཇུར་སྤྱབ་སྟེའི་སྟོར་ལ་གཙོ་བོ་བཀའ་བརྒྱད་ཆགས་ཡོད། དེ་
རིགས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་པལ་ཆེ་བ་ནི། བསྟོད་ལས་བྱང་ཆུབ་སྤྱབ་པ་དང་། སྤྲད་ལས་
དབྱ་བགེགས་འདུལ་བ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་ཆོ་གའི་
ནང་ལས་ཆོགས་བྱུང་དུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་མིན་ལྷ་ཡི་ནལ་འབྱོར་དེ་གའི་སྟེང་ལ།
བསྟོད་ལས་བྱང་ཆུབ་སྤྱབ་པ་དང་། སྤྲད་ལས་དབྱ་བགེགས་འདུལ་བ་ཞེས་པ་མེད།

དེ་རིགས་སྐྱགས་བསྐྱེད་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག དེའི་ཕྱིར་བར་ཆད་
སེལ་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་བསྐྱེད་སྐྱོན་གྱི་དོན་ལ་སྐྱག་སྐབས་སློབ་དཔོན་རིན་
པོ་ཆེར་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་སྐྱེད་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་
པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བོད་པ་དག་གིས་ཆད་མེད་ཡོན་ཏན་མ་བཏོན་ནས་
སློན་ལམ་བྱས་ན་ལེགས།

ཡང་སྐྱེད་སྐྱོན་ལ་འབྱོར་གཞན་འདོན་སྐྱེད་མེད་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱགས་ཀར་
སྐྱོན་རས་གཟིགས་གསལ་བཏབ་ནས་མཆི་བཟངས་ན་ཡག་པོ་འདུག སྐྱིར་བཏང་
ངེས་པར་དུ་ལྷ་མཐུན་ལ་གསལ་འདེབས་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བར་གང་སྐབ་ཀྱིས་བསམ་སློབ་བཏང་སྦྱེ་
གཟུངས་སྐྱགས་བཟང་ན་འགྲིག་ཀྱང་། མཐུན་དུ་ཆོགས་ཞིང་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་
གསལ་བཏབ་ན་གོང་དུ་ཁྱེས་པ་བཞིན་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སྐྱེད་སྐྱོན་ལ་འབྱོར་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་སློབ་བཏང་ན་ཡག་པོ་ཡིད།

ཡང་ནོར་སྐྱབ་འདོད་པ་སོགས་ལ་ཇོ་མ་རྩ་ལ་པལ་ཆེར་འཛིག་རྟེན་པའི་གསུ་
བཅི་དགོས་ཀྱི་མེད་དམ། དེར་སྐབས་ཇོ་མ་རྩ་ལར་རབ་གནས་བྱེད་པར་ཁྱེར་ཡོང་
མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག རོར་ལྷ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱེས་ལྷ་དང་། ཡུལ་ལྷའི་རིགས་
དེགས་པ་དེ་དག་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱགས་ཀར་གསལ་བཏབ་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིག

དེར་བཏེན་དེའི་རིགས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཐུན་ལ་གསལ་བཏབ་ན་ལེགས་པས།
རྗེ་ཡབ་སྐུས་གསུམ་རང་གི་མཐུན་ལ་གསལ་བཏབ་པའི་གཤམ་དུ་རང་ཉིད་དང་
གལ་མཉམ་པར་གལ་ཏེ་སྐྱེས་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷར་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་ན། རྗེ་རིན་

སོ་ཆེར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་རྩེ་ལོ་སྤྱུ་ལུས་ནས་བདུད་རྩི་ལྷན་བྱུང་ནས། སྤྱིང་རྩེ་ལོ་
ཡུལ་ལྷ་འདྲེ་དེ་ཆོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁོང་དང་། རད་དང་། སྤྱུག་བསྐལ་ཞི་བ་ལྷ་བྱ་བསམ་
ན་པན་གྱི་རེད། ཞབས་བརྟན་གྲོང་ཆོག་རྒྱགས་དགོས་བྱུང་ཆེ་དེ་ལྷར་བྱས་ན་པན་
སོ་ཡོད། ལྷ་གསོལ་སྤྱུ་གསོལ་བྱེད་པར་སྤྱིང་སོ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལས་སྒྲ་མ་གསལ་
བཏབ་སྟེ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ལྷ་སྤྱུ་འདྲེ་གསུམ་སོགས་སྤྱིང་རྩེ་ལོ་ཡུལ་རྣམས་ལ་
ཐུགས་རྩེས་གཟིགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་རོགས་གནང་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་
འཁོན་གྱི་བ་ཉམས་གྱི་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་པན་ཤས་ཆེ།

ཆོགས་ཞིང་བསྐྱ་བ།

དཔལ་ལྷན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་སོ་ཆེ། །
བདག་གི་སྤྱིང་གར་བརྒྱའི་སྤྱིང་བཞུགས་ལ། །
བཀའ་རིན་ཆེན་སོའི་སྤྱོད་ནས་རྩེས་བཟུང་སྟེ། །
སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུ་སྤྱུ་ལ་བྱ་གསོལ།

ཞེས་སོ་སོ་ཀ་གཅིག་འདི་འདྲོན། དེ་ནས་སྤྱིང་གི་སྤྱུ་སོ་རྣམ་གཉིས་རྩེ་རིན་སོ་
ཆེའི་སྤྱིང་དབྱང་བ་གཡས་གཡོན་ལ་ཐེམ། རྩེ་རིན་སོ་ཆེའི་སྤྱུ་ལྷན་བྱ་རྒྱུར་བྱུང་
ཏེ་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་མགོའི་སྤྱིང་ལེབས་སོང་བསམ་པར་གྱིས། རང་གི་སྤྱི་
གཙུག་ལ་སྤྱོམ་བཞིན་པར་སྤྱིར་ཆོས་ནས་བྱུང་བ་ལྷར་བསམ་སྟེ་བཏང་ན། སྒྲ་མ་
རང་གི་སྤྱི་སོར་འཁོད་ནས་རང་དང་ཞལ་ལྷ་སྤྱོགས་མ་ཐུན་པར་བཞུགས་ཡོད་པར་
བསྐྱོམས། དེ་ནས་ཡང་བདུད་རྩི་འཁེབས་སྤྱིང་ཐན་བྱ་བྱས། སྤྱོ་ཐོག་ལ་ཡོད་ན།

སྐྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྷ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་བཏོན་ན་རྣམ་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་
འདྲའི་ཐོག་ནས་གསོལ་འདེབས་ལྷགས་བྲག་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་དཔེགས་སྒྲོར་ལ་
བསམ་སྒོ་བཏང་ན་བདུན་ཅི་འབེབ་སྦྱང་བྱེད་བཞིན་དུ་སྒྲ་མར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གསོལ་
བ་བཏབ་ན་ལེགས་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་མེད་ན་ཁྱད་པར་མེད། དེ་ནས་ཡང་།

དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །

བདག་གི་སྙིང་གར་བསྐྱེད་སྙིང་བཞུགས་ལ། །

བཀའ་ངེན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །

མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་དུ་གསོལ།

ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཆུང་ཆུང་ནས་འབྱུང་ཆོད་ཅམ་ཞིག་རང་གི་སྤྱི་པོའི་
ཆངས་སྐྱག་ནས་བྱོན་ཏེ། ཅ་དབུ་མའི་ནང་བརྒྱད་རང་གི་སྙིང་གའི་དབུས་དེ་ལ་རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པར་བྱས་ཏེ་འཁོད་སོང་བསམ་
བ་གྱིས། དེ་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །

བདག་གི་སྙིང་གར་བསྐྱེད་སྙིང་བཞུགས་ལ། །

བཀའ་ངེན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །

བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས། །

ཞེས་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱས་རྗེས། འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་རྗེ་ལྟར་མཁྱེན་
པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱོ་བ་བཏོན་ན་འགྲིག མདོར་ན། དུས་རྒྱུན་ལྷན་ནས་

སྙིང་གའི་དབུས་སུ་ལྷ་མ་ཡོད་བསམ་བ་འདི་གལ་ཆེ།

ནམ་རྒྱལ་གསུང་རྒྱལ་ལ། མ་འོངས་པར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཞིང་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་འཕོ་
བ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར་ལག་གཏོང་བས། བྱམས་པའི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་རྩི་རིག་པོ་ཆེ་སྤྲུག
བྲངས་པའི་སྤྱིན་དཀར་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྱི་མོ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་ད་ལྟ་
རང་གི་སྤྱིང་གའི་བར་ཁ་མ་བྲལ་བར་ཡོད་པ་ཞིག་བསམ་སྒྲོ་ཐོངས་ཞེས་གསུང་བྱ་
རྒྱལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་སྤྱིང་ཞུགས་ཟིན་པའི་རྩིས་སྤྱུང་། སྤྱིན་དཀར་དེ་སྤྱང་སྤྱང་
ལྟ་བུར་རྩི་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་སྤྲུགས་ཀར་ཡར་ལུག་པ་ཞིག་བསམ་དགོས།
དེ་ཡན་སྤྱང་རྒྱུད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པའི་རྣམ་འགྲུལ་ཞེས་པ་
འདི་ལྟར་ཡིན།

ཡང་ནད་ནི་བའི་དགོས་པ་ཡོད་ཆེ་རྒྱ་མ་མདུན་ལ་གསལ་བཏབ་ཅིང་། དེའི་
 ཐུགས་ཀར་སྤྲོས་ཐུགས་ལ་བཏབ་སྟེ་སྤྲོས་ཐུགས་ཀྱི་ཐུངས་སྤྲུགས་བཟངས་ན་ཡག་པོ་
 འདུག ནད་ལ་གཙོ་བོ་ཆ་བའི་ནད་དང་ཁང་བའི་ནད་གཉིས་ཡོད། ཆ་བའི་ནད་རིགས་
 ཡིན་ན་བདུད་ཅི་འབེབ་སྤྱང་བྱེད་སྐབས་བདུད་ཅི་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་
 བསམ་སྒོ་གཏོང་བ་དང་། ཁང་བའི་ནད་ཡིན་ན་བདུད་ཅི་ཐོང་གི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་
 སྒོ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱང་ནད་གི་རིགས་ཡིན་ན་བདུད་ཅི་སྤྱུམ་པ་འཕམ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་
 ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་བ་མིན་ནམ་སྟེ། དེ་ལྟའི་ཐོག་ནས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱང་གི་
 དམིགས་པ་བྱས་ན་གཞོད་པ་གང་ཡང་མི་འདུག དེ་གཅིག་ལྟའི་ཐོག་ནས་ནད་དག་
 ཡོང་སྟེ་སྤྲོས་ནས་སྤྲོས་མ་བཟས་པར་བསྟན་ན་སྐྱགས་ཏྲགས་ཡིན། སྤྲོས་བཟའ་དགོས་ལ་
 འཛོད་བསྟེན་ཆ་ཆང་བྱེད་དགོས། དེའི་ཐོག་ལ་དམིགས་པ་དེ་དག་བྱས་ཏེ་ཕན་ན་ལྟ་
 རབ་ཡིན། མ་ཕན་ན་འདྲོང་འཁྱུལ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་སྟུལ་ཏོ། ། །

མད་བྱང་ལེགས་བཤད་མེད་པ།

ཁྱེད་ཀྱི་པ།

དེགས་ལས་སློབ་གཉེར་ཁང་། གན་རྒྱ་མཆོ་ལགས།
ནམ་གྱི་དགེ་བཤེས། སློབ་མཚན་གྲགས་པ་ལགས།
ནམ་གྱི་དགེ་བཤེས། ཆེ་རིང་ཆོས་འཕེལ་ལགས།
ནམ་གྱི་དགེ་བཤེས། ཐུབ་བསྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས།

སློབ་མཚན་དུ་འགོད་འདུག

ནམ་གྱི་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༩ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལོར་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ཆང་ཤེས་ཡོན་ལྷན་
ཆོགས་ནས་དཔར་འགྲེམས་ཁྱེས།